M

lew Eng

NO ...

(કમીલન ન્યુ ઇંગ્લીશ રીડર નં. ૨ ના અર્થ
વિગેરેની નોટ).

BY

T. S. TRIVEDI.

Published by

ANCHHODLAL MOTILAL. Shah.

Bookseller, Richy Road, AHMEDABAD.

Printed by Dahyabhai Shakrabhai Gandhi at Shri
Satya Prakash Printing Press-Khadia-AHMEDABAD.

Second Edition] 1916 [Copies 1250

Price 10 annas.

!! ખરીદો !!!

જાતર.

૧ ઇન્દુ ગુજરાતી ડીક્ષનરી
...માં સૌથી સરસ ને કિંમ
...ંદ પડેલી પુષ્કળ શબ્દોના ભંડારથી ભરપુર બંધ બેસતા અર્થોવાળી, ઉત્તમ ગોઠવણીવાળી ફર્સ્ટ કલાસ **ડીક્ષનરી** ખરીદ કરવી હોય તો આજ ડીક્ષનેરી ખરીદ કરો. આ ડીક્ષનરી ખરીદ કરી એટલે પછી બીજી એકે ડીક્ષનેરી ખરીદવી પડશે નહિ. નિરર્થક શબ્દનું લંબાણું કરી વિદ્યાર્થીઓને ખોટો કંટાળો ન આપતાં જેમ બને તેમ દરેક લાઇનને લગતાં વધુ શબ્દોનો સમાવેશ કરેલો છે. જ્યાં જુદા જુદા અર્થ થાય છે ત્યાં ઇટાલીક ફીગરમાં જુદો અર્થ દર્શાવ્યો છે. તેથી વિદ્યાર્થી પોતાનો જોઇતો શબ્દ વગર કંટાળે જલ્દી શોધી કહાડે છે. માટે બીજી એકે ડીક્ષનેરી ખરીદ ન કરતાં ઉપલીજ ડીક્ષનેરી ખરીદવા ભલામણ કરીએ છીએ. ગ્લેઝ **કાગળની-સુશોભીત સોનેરી બાઇન્ડીંગની-સુપરરોયલ આઠ પેજી બસો ફ઼ુ·માની છે.** ડીક્ષનેરીનું ઉપયોગીપણું તથા સાઇઝ જોતાં કિમ્મત મૂળથીજ જુજ રૂ. ૬-૦-૦ રાખેલી છે; છતાં પણ વિદ્યાર્થીઓને વધુ **લાભ આપવા સારૂ** રૂ ૫-૪-૦ આપીશું. વી. પી. પોષ્ટેજ જુદું. વળી દરેક વિદ્યાર્થીઓ લે તે માટે અમોએ સહજ હલકા કાગળમાં છપાવેલી છે, તે હાલમાં રૂ. ૪-૦-૦ આપીશું.

બીજી ઉપયોગી ડીક્ષનરીઓ.

૨ ધ સ્ટુડન્ટસ ઇ. ઇન્ડુ ગુ. ડીક્ષનરી—(કારભારી કૃત.) **સુપર રોયલ આઠ પેજી ૫૫૦ પાનાની છે. પૂંઠું સોનેરી ભભ...બંધ છે.** કિં. રૂ. ૩-૦-૦ છે, તે હાલમાં ઘટાડેલી કીંમત રૂ... -૦ આપીશું. વી. પી. જુદું.

A Guide to MACMILLAN'S NEW ENGLISH READER NO. II.

1 GOD.

૧ (ગૉડ) પરમેશ્વર.

1 God—ગૉડ *n*—પરમેશ્વર.

Made—મેઇડ *v. pt*—બનાવ્યો. સુચના–To Make–મેઇક–બનાવવું. આ એક અનીયમિત ક્રીયાપદ છે, ભૂતકાળ Made; ભૂતકૃદંત Made.

Loves—લવ્ઝ *v. t.*—ચાહે છે. V. inf. to love—ચાહવું. Loved—લવ્ડ–ચાહ્યું. Loved (ભુતકૃદંત)–ચાહેલું.

Gives–ગીવ્ઝ *v. t.*—આપે છે. V. inf. to give—આપવું. Irregular Verb ઇર્‌રેગ્યુલર વર્બ–અનીયમિત ક્રીયાપદ. Gave—ગૅવ–આપ્યું. Given—ગીવન્–આપેલું.

Many—મે'ની *adj*—ઘણી. સુચના—એક, બે, ત્રણ, એમ સંખ્યા ગણી શકાતી હોય ત્યારે Many વપરાય છે. જ્યારે જથ્થો બતાવાતો હોય ત્યારે Much મચ્ *adj*—ઘણું વપરાય છે. દા. Many boys; Much milk.

Good—ગૂડ્ *adj*—સારી.

Things—થીંગ્ઝ્ n. *pl.* ચીજો.   Air—એર્ *n.*—હવા.

To breathe—ટુ બ્રીધ્ *v. t.*—શ્વાસ લેવાને (શ્વાસ લેવો).

Food—ફૂડ *n*—ખોરાક.

Clothes—ક્લોધ્ઝ્ *n-pl*—લુગડાં.

To wear—ટુ વર્ *v. t.*—પહેરવાને (પહેરવું)

Clothes to wear—પહેરવાને લુગડાં.

A home—એહોમ્ *n*-ઘર. ઇંટના બાંધેલા ઘરને માટે House હાઉસ્ શબ્દ છે, જેમાં કુટુંબ રહેતું હોય અથવા જે આપણુંજ ઘર હોય તેને માટે Home શબ્દ વાપરીયે છીએ.

A home to live in—રહેવાને ઘર (મોઢે કરવું).

Dear—ડીયર્—*adj*—વ્હાલાં.

Friends—ફ્રેન્ડ્ઝ્ n. *pl*—મિત્રો, ભાઇબંધો.

2 Ears—ઇઅર્સ—*n. pl*—કાન.

Ears to hear—સાંભળવાને કાન.

Eyes to see—જોવાને આંખ. Nose—નોઝ્ *n*-નાક.

To smell—ટુ સ્મેલ્ *v. t.*—સુંઘવાને (સુંઘવું).

A nose to smell—સુંઘવાને નાક.   [લેવો, ચાખવું)

To taste—ટુ ટેઇસ્ટ્ *v. t*—ચાખવાને, સ્વાદ લેવા (સ્વાદ

To speak—ટુ સ્પીક્ *v. t.*—બોલવાને (બોલવું).

A mouth with which I can taste and speak—ચાખવાને અને બોલવાને મ્હોં; ચાખી શકું અને બોલી શકું તેટલા માટે મ્હોં.

Hands—હેન્ડ્ઝ્ *n. pl.*—હાથ.

So that—સો'ધૅટ્—એટલા માટે કે.

Feel—ફીલ્ *v. t*—તપાસવું, પારખવું. ભૂતકાળ Felt; ભૂતકૃદંત Felt.

Work—વર્ક્-v—કામ કરવું.

He gave me hands so that I can feel and work—

તેણે મને એટલા માટે હાથ આપ્યા છે કે હું પારખી શકું અને કામ કરી શકું; પારખી શકવા અને કામ કરવા માટે તેણે મને હાથ આપ્યા (છે).

Feet—ફીટ્ *n. pl*—પગ (ઘૂંટણથી પગના તળીઆ સુધીના ભાગને માટે આ શબ્દ વપરાય છે. તે શિવાયના ભાગ માટે Leg વપરાય છે. Foot—ફુટ—*n.* sing પગ).

Has given—હેઝ્ ગીવન્—આપી છે. પૂર્ણવર્તમાનકાળ.

Mind—માઇન્ડ *n*—મન, મગજ, બુદ્ધિ.

To think—ટુથીંક્ *v.* વિચારવા, વિચારવું.

Know—નો' *v*—જાણવું. Right—રાઇટ *adj*—ખરૂં, સત્ય

Wrong—રૉંગ્ *adj*—ખોટું, અસત્ય.

3 The sun—ધ સન્ *n*—સૂર્ય.

The moon—ધ મૂન્ *n*—ચંદ્ર. Stars—સ્ટાર્સ *n. pl*—તારા.

Beasts—બીસ્ટસ્ *n-pl*—પશુઓ; જનાવરો.

Ground—ગ્રાઉન્ડ *n*—જમીન.

Birds—બર્ડ્ઝ *n. pl*—પક્ષીઓ.

Fly—ફ્લાય્ *v. int*—ઉડે છે. (To fly—ઉડવું)

Fishes—ફિશીઝ્ *n. pl*—માછલીઓ. સૂચના-Fish શબ્દનું બહુવચનનું રૂપ તેજ છે પણ જ્યારે જુદી જુદી જાતની માછલીઓ વિષે બોલતા હોઇએ ત્યારે Fishes થાય છે

Worms—વર્મ્સ *n. pl*—કીડા.
Insects—ઇન્સૅક્ટસ *n. pl*—જંતુઓ, જીવડાં.
Everything—એવ્રીથીંગ્-દરેક ચીજ; દરેક વસ્તુ. [લખવો
4 Cannot—કેનૅાટ – શકવું નહીં. સુચના—આ શબ્દ હમેશાં ભેગો
We cannot see—આપણે જોઈ શકતા નથી.
He–હી–pron–તે (પરમેશ્વરને માટે જે નામ અથવા સર્વનામ
વપરાય છે તેનો પહેલો અક્ષર Capital-મોટા અક્ષરે લખવો
Care—કે'ર્ *n* —સંભાળ.
To take caıe of—ની સંભાળ લેવી.
To please–ટુ પ્લીઝ્ *v. t*–રીઝવવાને, ખુશી રાખવાને, રાજી રાખવા.
Steal—સ્ટીલ્ *v. t*–ચોરવું.
Anything—એનીથીંગ–કાંઇ, કાંઇ ચીજ.
Else—એલ્સ *adj*—બીજી.
Anything else—બીજું કાંઇ, બીજી કાંઇ ચીજ.
Hates—હેઇટસ *v.*–ધીક્કારે છે. V. inf. To hate–ધીક્કારવું.
5 How—હાઉ *adv.*—કેવો !
How good—હાઉ ગુડ-કેવો ભલો ! (ભલો છે !
How good is God to me—ઇશ્વર મ્હારા તરફ કેવો
Must—મસ્ટ્ *v.* જોઇએ. (ભારરૂપ.)
I must love—મારે ચાહવો જોઇએ.
Praise—પ્રેઇઝ્ *v.* t—વખાણવું; વખાણ કરવાં.
To pray to—ટુ પ્રે'ટુ—*v int.*—ની પ્રાર્થના કરવી,
Sin—સીન્ *n* —પાપ.
To keep me from all sin—મને બધા પાપથી દુર રાખવાને
Then—ધે'ન્ *adv*—ત્યારે. Happy—હૅપી *adj*—સુખી.

2 GOD MADE ALL THINGS.

૨ (ગૉડ્ મેઈડ્ ઑલ થીંગ્ઝ) પરમેશ્વરે બધી ચીજો બનાવી.

Pretty—પ્રેટી *adj*—સુંદર.

Colours—કલર્સ *n.* pl—રંગો N. sing Colour—રંગ.

Tiny—ટાઇની *adj*—ન્હાની, નાજુક.

Wings—વીંગ્ઝ *n.* pl—પાંખો. Wing પાંખ.

Flower—ફ્લાવર્ *n.* ફૂલ.

Opens—ઓ'પન્સ *v. t.*—ઉઘડે છે. *v.* inf. To open–ઉઘડવું, ઉઘાડવું, ભૂતકાળ અને ભૂતકૃદંત opened.

Sings—સીંગ્ઝ *v. t*—ગાય છે. સુચના—To sing—ગાવું. અનિયમિત ક્રીયાપદ છે. ભૂતકાળ Sang—સૅંગ-ગાયું; ભૂતકૃદંત. Sung.—ગાયેલું.

Hill—હીલ્લ્—*n.*—ટેકરી. Lofty—લૉફ્ટી *adj*–ઉંચા, ઉંચો.

Mountain—માઉંટન્ *n* પર્વત. River—રિવર્ *n*—નદી.

Running by—રનીંગ્ બાય *pr. pt.*-પાસે થઇને વહેતી. સૂચના–ક્રિયાપદના છેડે બાર આવતો હોય; છેલ્લો અક્ષર વ્યંજન હોય અને તેના પહેલાં એકજ સ્વર હોય તો ing પ્રત્યય લગાડતાં પહેલાં છેલ્લો વ્યંજન બેવડાવવો. વર્તમાનકાળ, ભૂતકાળ ,અને ભૂતકૃદંતના એકજરૂપ છે.

The river running by—પાસે થઇને વહેતી નદી.

Evening—ઇવનીંગ્ *n*—સાંજ.

Morning—મૉર્નીંગ્ *n*—સવાર. That—ધૅટ્. *pron*—જે.

Brightens up—બ્રાઇટન્સ અપ *v. t.*—અજવાળું આપે છે.

પ્રકાશ આપે છે. V. inf. To brighten up ચળકાવવું. પ્રકાશ આપવો.

The morning that brightens up the sky—આકાશને પ્રકાશ આપે છે (ચળકાવે છે) તે સવાર.

3 Cool—કૂલ *adj*—ઠંડી, ઠંડા.

Gentle-જેન્ટલ્ *adj*—ધીમી, મીઠી.

Breezes—બ્રીઝોસ્ *n. pl*—પવનની લહેરો; પવનના સપાટા.

Ripe—રાઇપ *adj*—પાકેલાં, પરિપક્વ.

Fruits—ફ્રુટસ્ *n. pl*—ફળો.

Garden—ગાર્ડન *n.*—બાગ, વાડી, બગીચો.

Every one—એવ્રિ વન્—દરેકે દરેક, દરેક.

---

3 THE RISING SUN.

3 (ધ રાઇઝીંગ સન્) ઉગતો સૂર્ય.

1 Rising—રાઇઝીંગ્ *pr. pt.*—ઉગતો. V. inf. To rise—ઉગવું, ભૂતકાળ Rose રોઝ્-ઉગ્યું; Risen-ભૂતકૃદંત. ઉગેલું.

Just—જસ્ટ્ *adv.* હમણાં.

Has risen—હૅઝ્ રીઝન્—ઉગ્યો છે (પૂર્ણવર્તમાનકાળનું રૂપ).

The sun has just risen in the sky—સૂર્ય હમણાંજ આકાશમાં ઉગ્યો છે.

Higher-હાયર *adj*-વધારે ઉંચું. High-હાય-ઉંચું Higher-વધારે ઉંચું; Highest-સૌથી વધારે ઉંચું.

Getting higher and higher—વધારેને વધારે ઉંચો ચડતો. (To get higher and higher-વધારેને વધારે ઉંચું.)

All night long—ઑલ્ નાઇટ્ લૉંગ્—આખી રાત. સૂચના—
આ વાક્ય યાદ રાખવું.

Has been giving—હેઝ્ બીન્ ગીવીંગ્—આપે છે. સૂચના–ગયા વખતમાં શરૂ થએલુ કામ ચાલુકાળ સુધી ચાલુ હોય ત્યારે આ પૂર્ણ ચાલુરૂપ વપરાય છે.

Light—લાઇટ્ *n*—અજવાળું.

Heat—હીટ્ *n*—તાપ, તડકો, ગરમી.

Lands—લૅન્ડ્ઝ્ *n-pl.*—દેશો.

Far away—ફા'ર અવે' *adv*—ઘણે દૂર.

2 Dark—ડાર્ક *adj*-અંધારી.

We could not see anything—આપણે કાંઇપણ ચીજ જોઇ શક્યા નહીં. સૂચના—can નું ભૂતકાળ could–કુડ—થાય છે.

Clearly—ક્લીઅર્લી *adv*—ચોખ્ખી રીતે, સ્પષ્ટ રીતે. સૂચના. Clear *adj*—ચોખ્ખું. વિશેષણને ly પ્રત્યય લગાડવાથી ક્રીયાવિશેષણ થાય.

Fields—ફીલ્ડ્ઝ્ *n. pl.*—ખેતરો.

Ponds—પૉન્ડ્ઝ્ *n. pl.*—તળાવો.

Hidden—હિડન *pp. pl*—ઢંકાયલાં; છુપાયલાં. સૂચના—To hide ટુ હાઇડ સંતાડવું; છુપાવવું. આ ક્રીયાપદ અનિયમિત છે. ભૂતકાળ Hid હીડ સતાડયું; ભૂતકૃદંત hidden—સંતાડેલી To be hidden—ઢંકાયલું હોવું (સહ્યભેદનું રૂપ)

All were hidden—ઑલવે'ર્ હીડન્—બધાં ઢંકાયલાં હતાં.

Darkness—ડાર્કનેસ્ *n*—અંધારૂં.

Bright—બ્રાઇટ્ *adj*—પ્રકાશીત.

Beautiful—બ્યુટીફુલ્ *adj*—સુંદર.

Is spreading—ઇઝ્ સ્પ્રે'ડીંગ્—પથરાય છે, ફેલાય છે. સૂચના—
To spread ટુ સ્પ્રે'ડ્—પાથરવું, ફેલાવું, અનિયમિત છે.
ભૂતકાળ spread; ભૂતકૃદંત spread.

The earth—ધ અર્થ્ *n*—જમીન, પૃથ્વી.

Over the earth—જમીન ઉપર.

Once more—વન્સ્ મો'ર્—એક વખત વધારે.

3 If There were no sun—જો સૂર્ય ન હોત તો. સૂચના—
આ વાક્યરચના યાદ રાખવી. જ્યારે સરત બતાવવી હોય ત્યારે
એકવચનનું નામ હોય તોપણ ક્રીયાપદ બહુવચનમાં મુકાય છે.

Always ઑાલવેય્ઝ્ *adj*—હમેશાં; દરરોજ.

Warm—વૉર્મ્ *adj*—ગરમ.

4 Early—અર્લી *adv*—વહેલાં.

Early in the morning—સવારમાં વહેલાં.

Before—બીફો'ર્ *adv*—પહેલાં.

The cock—ધ કૉક *n*—મુરઘો, કુકડો.

Began—બિગૅન્ *v. pt*—મંડયો. સૂચના—To Begin ટુ બિગીન્
શરૂ કરવું, માંડવું. અનિયમિત ક્રીયાપદ છે. ભૂતકાળ Began
ભૂતકૃદંત—Begun. [આ શબ્દ વપરાય છે.

To crow—ટુ ક્રો *v. int*—કુકડુ કુ કરવું (કુકડાના બોલવા માટે

The farmer—ધ ફા'મર્ *n*—ખેડુત.

Got up—ગૉટ્ અપ્ *v. pt*—ઉઠયો. સૂચના—To get up
ટુ ગેટ્ અપ્—ઉઠવું. અનિયમિત. Got up ભૂતકાળ; Got
up ભૂતકૃદંત. Bullock.—બુલૉક્ *n*—બળદ.

Shed-શૅડ *n*-છાપરૂ; ગોદ, બળદને બાંધવાની જગ્યા

Bullck-shed—બુલક શેડ *n*—બળદની ગોદ, બળદને બાંધવાની જગ્યા (છાપરૂં)

Took out—ટુક આઉટ *pt. v.*-બ્હાર કાઢવું. સૂચના-To take out; ટુ ટેઇક આઉટ-બ્હાર કાઢવું. ભૂતકાળ. Took out ભૂતકૃદંત. Taken out.

Carried—કૅરીડ *pt v.*—લઈ ગયો. દોરી ગયો. V. inf. To carry-ટુ કૅરી-લઇ જવું; ઉપાડીને લઇ જવું. સૂચના-ક્રીયા પદને છેડે y હોય અને તે પહેલાં વ્યંજન હોય તો ing, ed વગેરે પ્રત્યય લગાડતાં પહેલાં y નો i કરી નાખવો.

The plough-ધ પ્લાઉ *n*—હળ. [Ploughed-પ્લાઉડ.

To plough—ટુ પ્લાઉ *v. t*—ખેડવું. ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંત

Picture—પિક્ચર્ *n*—ચિત્ર.

Ploughing—પ્લાઉઇંગ્ *pr. pt.*—ખેડતો.

5 Boatman—બો'ટ્મે'ન્ *n*-હોડીવાળો.

Ready—રૅડી-*adj*—તૈયાર.

To row—ટુ રો *v t.*—હલેસાં મારવાં; હલેસાં મારી લઇ જવું.

Across—એક્રૅાસ *prep*—માં થઇને.

Ready to row people across the river લોકોને નદીની વચ્ચે હલેસાં મારી લઇ જવાને તૈયાર. લોકોને નદીની પેલી પાર લઇ જવા તૈયાર. [Push ટુ પુશ્-ધક્કો મારવો.

Pushing—પુશીંગ્ *pr. pt*—ધક્કો મારતો. V. inf. To

Boat—બો'ટ્ *n*-હોડી.

6 Day is the time to work-દીવસ કામ કરવાનો વખત છે.

We ought to riso—આપણે ઉઠવું જોઇએ. સૂચના—To rise-રાઇઝ-ઉઠવું અને To rise-ઉગવું તે વચ્ચેનો ભેદ યાદ રાખવો. Hard હાર્ડ *adj*—સખત; સખતરીતે.

All day—ઑલ્ ડે *adv*—આખો દીવસ.

Sleep—સ્લીપ *v. int.*—ઉંઘવું. N. sleep-નિદ્રા, ઉંઘ.

Soundly—સાઉન્ડ્લી *adv*—સારી રીતે, શાંત રીતે, નિરાંતે.

Will sleep soundly at night—રાત્રે શાંત રીતે ઉંઘશે.

---

4 THE RAINBOW.

૪ (ધ રેઇન્બો') મેઘ ધનુષ્ય.

1 Sail on—સેઇલ્ ઑન્ *v.* int—પર ચાલવું, પર તરવું. સૂચના ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંત Sailed સેઇલ્ડ થાય છે.

Ships—શિપ્સ્ *n. pl.*—વહાણો.

Seas—સીઝ્ *n. pl.*—દરીઆ, સમુદ્રો.

Clouds—ક્લાઉડ્ઝ્ *n. pl.*—વાદળાં.

Prettier—પ્રેટીયર *adj*—વધારે સુંદર. સુચના—વિશેષણને છેડે y હોય અને તે પહેલાં વ્યંજન હોય તો તેની સરખામણીનુ રૂપ કરતાં પહેલાં એટલે er પ્રત્યય લગાડતાં પહેલાં y નો i કરવો.

2 Bridges—બ્રીજીસ્ *n. pl.*—પૂલો, પૂલ.

Please—પ્લીઝ્ *v.* પસંદ આવવું.

As pretty as you please—તમને પસદ આવે તેટલા સુંદર. સૂચના-બરોબરીનું સરખામણીનુ રૂપ જેમ ગુજરાતીમાં જેટલુ-તેટલું મુકવાથી થાય છે તેમ અંગ્રેજીમાં as...as મુકવાથી થાય છે. બન્ને as ની વચ્ચે સરખામણીનું વિશેષણ આવે.

3 Bow—બો’ *n.* ધનુષ્ય.

Bridges—બ્રીજીસ્ *v.* પૂલ બાંધે છે; પૂલ બનાવે છે. V. inf. To bridge—પૂલ બાંધવો. સુચના–ક્રીયાપદ તરીકે અને નામ તરીકે આ શબ્દના રૂપ ધ્યાનમાં રાખવા.

Heaven—હેવન્ *n.*—સ્વર્ગ, આકાશ.

Above—એબવ્ *prep.* ઉપર.

Tallest—ટૉલેસ્ટ્ *ad*—સૌથી વધારે ઉંચુ.

Builds—બીલ્ડઝ્ *v.* બાંધે છે. સૂચના—ક્રીયાપદ To build—બાંધવું એ અનિયમિત છે. ભુતકાળ Built—અને ભુતકૃદંત પણ Built થાય છે. Road—રો’ડ્ *n.* રસ્તો.

---

5. THE SETTING SUN—EVENING.

૫ (ધ સે’ટીંગ્ સન્ ઈવ્નીંગ્) આથમતો સુર્ય–સાંજ.

1 To sink—ટુ સીંક્ *v. int*—ડુબવું, ઉતરવું. Is sinking—ઉતરે છે, ડુબે છે. સૂચના sink નુ ભુતકાળ sank—સૅન્ક્—ડુબ્યું અને ભૂતકૃદંત sunk સન્ક્ થાય છે.

Lower લોઅર્ *adj.*—વધારે નીચો. સૂચના—વિશેષણ Low લો’–નીચું. તેનું સરખામણીનું રૂપ.

Lower and lower નીચોને નીચો. (નીચો ઉતરે છે.

The sun is sinking lower and lower સૂર્ય નીચોને

West—વેસ્ટ્ *n.* પશ્ચિમ.

2 Looks—લુકસ્ *v.* દેખાય છે. સૂચના To look ના બે અર્થ થાય છે. એક દેખવું અને બીજો દેખાવું, જણાવું.

How red the sun looks—સૂર્ય કેવો રાતો દેખાય છે !
સૂચના–How થી શરૂ થતા વાકયોમાં વિશેષણ હમેશાં How ની સાથે મુકવું. દૃષ્ટાંત–How black, how many.
Day-time—ડે'ટાઇમ્—દીવસનો વખત.
It would make you blind to look at him—તેના સામા જોવાથી તમે આંધળા થશો. સુચના અંગ્રેજીમાં વાકયના અમુક ભાગને બદલે It શબ્દ વાપરવામાં આવે છે. આવું થાય છે ત્યારે It કર્તા તરીકે મુકાય છે, વાકયની શરૂઆતમાં મુકાય છે અને જે વાકયના ભાગ માટે વપરાયુ હોય તે ભાગ પાછળથી આવે છે. અહીં To look at him would make you blind કહી શકાય પણ To look at him ને બદલે It મુકીયે છીએ અને તે ભાગ પાછળથી મુકીએ છીએ.
Blind—બ્લાઇન્ડ *adj*—આંધળા.
But just before he sets-પણ તે આથમે છે તે પહેલાં તરતજ.
If you like—જો તમે ઇચ્છોતો, જો તમારી મરજી હોય તો.
To like—ટુ લાઇક *v.t.* ચાહવું, પસંદ કરવું.
3 Minutes—મીનીટ્સ *n, pl.*—મીનીટો.
Sight—સાઇટ *n.*—દૃષ્ટિ, નજર.
Will sink out of sight—દૃષ્ટિની પેલી પાર ઉતરશે, આથમી જશે, દેખતો બંધ થશે.
Soon—સૂન્ *adv.*—તરતજ.
Quite—ક્વાઇટ *adv*—તદ્દન. સૂચના—Quiet. ક્વાયેટ શાંત અને Quite ક્વાઇટ તદ્દન એ એના spelling તથા ઉચ્ચારના ભેદ ધ્યાનમાં રાખવા;
It will very soon get quite dark—તરતજ તદ્દન

અંધારૂં થશે, થોડા વખતમાં તદ્દન અંધારૂં થશે. (આ વાક્ય-રચના યાદ રાખવી).

The whole sky—ધ હોલ્ સ્કાય્—આખું આકાશ.

Will be covered with stars—તારાઓથી ઢંકાઇ જશે; તારાઓથી છવાઇ જશે.

To be covered with—ટુ બી કવર્ડ વીથ્-થી ઢંકાયલુંહોવું સૂચના—આ સત્રભેદનું રૂપ છે. ક્રીયાપદ To cover કવર્ ઢાંકવું-છે. ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંત covered થાય છે. ભૂતકૃદંતની પહેલાં To be ના રૂપ લગાડવાથી સત્રભેદ થાય છે.

5 How many—હાઉ મેની—કેટલા.

So many—સો'મેની—એટલા બધા.

To count—ટુ કાઉન્ટ્ *vt.*—ગણવું.

I cannot count them—હું તેમને ગણી શકતો નથી.

6 The cattle-ધ કૅટલ્-*n.*-ઢોર.સૂચના--આ નામ એકવચનના રૂપમાં છે પણ હમેશાં બહુવચનના ભાવમાં વાપરી શકાય છે.

Have gone home-ગેર ગયાં છે. To go home=ઘેર જવું.

Will be asleep-વીલ્ બી એસ્લીપ્ *v.*-ઉંઘશે;ઉંઘીજશે. V. inf.. To be asleep—ઉંઘી જવું. Owl—આઉલ્ *n.*-ઘુવડ.

All but the owl—ઑલ્ બટ્ ધ આઉલ્—ઘુવડ શિવાય બધાં. સૂચના—આ વાક્યરચના યાદ રાખવી અને તે પ્રમાણે બોલતાં શીખવું. Flies—ફ્લાઇઝ્ *v.* ઉડે છે.

About—એબાઉટ્ *adv.*—આમ તેમ.

Flies about=આમ તેમ ઉડે છે. (પક્ષી.

The bird of night-ધ બર્ડ ઑફ્ નાઇટ્-રાતનું પક્ષી; નિશાચર

Is called—ઇઝ્ કૉલ્ડ્-કહેવાય છે (સહભેદ) To be called—
કહેવાવું. To call-કૉલ-કહેવું, બોલાવવું. ભૂતકાળ અને ભૂત
કૃદંત called. The bat-ધ બૅટ્-*n.*-ચામાચીડીયું.
Like—લાઇક્ *prep.*—ની પુઠે, ની પ્રમાણે,
7 Tired-ટાયર્ડ *pp. pt.*—થાકેલું. V. inf. To tire ટાયર-
થાકવું. Tired—ટાયર્ડ-થાક્યું, થાકેલું; To be tired—
થાકેલા હોવું. Are tired-થાકેલા હોય છે.
Need-નીડ્ *vt.*—જરૂર હોવી, જરૂર પડવી.
Rest—રેસ્ટ્ *n.* આરામ. Time to sleep-ઉંઘવાનો વખત.
8 To set-ટુ સૅટ્-આથમવું.
It will be cold—હવા ઠંડી થશે, તે ઠંડી થશે. સૂચના—આ
અને આના જેવા વાક્યો આ પ્રમાણે કરવાં.
World વર્લ્ડ *n.* દુનિયા.
Inside—ઇનસાઇડ્ *prep.*-અંદરની બાજુએ, અંદર.[ઘરમાં જઇએ.
Let us go inside our house—ચાલો આપણે આપણા.

---

6. THE FOX AND THE GRAPES.

૬ (ધ ફૉક્સ્ ઍન્ડ ધ ગ્રેઇપ્સ્) લોંકડી અને દ્રાક્ષ.

1 Fox—ફૉક્સ *n.*-લોંકડી સુચના—અંગ્રેજીમાં આ નામ નરજાતિનું
ગણાય છે તે ધ્યાનમાં રાખવું.
Grapes-ગ્રેઇપ્સ *n. pl.*—દ્રાક્ષ N. sing. Grape-દ્રાક્ષ.
Hanging up—હૅંગીંગ્ અપ *pr. pt*—લટકતી. સુચના—To
hang (up). આ ક્રીયાપદ અનિયમિત છે. Hang-લટકાવવું,

લટકવું Hanged or Hung લટકાવ્યું (ભૂતકાળ); Hung હંગ્-લટકાવેલું (ભૂતકૃદંત). Wall—વૉલ્ n-દીવાલ, ભીંત

Thought— *v. pt.* થૉટ્-વિચાર્યું, ધાર્યું. સૂચના-To think-ટુ થીંક્-વિચારવું. આ ક્રીયાપદ અનિયમિત છે, ભૂતકાળ અને ભૂત- કૃદંત Thought થાય છે.

Himself-હીમસેલ્ફ્ *pron.*-પોતાની જાત; તેની જાત.

He thought to himself-તેણે પોતાની જાતની સાથે વિચાર કર્યો; તેણે પોતાના મનમાં વિચાર કર્યો [હું તે બધી ખાઇ શકું

I could eat them all-હું તે બધી ખાઇશકું; હુંઇચ્છું છું કે

2 Wish વીશ્ *v. int.*—ઇચ્છુંછું V. inf. To wish-ઇચ્છવું, Wished; wished વીસ્ડ-ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંત.

So high-સો હાય્ *adj.*-આટલે બધે ઉંચે.

Perhaps-પરહૅપ્સ *adv.*-કદાચ.

Jump-જમ્પ્ *v. int.*-કુદવું. ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંત Jumped

If I jump—જો હું કુદું તો.

Reach-રીચ્ *vt*-પહોંચવું. ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંત Reached.

I'll try=I will try-હું પ્રયત્ન કરીશ.

3 So-સો'=તેથી. Again—અગેઇન *adv.*-ફરીથી.

Again and again-ફરી ફરીને, વારંવાર (મોઢે કરવું).

Too high-So high that cannot be reached-પહોંચી શકાય નહીં તેટલું ઉંચું.

In vain—ઇનવેઇન *adv.*—નકામું, વ્યર્થ. [find નું ભૂતકાળ.

Found—ફાઉન્ડ્ *v. pt.*—માલૂમ પડયું; જણાયું. સૂચના-To

Power—પાવર્ *n.*—સત્તા, શક્તિ.

Was out of his power–તેની શક્તિની બહાર હતું. [Wanted.
Want–વૉન્ટ્ *vt.*=જોઇતું હોવું, જરૂર હોવી, ઇચ્છવું. ભૂતકાળ
I don't want them–મ્હારે તે નથી જોઇતી.
Sour–સાવર્ *adj.*–ખાટી.
The grapes are sour–દ્રાક્ષ ખાટી છે. સૂચના–કોઇ પણ વસ્તુ લેવાની આપણી ઇચ્છા હોય, આપણે તે લેવાને પ્રયત્ન કરીએ અને આપણાં શક્તિની બહાર હોવાથી ન મળે અને તે વસ્તુમાંથી મન પાછું ખેંચી લઇએ ત્યારે આ વાક્ય બોલાય છે. આ વાક્ય મોઢે કરવું.

---

7. WORK AND PLAY.

૭ (વર્ક ઍન્ડ પ્લે) કામ કરો અને રમો.

1 Abdulla–*n.* અબ્દુલ્લ (મુસલમાની નામ).
Narain–નારાયણ *n.* નારાયણ (હીંદી નામ).
Nearly—નીયર્લી *adv.*—લગભગ, આશરે.
Same સેઇમ્ *adj*—સરખી, તેવડી જ, તેજ.
Of Nearly the same age—લગભગ સરખી ઉમરના.
Age—એઇજ્ *n.* વય, ઉમર.
Lived–લીવડ્ *pt.*—રહેતો હતો સૂચના—To live નું ભૂતકાળ. ગુજરાતીમાં આપણે પૂર્ણભૂતકાળ ઘણી વખત વાપરીએ છીએ પણ અંગ્રેજીમાં તેવું નથી. પૂર્ણતાનો ભાવ ન આવતો હોય ત્યારે અંગ્રેજીમાં સાદો ભૂતકાળ વાપરવામાં આવે છે.
Village—વિલેજ્ *n.*—ગામડું.

Muhammadan—મહમ્મેડન્ *adj*—મુસલમાન, મુસલમાની.

Eight years old—આઠ વર્ષનો; આઠ વર્ષની વયનો. સૂચના—આ અને આના જેવાં વાક્યોની રચના યાદ રાખવી.

Lawyer—લૉયર્ *n*—વકીલ.

Clerk—ક્લાર્ક *n*—કારકુન, ક્લાર્ક.

Judge's જજીસ્ *n.* જડજની, જજની ન્યાયાધિશની. સૂચના—અંગ્રેજીમાં છઠી વિભક્તિના બે પ્રત્યય છે (૧) નામની પહેલાં of મુકવો અથવા નામની પછી એપોસ્ટ્રોફી ('s) એસ મુકવો.

Judge—જજ્ *n* ન્યાયાધિશ, જડજ.

Office—ઑફીસ્ *n*—ઑફીસ, કચેરી.

Judge's office—જજની ઑફીસ: ન્યાયાધિશની કચેરી.

2 Great—ગ્રેઇટ *adj*—મ્હોટા. Fine ફાઇન્ *adj*—સુંદર.

One fine morning—એક સુંદર સવારે. સૂચના—આ અને આના જેવી વાક્ય રચના બોલતાં શીખવી.

As—ઍઝ્ *adv*—જ્યારે.

As they were on the way to school—જ્યારે તેઓ [નિશાળે જતા હતા ત્યારે.

To stay—ટુ સ્ટે' *v. int*—થોભવું, રહેવું.

He wanted Adbulla to stay—તેણે ઇચ્છયું કે અબ્દુલ્લો રહે. તેણે અબદુલ્લાને રહેવા ઇચ્છયું.

To persuade—ટુ પરસ્વેઇડ્ *v. t.*—સમજાવવાને, સમજાવવુ.

To do so—તેમ કરવાને.

This is what the boys said-છોકરાઓએ જે કહ્યું તે આ છે.

3 What a fine day this is—આ કેવો સુંદર દિવસ છે ! (મોટે કરવુ).

Let us run off=ચાલો આપણે દોડી જઇએ, ચાલો આપણે [નાશી જઇએ.

To run off—ટુ રન્ ઑફ્ *v.* નાશી જવું.
Instead of—ઇનસ્ટેડ ઑફ્ *prep*—ને બદલે
Instead of going to school—નીશાળે જવાને બદલે.
4 Wrong—રૉંગ્ *adj.*—ખોટું, ખરાબ.
5 Strange—સ્ટ્રેઇન્જ્ *adj.*—વિચીત્ર.
What a—વૉટ્ એ-કેવો !
What a strange boy—કેવો વિચિત્ર છોકરો !
Well enough—વેલ્ ઇનફ—સારી રીતે; જોઇએ તેટલું; પુરતું.
Enough—ઇનફ્ *adj*-પૂરતું, જોઇએ તેટલું.
Ought to go to school—નિશાળે જવું જ જોઇએ.
As well as-ઍઝ્ વેલ્ ઍઝ્=જેટલી સારી રીતે...તેટલીજ સારી રીતે; તેમજ, જેટલું—તેટલું.
You know that as as well as I do=મારી પેઠે તમે પણ જાણો છો; હું જેટલુ સારી રીતે જાણું છું તેટલું જ સારી રીતે તમે જાણો છો.
7 Just yet-જસ્ટ્ યટ્-હજુ હમણાં જ.
Nothing but-નથીંગ્ બટ્-શિવાય કાંઇ
I don't like to do nothing but read all day—આખો દિવસ વાંચ્યા શિવાય બીજું કાંઇ નહીં કરવું તે મને પસંદ નથી.
8 Dunce-ડન્સ *n*-મુર્ખ, જડ.
What a dunce you are—તું કેવો મુર્ખ છે !
Three months ago-થ્રી મન્થસ્ ઍગો'-ત્રણ મહીના પહેલાં.
Last—લાસ્ટ્ *adj*-છેલ્લો. Class—ક્લાસ્ n. વર્ગ.

9 To care—ટુ કે'ર્ *v. int,*—દરકાર કરવી, પરવા રાખવી.
I don't care—હું દરકાર રાખતો નથી; હું પરવા રાખતો નથી
Hate—હેટ્ *vt.*—ધીક્કારવું. [(મોઢે કરવું).
What does it matter—વૉટ્ ડઝ્ ઇટ્ મેટર્—તેમાં શું થયું.
To grow up—ટુ ગ્રો' અપ્ *v. int.*—મ્હોટા થવું.
10 What kind of man—કેવો માણસ (કઇ જાતનો માણસ)
Kind—કાઇન્ડ *n.*—જાત. સૂચના—kind—*adj*,—માયાળુ. ભેદ યાદ રાખવો. [—ને હસી કાઢવું.
To laugh at—ટુ લાફ્ ઍટ્ *v. int.* તરફ હસવું, મશ્કરી કરવી,
11 As much as—ઍઝ્ મચ ઍઝ—જેટલું-તેટલું.
12 As for me—ઍઝ્ ફૉર્ મી—મારા માટે તો, હુંતો.(મોઢે કરવું)
Intend—ઇન્ટેન્ડ *v. int.*—ઇરાદો રાખવો.
Angry—ઍંગ્રી *adj.*—ગુસ્સે.
Will be angry with you—તારી સાથે ગુસ્સે થશે
Sorry—સૉરી *adj.* દીલગીર.
Will be sorry—દીલગીર થશે.
Everybody—એ'વ્રી બડી *pron,*—દરેક જણ.
Use—યુઝ *n.* ઉપયોગ.
To be of use to—ને ઉપયોગનું થવું, —ને ઉપયોગી થવું.
Will be of no use to anybody—કોઇને ઉપયોગના થઇ પડશે નહીં Anybody એનીબડી *pron.*—કોઇ.
Able—એબલ્ *adj.*—શક્તીમાન. To be able—શક્તિમાન થવું.
To earn—ટુ અર્ન *v.* કમાવાને, કમાવું.
Money—મની *n.*—પૈસો. Own—ઓ'ન્ *pron.* પોતાનું.

Fault-ફૉલ્ટ્ *n.* દોષ, ભુલ.

Lazy-લેઝી *adj.*-આળસુ.

Idle-આઇડલ્ *adj.* આળસુ.

To suffer for-ટુ સફર ફૉર્-ને માટે સહન કરવું To suffer-સહન કરવું.

Good deal of-ગૂડ્ ડીલ ઑફ્-ઘણોજ.

A good deal of time-ઘણોજ વખત.

In talking—ઇન્ ટોકીંગ્-વાત કરવામાં.

Late—લેઇટ્-મોડું.

13 Is over-ઇઝ્ ઓ'વર્-પૂરી થાય. Over—ઓ'વર—પૂરું.

To hope-ટુ હો'પ *v.*-આશા રાખવી.

14 Wind-વીન્ડ્ *n.* પવન; હવા.

15 To-gether- ટુગેધર્ *prep.* એકઠા, સાથે.

Got-ગૉટ્ *pt. v.*—પહોંચ્યા. સૂચના—To get નો અર્થ મેળવવું પણ થાય છે. અહીં To get એટલે પહોંચવું એવો અર્થ થાય છે.

In time-ઇનટાઇમ્-વખતસર, બરાબર વખતે.

Both—બો'થ્ *pron.*—બન્ને.

Bench-બેન્ચ્ *n.*—પાટલી.

Close to-ક્લોઝ્ ટુ-*prep.*—ની તદ્દન નજીક, પાસે.

Has read-હૅઝ્ રૅડ—વાંચ્યું છે (પૂર્ણવર્તમાનકાળ) સૂચના—To read-વાંચવું, ભૂતકાળ Read-રેડ-વાંચ્યું; ભૂતકૃદંત Read-રેડ-વાંચેલું.

8 THE FOOLISH MOUSE.

૮ (ધ ફૂલીશ માઉસ) મૂર્ખ ઉંદર.

1 Oh !—ઓહ ! Intj-આહા ! Mouse-માઉસ n—ઉંદર.
Went for a walk—વેન્ટ ફૉર્ એ વૉક્—ફરવા ગયો;
To go for a walk—ટુગો' ફૉર્ એ વૉક્—ફરવા જવું.
Where વ્હે'ર્ *adv*—જ્યાં. સૂચના—Where શબ્દથી પ્રશ્ન પૂછવામાં આવે ત્યારે તેનો અર્થ "ક્યાં ?" થાય છે. નહી તો "જ્યાં" અર્થ કરવો.

2 Nice—નાઇસ *adj*—સુંદર. New—ન્યુ *adj*—નવું.
Wood—વુડ્ n.—લાકડું.
In front—ઇન્ ફ્રન્ટ. *prep*—આગળ.
Door—ડો'ર્ *n.*—બારણું.
Floor—ફ્લોર્ *n.* જમીન. (પાટીયાંની જડેલી જમીન માટે floor શબ્દ વપરાય છે. સાધારણ જમીન માટે Ground શબ્દ વપરાય છે).

3 Do, please—ડુ પ્લીઝ્—ચાલોજ, મહેરબાની કરી ચાલો.
Really—રીયલી *adv*—ખરેખર.
Cheese—ચીઝ્ *n.*-પનીર, મઠો.

4 Darling—ડાર્લિંગ્ *n.*-વ્હાલા. We'd—we would.
We would better stay in here—It would be better for us to stay in here—અહીંયા અંદર રહેવું તે આપણા માટે સારૂં છે. Seems સીમ્સ્ *v.* દેખાય છે.
But—બટ્—ફક્ત, માત્ર. સૂચના—But શબ્દના ત્રણ અર્થ તમારા

જાણુવામાં આવ્યા છે (૧) But= પણ (૨) But=શિવાય, વગર. (૩) But=માત્ર, ફક્ત.

Trap—ટ્રૅપ્ *n.*-પાંજરૂં, જાળી.

5 To fret—ટુ ફ્રે'ટ્ *v. int*—ચડભડવું, બડબડવું.

Still—સ્ટીલ્—શાંત. Out of way—રસ્તાની બ્હાર, દૂર.

6 Bed-time—બેડ્ ટાઇમ્ *n.*—સુવાનો વખત.

Lay down—લે'ડાઉન્ *pt.* સુતી. સૂચના— To lie— સુવું. તેના ભૂતકાળ અને ભૂતકૃદંત અનિયમિત રીતે થાય છે ભૂતકાળ Lay, ભૂતકૃદંત Lain.

Nest—નેસ્ટ્ *n.*—માળો. Nap—નૅપ્ *n.*—ઉંઘ.

Was Caught—વૉઝ્ કૉટ્—પકડાયું (સહભેદ) સૂચના—To catch—પકડવું. caught કૉટ્ પકડયું, Caught—કૉટ્ પકડેલું. To be caught—પકડાવું,

---

9 THE MOON.

૯ (ધ મૂન્) ચંદ્ર.

1 Light—લાઇટ્ *n.*—અજવાળું, પ્રકાશ.

In the day time—ઇન ધ ડે' ટાઇમ—દીવસે, દીવસના વખતે.

Like—લાઇક્ *prep.* જેવા, નાજેવા, સૂચના To like-ચાહવું અને Like—જેવું. પેઠે,એ બે શબ્દો વચ્ચે ભેદ યાદ રાખવો.

Lamps—લૅમ્પસ્ *n. pl.* દીવા, બત્તીઓ, લેમ્પો.

Hung—*pp. pt.* લટકાવેલું, લટકાવેલા. *v. int.* To hang લટકાવવું. Because—બીકૉઝ્ *conj.*—કારણ કે.

2 Of its own—આઽ્ ઇટસ્ ઓ'ન્—તેનું પોતાનું.
Shines—શાઇન્સ્ v. પ્રકાશે છે. સૂચના—To shine-પ્રકાશવું એ અનિયમિત ક્રીયાપદ છે. ભુતકાળ Shone ભુતકૃદંત Shone
Looking-glass—લુકીંગ્ ગ્લાસ્ *n.*—તખતો, અરીસો.
Mirror—મિરર્ *n.*—તખતો, દર્પણ, આરસી,
Throws—થ્રો'ઝ્ *v.*—ફેંકે છે. સૂચના—To throw—ફેંકવું. અનિયમિત ક્રીયાપદ. ભૂતકાળ Threw—થ્રુ–ફેંક્યું. ભુતકૃદંત Thrown—થ્રો'ન્'—ફેંકેલું.
Reflects--રિફ્લેક્ટસ્ v. *t*--પ્રતિબીંબ નાખે છે, પડછાયો નાંખે છે, પાછું ફેંકે છે. 3 Round—રાઉન્ડ્ *adj.*--ગોળ.
It is then called-—ત્યારે તે કહેવાય છે.
Full—ફુલ *adj.*—પૂર્ણ.
Full moon--ફુલમૂન્ *n.* પૂર્ણીમાનો ચંદ્ર, પૂર્ણ ચંદ્ર.
Grows—ગ્રો'ઝ્ v. થાય છે. સૂચના—To grow—ટુ ગ્રો', થવું ઉગવું. અનિયમિત છે. ભુતકાળ Grew ગ્રુ. ભૂતકૃદંત Grown ગ્રો'ન્. [ન્હાનું એ વિશેષણ ઉપરથી.
Smaller—સ્મૅાલર્ *adj.*—વધારે નાનું.સૂચના—Small—સ્મૅાલ્
Smaller and smaller—વધારેને વધારે ન્હાનું.
At last—ઍટ્ લાસ્ટ્—આખરે, છેવટે.
Weeks—વીક્સ્ *n. pl.* અઠવાડીયાં.
It takes two weeks—ને બે અઠવાડીયાં લાગે છે. સૂચના—આ વાક્ય રચના ધ્યાનમાં રાખી તેવાં બીજા વાક્યો કરવા.
Fourteen—ફો'રટીન *adj.*—ચૌદ.
Fortnight—ફૅાર્ટનાઇટ્ *n.*—પખવાડીયું.

It takes two weeks or fourteen days or a fortnight to do this—આમ થવાને બે અઠવાડીમાં, અથવા ચૌદ દીવસ, અથવા એક પખવાડીયું લાગે છે.

4 Looking—લુકીંગ્ *pr. pt.*—લાગતો; દેખાતો.

New moon—ન્યુ મૂન્ *n.*—બીજનો ચંદ્ર.

Gets—ગૅટસ્ v.—થાય છે. (મોટું.

Larger—લાર્જર્ *adj.*—વધારે મોટો. Large—લાર્જ *adj*

Larger and larger—વધારે ને વધારે મોટો.

It gets larger and larger—તે વધારે ને વધારે મોટો થાયછે.

5 Way—વે'—*n.* રીત. સુચના—Way—રસ્તો. Way—રીત તે ધ્યાનમાં રાખવું. In this way—આ રીતે.

Twenty-eight—ટવેન્ટી એઇટ્—અઠ્ઠાવીશ.

6 Shape—શેઇપ્ *n*—આકૃતિ, રૂપ.

So far away—આટલે બધે દૂર.

Thousands—થાઉઝન્ડઝ—હજારો. from Thousand—હજાર

Miles—માઇલ્સ્ *n. pl.* માઇલો, કોસ, ગાઉ.

Thousands of miles—હજારો માઇલ.

Between—બીટ્વીન *prep.*—વચ્ચે.

10 THE DOG AND THE SHADOW.

૧૦ (ધ ડૅાગ્ ઍન્ડ ધ શૅડો') કુતરો અને પડછાયો.

1 Shadow—શૅડો' *n.*—પડછાયો. [ભૂતકાળનું રૂપ).

Had found—હૅડ ફાઉન્ડ *v.*—મેળવ્યું હતું; મળી આવ્યું હતું (પુર્ણ

Piece— પીસ્ n.-કકડો. Meat-મીટ્ n.-માંઉસ.

Was taking it home—ઘેર લઈ જતો હતો, સુચના—ચાલુ ભુતકાળનું રૂપ વર્તમાન કૃદંતની પુર્વે To be નું ભૂતકાળનું રૂપ લગાડવાથી ચાલુ ભૂતકાળનું રૂપ થાય છે. To take home–ઘેર લઇ જવું.

Crossed–ક્રૉસ્ડ *pt. v.* ઓળંગતો હતો. V. inf. To cross–[ઓળંગવું.

Plank–પ્લૅન્ક n.—પાટીયું; લાકડાનું પાટીયું.

Brook–બ્રુક n.-ઝરો, વ્હેળો.

Led–લેડ *pt.* દોરી જતો હતો, લઇ જતો હતો. સુચના—To lead—ટુ લીડ-દોરી લઇ જવું, તેના ભુતકાળ તથા ભૂતકૃદંતનાં રૂપ Led થાય છે.

Which led over a brook—જે એક ઝરા (નદી) ઉપર થઇને લઇ જતું હતું; ઝરા ઉપર આવેલું.[(અકસ્માત) બનવું.

Chanced–ચાન્સ્ડ *pt.*-અકસ્માત બન્યું V. inf. To chance

He chanced to look–તેણે અકસ્માત (અચાનક) જોયું.

2 Below–બીલો' *prep.*—નીચે, હેઠળ.

Will do for me–મારે ચાલશે; મારે જોઇએ તેટલું છે; મારે માટે બરાબર છે. સુચના—Do ક્રીયાપદનો "ચાલવું" અર્થ થાય છે તે ધ્યાનમાં રાખવું. This will do–આ ચાલશે.

3 Snapped—સ્નૅપ્ડ *pt. v.*–ઝડપમારી; ઝડપ્યું V. inf. To snap at–ઝડપ મારવી.

Opend–ઓ'પન્ડ *pt. v.*– ઉઘાડયું V. inf To open–ઉઘાડયું

Jaw—જૉ n.—જડબું, મ્હોં.

Supper—સપર n.,-ખાણું, ખાવાનું.

Sinking—સીંકીંગ *pr. pt.* ડુબતું.

To get it out—તે બ્હાર કાઢવાને. સૂચના—To get out-બ્હાર કાઢવું. Get શબ્દના જુદા જુદા અર્થ ધ્યાનમાં રાખવા.

To steal-ટુ સ્ટીલ્, *vt.*-ચોરવાને (ચોરવું) સૂચના—અનિયમિત ક્રીયાપદ છે steal, stole, stolen, સ્ટીલ્, સ્ટો'લ્, સ્ટો'લન્.

Belongs—બીલૅંગ્ઝ્ *v.*-કબજે છે, ની માલીકીનું છે;નું છે. સૂચના—To belong to-નું હોવું, ની માલીકીનું હોવું. This book belongs to me=આ ચોપડી મારી છે, આવાં વાક્યો બનાવતાં શીખવાં.

If you do=If you steal-જો તમે ચોરશો તો.

Lose-લુઝ્ *vt.*-ખોવું. સુચના—અનિયમિત ક્રીયાપદ છે. Lost-લૉસ્ટ્-ભૂતકાળ, ભૂતકૃદંત પણ Lost થાય છે.

---

11. THE LAZY PEON.

૧૧. (ધ લેઝી પ્યુન્) આળસુ પટાવાળો.

Busy-બીઝી *adj.*-ઉદ્યમી; કામવાળો.

Had been very busy—ઘણો કામમાં હતો.

At home—ઍટ્ હો'મ્—ઘર આગળ

Papers પેપર્સ n. *pl.*-કાગળો.

Peon—પ્યુન n.—પટાવાળો, સીપાઇ.

Called out—કૉલ્ડ્ આઉટ્ pt. *v.*—બુમપાડી, બોલાવ્યો, ધાંટો પાડયો. V. inf. To call out-બોલાવવું, બુમપાડવી.

At two o'clock—ઍટ્ ટુ ઑક્લોક—બે વાગે. સુચના—આવાં વાક્યો કરતાં શીખવું. [—જવાબ આપવો.

Replied-રીપ્લાઇડ pt.-જવાબ આપ્યો. V. inf To reply

Salaam—સલામ્ n.—સલામ.

Making a salaam—સલામ ભરીને, સૂચના— To make a salaam—સલામ ભરવી. તેનું વર્તમાન કૃદંતનું રૂપ.

. Master—માસ્ટર *n.* શેઠ; ધણી.

At once—ઍટ્ વન્સ્ *adv.*—એકદમ

Go at once—એકદમ જા.

Is waiting—ઇઝ્ વેઇટીંગ pr. pt.—રાહ જુએ છે; વાટ જુએ છે; સૂચના—*v. inf.* To wait—રાહ જોવી. ભૂતકાળ તથા ભુતકૃદંત Waited થાય છે.

2 I am off—આઇ ઍમ્ ઑફ—હું ચાલ્યો. To be off—જવું.

Walked off—વૉકડ ઑફ—pt. *v*,-ચાલતો થયો; ચાલી નીકળ્યો. *v.inf.* To walk off ચાલી નીકળવું; ચાલતા થવું.

3 Away—અવે' *adv.*—દૂર

Two miles away from the house—ઘરથી બે માઇલ દૂર

Fast—ફાસ્ટ adv.—ઉતાવળે; ઝડપથી.

As long as—ઍઝ્ લૉંગ ઍઝ્—જ્યાં સુધી—ત્યાં સુધી.

, Within sight of the house—ઘર દેખાતું હતું ત્યાં સુધી; ઘર દષ્ટિમાં હતું ત્યાં સુધી.

As long as he was within sight of the house જ્યાં સુધી તેને ઘર દેખાતું હતું ત્યાં સુધી.

Slowly—સ્લો'લી adv.—ધીમે ધીમે Slow adj. ધીમું.

Much more slowly—ઘણું વધારે ધીમે [(મોઢે કરવું).

Now and then નાઉ ઍન્ડ ધેન—વચમાં વચમાં, થોડી થોડી વારે

. Stopped—સ્ટોપ્ડ--pt.v. અટકતો, થોભતો. સુચના—To

stop અટકવું, થોભવું. એ ક્રીયાપદનું ભૂતકાળનું રૂપ છે. ભૂત-
ક્રૃદંતનું રૂપ પણ તેજ છે.

4 Sha'dy—શેડી *adj.*—છાંયા વાળી. Shade શેઇડ *n.* છાંયો.

Bushes—બુશીઝ્ *n. pl.* ઝાડીઓ, વેલાનું ઝુંડ.

Road—રોડ *n.* રસ્તો.

By the side of the road—રસ્તાની બાજુએ.

Heavy—હેવી *adj.*—ભારે; તોલદાર.

5 Under—અંડર્ *prep.*—નીચે, તળે.

Short sleep—શૉર્ટ સ્લીપ-થોડી ઉંઘ; જરા નિદ્રા

To go on—ટુ ગો'ઑન્—આગળ ચાલવું.

6 Stretched himself out—સ્ટ્રેચ્ડ હીમસેલ્ફ્ આઉટ્—લાંબો
થઇ સૂતો. સૂચના—To stretch oneself out—લાંબા
થઇ સુવું તેનો ભૂતકાળ To stretch—પાથરવું, પ્રસરવું.

Pillow—પીલો' *n.*-ઓશીકું.

Sound asleep—સાઉન્ડ એસ્લીપ-નિરાંતે ઉંઘતો.

To be sound asleep—પૂર્ણ ઉંઘમાં પડવું; નિરાંતે ઉંઘવું.

Passed—પાસ્ડ *pt v.*—ચાલ્યા ગયા; પસાર થયા. *v. inf.* To
pass. પસાર થવું, ચાલ્યા જવું. Crow ક્રો' n.—કાગડો.

Flew down—ફ્લ્યુ ડાઉન્-નીચે ઉડયો. સૂચના-To fly down
—નીચે ઉડવું, એ અનિયમિત ક્રીયાપદ છે, ભુતકાળ flew,
ભૂતકૃદંત Flown.

Perched—પર્ચ્ડ *pt.*-બેઠો. સૂચના-To perch.—પર્ચ-બેસવું.
(કાગડાનું અથવા પક્ષીનું ડાળીપર અગર બીજી જગ્યાએ બેસ-

વાની ક્રિયા માટે આ શબ્દ વપરાય છે). [ચાંચ ભીડવવી.
Pecked-pt-ચાંચ મારી, ચાંચ ભીડવી. V.inf. To peck—
Cawed—કૅાડ—pt.—બોલ્યો; કા કા કર્યું. સુચના—અંગ્રેજીમાં દરેક પ્રાણી તથા પક્ષીની વાચા માટે જુદા જુદા શબ્દો છે. કાગડા માટે To caw શબ્દ વાપરવામાં આવે છે.
Caw—કૅા—કા કા. (અહીં નામ તરીકે વાપરવામાં આવ્યું છે.)
Woke—વો'ક pt.—જગાડયો. સુચના—To wake વેઇક—જગાડવું; ઉઠાડવું તે ક્રીયાપદ અનિયમિત છે. ભૂતકાળ Woke થાય અને ભુતકૃદંત Waken થાય છે.
Jumped up—જમ્પ્ડ અપ pt.—બેઠો થયો; કુદી ઉભો થયો.
Yawned—યૅાન્ડ બગાસું ખાધું. v. inf. To yawn—બગાસું ખાવું Went off—વેન્ટ ઑફ pt.—ગયો.
7. Was now past five o'clock—હવે પાંચ વાગી ગયા હતા.
Orders—ઑર્ડર્સ n. pl.—હુકમો,
To copy—ટુ કૅાપી v. નકલ કરવી.
To send off—ટુ સેન્ડ ઑફ v.—મોકલી દેવા.
Distant—ડીસ્ટન્ટ adj—દૂર. Post—પો'સ્ટ n.—ટપાલ.
Left—લૅફ્ટ pt—નીકળી ગઇ. સુચના—To leave; નીકળવું; છોડી દેવું. એ ક્રીયાપદ અનિયમિત છે. ભૂતકાળ Left અને ભૂતકૃદંત પણ તેજ થાય છે.
It was too late—ઘણું મોડું થયું હતું.
Lost—લૅાસ્ટ pt. ખોઇ. V. *inf.* To lose—ખોવું.
Case—કેઇસ n.-કેસ, વકીલાત.

12. CLEVER JACK.

૧૨ (ક્લેવર જૅક) હુશીયાર જેક્.

1 Clever—ક્લેવર્—adj.—હોંશિયાર.
Jack—જૅક્ n. જેક (અંગ્રેજી નામ.)
Was ten years old—દશ વર્ષનો હતો.
To tease—ટુ ટીઝ્ v. t. ચીડવવાને. ચીડવવું.
He thought it very fine to tease his little sister Nan—પોતાની નાની બેન નેનને ચીડવવું તે સારૂં ધારતો હતો.
Whose—હુઝ્ pron—જેનું, જેની. સૂચના–પ્રશ્ન હોય ત્યારે તેનો અર્થ " કોનો, કોની " થાય છે.
2 Cakes—કેઇક્સ n. pl.–ભાખરીઓ. [arrive—આવી પહોંચવું
Had just arrived—હમણાંજ આવી હતી. V. *inf.* To
So—સો'—તેથી. [હોંશિયાર જેક લઇ જાય છે.
Clever Jack—he takes—Clever Jack takes—
To tease—ટુ ટીઝ્ v.—બુમ પાડે છે.
Look—લુક્ v. જો. (આજ્ઞાર્થકાળ).
Lovely—લવ્લી adj.—સુંદર, પસંદ પડે તેવી.
3 I see but two—I see only two—હું માત્ર બેજ જોઉં છું.
That's—That is—તે છે, તેમ છે. [આપવું.
Prove—પ્રુવ v.t.—દેખાડવું; સાબીત કરી આપવું; પુરવાર કરી
4 Number—નંબર્ n—નંગ, નંબર
Here is number one—આ નંબર (નંગ) પહેલો છે
Surely—સ્યુઅર્લી adv.—ખરેખર.

Very well—વેરવૅલ—ઘણી રીતે.

Added—ઍડેડ—pp. pt. સરવાળો કરવામાં આવે, ઉમેરવામાં આવે

V *inf*. To add—ઍડ ઉમેરવું; સરવાળો કરવો.

When added—જ્યારે ઉમેરવામાં આવે ત્યારે.

5 Poor little Nan—ગરીબ બીચારી ન્હાની નેન.

Began—બીગૅન pt. શરૂ કર્યું, મંડી V. *inf*. beginશરૂ કરવું

Heard—હર્ડ pt. સાંભળ્યું V. *inf* To hear. હીયર્ સાંભળવું

Came up—કેઈમ્ અપ pt—આવી પહોચ્યો; આવ્યો. V. *inf*.
To come up. આવી પહોંચવું.

To ask—ટુઆસ્ક v. t.—પૂછવાને, પૂછવું.

Reason રીઝન *n*.-કારણ. Why—વ્હાય્-શા માટે.

To ask the reason why—શા માટે તે રડે છે તે પૂછવાને,
તેના રડવાનું કારણ પૂછવાને.

6 Laughed—લાફ્ડ vt—હસ્યો.

Loud—લાઉડ adv.—જોરથી.

Very loud—ઘણા જોરથી, મોટેથી.

Dad—ડાડ n. બાપ, પિતા. (કુલામણો-વ્હાલનો શબ્દ).

What it was all about—તે બધુ શા માટે હતું, તે બધું
શું હતું (મોઢે કરવું).

Well done—વેલડન્-શાબાશ ! સારૂં કર્યું (મોઢે કરવુ).

No doubt—નો ડાઉટ્-અલબત્ત, બેશક, કાંઇ પણ શકા વગર
(મોઢે કરવું). Doubt—ડાઉટ્ *n*. શંકા.

To feast—ટુ ફીસ્ટ્ *v*.int.—પેટ ભરીને ખાવું, ખુબ ખાવું, ખાવું.

Shall feast on number three=ત્રીજો નંગ ખાશે.

13 TREES.

૧૩ (ટ્રીઝ) ઝાડવાં.

1 We have walked a long way–આપણે ઘણું ચાલ્યા છીએ

Feel—ફીલ vt.—જણાવું, લાગવું, ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંત Felt થાય છે. [ઘણો થાક લાગ્યો છે.

I feel very tired—હું ઘણો થાકી ગયેલો જણાઉં છું, મને

How hot it is–કેટલો બધો તાપ છે; હવા કેટલી બધી ગરમ છે!

Any more--એની મો'ર્--હવે વધારે; હવે વધારે વખત.

I cannot walk any more—હવે હું વધારે વખત ચાલી શકું તેમ નથી.

Let us sit down—ચાલો આપણે બેશી જઇએ.

Let us rest—ચાલો આપણે આરામ લઇએ.V. inf To rese —આરામ લેલો.

2 Sun-light—સન્ લાઇટ્. *n.*—સૂર્યનું અજવાળું.

Thick—થીક્ *adj.*—જાડું ઘાડું.

Leaves—લીવ્ઝ્ n. pl.—પાંદડાં N. sing. Leaf—પાંદડું.

Shut it out—શટ્ ઇટ્ આઉટ–તેને રોકી રાખે છે. સૂચના—
To shut out—રોકી રાખવું; બ્હાર રાખવું. Shut—
ક્રીયાપદના સાદું, ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદનનાંરૂપ ત્રણે સરખા છે.

Parched—પાર્ચ્ડ્ pt.—સુકાઇ ગયેલાં, સુકાયેલાં.

Rice—રાઇસ્ n—ચોખા.

Parched rice—સુકાવેલા ચોખા, પવા, મમરા

Pocket—પૉકેટ્ n.—ગજવું.

Here is some for you—અહીંયા તમારે માટે થોડા છે.

3—Hundred હન્ડ્રેડ્ *adj.*–સો.

I think it must be a hundred years old–હું ધારૂં છું કે તે સો વર્ષનું (જુનું) હોવું જોઇએ.

The trunk ધ ટ્રન્ક *n*–થડ. [Branch–ડાળી.

Branches—બ્રાન્ચીઝ્ *n dt.* ડાળીઓ, શાખાઓ *n.* sing

To spread out ટુસ્પ્રેડ્ આઉટ્–ફેલાવું. પ્રસરવું. પથરાવું.

Sides સાઇડઝ્ *n pl.*–બાજુઓ. On all sides–બધી બાજુએ,

How far the branches spread out on all sides–બધી બાજુએ ડાળીઓ કેટલે દૂર ફેલાઇ છે.

Cover કવર્ *v.* ઢાંકે છે. To Cover–ઢાંકવું..

Roof રૂફ *n.*–છાપરૂં.

Are held up–આર હેલ્ડ અપ–પકડી રખાયાં છે; અધર રાખવામાં આવ્યાં છે; અધર રહ્યાં છે. (સહાભેદ) To hold up–અધર રાખવું; ઉંચે પકડી રાખવું.

Middle મિડલ્ *adj.*–અધવચ.

In the middle—વચમાં, મધ્યમાં. [(મોઢે કરવું).

4—In a little while–ઇન્ એ લીટલ્ વ્હાઇલ્–થોડા વખતમાં

Will get વીલ્ગેટ્—થશે.

Yellow યલો' *adj.*—પીળું.

Brown બ્રાઉન્ *adj*—ભુરૂં, બદામી; રાતું ભુરૂં.

Dry ડ્રાય *adj.*—સુકું, To dry–સુકવવું; સુકાવું. [તે પછી.

After they die આફ્ટર્ ધે ડાય્–તેઓ મરી જાય (સુકાઇ જાય)

Fresh ફ્રેશ *adj.*—તાજું; નવું

Places પ્લેઇસીઝ્ *n. pl.* જગ્યાઓ.

In their places—તેમની જગ્યાએ.
5 Food—ફુડ *n.*—ખોરાક.
In any way ઇન્ એની વે'-કોઇપણ રીતે.
6 Parts પાર્ટ્સ *n. pl*—ભાગ.
Deep ડીપ્ *adj.*—ઉંડું.
Roots રૂટસ્ *n pl.*—મૂળ; મૂળીયાં.
Growing—ગ્રોઇંગ્ *pr pt*—ઉગતાં,
Just as—જસ્ટ ઍઝ્ *adv.*—જેવી રીતે—તેવી રીતે. [ચુસી લેવું.
7- Suck up—સક્ અપ્ *v.*-ચુસી લેછે. V.inf. To suck up-
Earth—અર્થ *n.*—જમીન.
Strong—સ્ટ્રૉંગ્ *adj*—મજબુત.
8 Ropes—રો'પ્સ્ *a pl*—દોરડાં.
Firm—ફર્મ *adj*—મજબુત.
Hold firm—મજબુત પકડી રાખે છે.
Keep—કીપ્ *vt.*—રાખે છે; સંભાળે છે, સૂચના—To keep-રાખવું; સંભાળવું અનિયમિત છે. ભૂતકાળ kept-ભૂતકૃદંત kept થાય છે. [ઉખેડાઇ જતાં; પવનથી ઊડી જતાં.
From being blown down by the wind—પવનથી
Being blown down—બીઇંગ્ બ્લો'ન્ ડાઉન—ઉખેડાઇ જતાં; ફુડી જતાં (સહ્યભેદ) To be blown down—ઉખેડાઇ જવું ઉડી જવું, સૂચના- To blow down—ટુબ્લો' ડાઉન્-ઉખેડી નાખવું. ઉડાડી નાખવું, Blow. blew—બ્લ્યુ; Blewn ;બ્લો'ન: સાદું, ભૂતકાળનું, ભૂતકૃદંતના રૂપ.
Wind—વીન્ડ *a.*—પવન

14 THE LION AND THE MOUSE.

૧૪ ધ લાયન્ ઍન્ડ ધ માઉસ્—સીંહ અને ઉંદર.

PART 1

1 Being out—બીઇંગ્ આઉટ્ *pr. pt.*—બ્હાર નીકળવાથી V. inf To be out-બહાર નીકળવું.

One day—વનડે'-એક દીવસે.

For a run—ફૅારૂએ રન્-દોડવા માટે,સૂચના—અહીં Run નામ તરીકે વપરાયું છે તે ધ્યાનમાં રાખવું.

Saw—સૅા *pt.*—જોયુ V.inf To see જોવું.

Lying asleep—લાઇંગ્ એસ્લીપ-ઉંઘતો, સુતેલો; ઉંઘતો પડેલો.

In the sun—સૂર્યના તાપમાં; સૂર્યના અજવાળામાં.

Back બૅક્ *n.*—પીઠ, વાંસો. સૂચના—Back—પાછું અને Back પીઠ એ શબ્દો વચ્ચે ભેદ યાદ રાખવો.

Hid હિડ્ *pt*—સંતાયો સૂચના—To hide હાઇડ્-સંતાડવું, ભૂતકાળ Hid-ભૂતકૃદંત; Hidden-સંતાડેલું.

Mane મેઇન્ *n.*—કેશવાળી; (સીંહની ગર્દન ઉપરના વાળ.)

To her surprise ટુ હર્ સર્પ્રાઇઝ્-તેના અચંબા સાથે, તેના આશ્ચર્ય સાથે.

Surprise સર્પ્રાઇઝ્ *n.*-અચંબો; આશ્ચર્ય.

Opened એાૅપન્ડ્ *pt.*—ઉઘાડી.

Next નેક્સ્ટ્—*adj*—બીજી.

Jaws જૅાઝ્ *n. pt.*—જડબાં, મ્હોં.

Fast ફાસ્ટ—મજબુત, ખસી શકે નહીં તેવી રીતે

To hold her fast—તેને મજબુત પકડવાને.

Paws પૉઝ્ *n. pl.* પંજા. *n.* sing. Paw—પંજો.

2 Fright-ફ્રાઇટ્ *n.*—બીક.

Nearly—નિઅર્લી *adj*—લગભગ.

Of fright nearly died=Died nearly of fright—
બીકથી અડધો મુવો થઇ ગયો.

All shaking— ઑલ્ શેઇકીંગ્ *pr. pt*—તદ્દન ધ્રુજતો. સૂચના
To Shakeશેઇક્-ધ્રુજવું,હલાવવું.ShookભૂતકાળShaken
ભૂતકૃદંત.

Quaking ક્વેઇકીંગ્ *pr. pt.*—થરથરતો, ધ્રુજતો.V. inf. To
quake—ધ્રુજવું; થરથરવું. [tremble થરથરવું; ધ્રુજવું.

Trembling ટ્રેમ્બ્લીંગ્ *pr. pt.*—ધ્રુજતો, હાલતો.V.inf. To

Pardon પાર્ડન્ *v.* માફ કરો (આજ્ઞાર્થકાળ) V.inf. Topar-
don—માફ કરવું.

O King ! ઑ કીંગ્-અરે રાજા !

Please—પ્લીઝ્ *v*—મ્હેરબાની કરો. (માફ કરો.

O please forgive—ઑ પ્લીઝ્ ફરગીવ-અરે મ્હેરબાની કરી

Forgive—ફરગીવ્ *vt*—માફ કરવું. [-બચાવવું.

Spare—સ્પેર્ *v*—બચાવો (આજ્ઞાર્થકાળ) V.inf.To spare

Life-લાઇફ્ *n*—જીંદગી.

O spare my life-અરે મારી જીંદગી બચાવો.

O let me live-અરે મને જીવવા દો.

Wanted-વૉન્ટેડ્ *pt.*-ઇચ્છ્યું. V.inf. To want-ઇચ્છવું.

Play—પ્લે' *n.*—રમત. સૂચના—To play—રમવું (verb)
Play *n.* રમત.—વચ્ચે. ભેદ યાદ રાખવો.
To have some play—થોડું રમવાને.
3 So small—સો' સ્મૉલ્-આટલું ન્હાનું.
Lifted લીફ્ટેડ *pt*—ઉચો કર્યો. V. inf. To lift—ઉચું કરવું.
Stayed સ્ટેઇડ *pt.*—ઉચો કર્યો. V. inf. To stay—રહેવું.
Hole હો'લ *n,*—દર.
For the rest of the day-બાકીનો દીવસ. (મોઢે કરવા લાયક)

PART II.

4 It chanced that—એવું બન્યું કે. (મોઢે કરવા લાયક)
Hunting—હન્ટીંગ્ *pr.pt*—શિકાર કરતો V. *inf.* To hunt શિકાર કરવો.
Prey—પ્રે *n.*—શિકાર.
Was caught—વૉઝ કૉટ *pt,* પકડાવું. (સહાભેદ) સૂચના—To catch— પકડવું-ભૂતકાળ. caught;—ભૂતકૃદંત caught To be caught—પકડાવું (સહાભેદનું રૂપ).
Net—નેટ *n.*—જાળી.
Found—ફાઉન્ડ *pt.*—માલૂમ પડયું.
When he found that the net he could not break= When he found that he could not break the net=જ્યારે તેને જણાયું કે તે જાળી તોડી શકે તેમ નથી ત્યારે— [ગર્જના કરવી.
Roared—રો'ર્ડ *pt*—ગજર્યો, ગર્જના કરી V. *inf.* To roar—

Forest—ફૉરેસ્ટ્ *n.*—જંગલ.
To make shake-ધ્રુજાવવું. Made shake ધ્રુજાવ્યું.V. *inf*
To shake—ધ્રુજવું, ધ્રુજાવવું.
Hunters—હન્ટર્સ *n. pl.*—શિકારીઓ.
Tied—ટાઇડ્ *pt*—બાંધ્યો. V. inf. To tie બાંધવું.
As fast could be—ઍઝ ફાસ્ટ કુડ બી—બની શકે તેટલું મજબુત.
Next day—બીજે દીવસે.
Beast—બીસ્ટ્ *n*—જનાવર, પશુ; પ્રાણી.
To bring—ટુબ્રીંગ્—લાવવાને, (લાવવું] [કરી લાવવું.
To bring captive—ટુબ્રીંગ કેપ્ટીવ-બંદીવાન કરી લાવવું; કેદ
Captive કેપ્ટીવ્ *n.* બંદીવાન, કેદી.
Lord લૉર્ડ *n.*—રાજા, માલેક, શેઠ, ધણી. (રાજા પાસે.
To their lord the king=તેમના માલેક રાજા પાસે, તેમના
5. Sound—સાઉન્ડ્ *n*—અવાજ.
Creeping—ક્રીપીંગ્ *pr.pt.*—લપાતું; લપાઇને આવતું V. inf.
To creep—ક્રીપ—લપાવું, લપાઇને આવવું.
Like something creeping—કાંઇ લપાતું આવતા જેવો.
Tiny—ટાઇની adj—ન્હાનું.
Face—ફેઇસ *n*—ચ્હેરો, મ્હોં.
Peeping—પીપીંગ્ *pr pt.*—છાનું માનું જોતું; ડોકીયાં કરતું.
V. inf. To peep=છાનુંમાનું જોવું; ડોકીયાં કરવાં.
Weak—વીક *adj*—ઝીણી; (નબળી)સુચના—Week-અઠવાડીયું.
અને Weak નબળું વચ્ચે ભેદ રાખવો.

Squeak—સ્કવીક *a*—ચીસ, ઝીણો અવાજ
Was heard to say—કહેતો સંભળાયો.
The other day—બીજે દીવસે, તે દીવસે (મોઢે કરવું.)
You will see what I can do—હું શું કરી શકું છું તે તમે જોશો. [gnaw=દાંત ભીડાવવા, કોતરવું.
Gnawed—નૉડ *pt*—દાંત ભીડાવ્યા, કોતર્યું V.inf. To
Right—through—રાઇટ્ થ્રુ—બરાબર સીધું, આરપાર.
Useful—યુઝફુલ *adj*. ઉપયોગી [ઉપયોગી થઇ શકે છે.
How useful little friends can be—ન્હાના મિત્રો કેવા

---

15 OUR SERVANTS.

૧૫ અવર્ સર્વન્ટસ=આપણા નોકરો.

1 Named નેમ્ડ *p. pt*—નામે. V. inf To name—નામ પાડવું, કહેવું. [સોનાના કડાં પહેરતો.
Used to wear gold bangles—યુઝડ ટુવેર ગૉલ્ડ બૅંગલ્સ
To wear—ટુવૅર્ *v. t.*—પહેરવું.
Gold—ગોલ્ડ *adj*—સોનાના. સૂચના—Gold *n.*—સોનું. Golden સોનાનું, વિશેષણ. કેટલીકવાર Gold શબ્દ પણ વિશેષણરૂપે વપરાય છે.
Bangles—બૅંગલ્સ *n-pl.* બંગડીઓ; કડાં.
Cooked—કુક્ડ *pt*—રાંધતો V. *inf.* To cook—રાંધવું.
As—ઍઝ્—જેથી-તેથી; કારણ કે.
2 When the school was over—જ્યારે નિશાળ પૂરી થઇ ત્યારે.

They were just going home-તેઓ ઘેર જતા હતા ત્યારે.
Wish—વિશ *v t.*-ઇચ્છવું.
Like me—લાઇક મી—મારી પેઠે.
Servants—સર્વન્ટસ્ *n pl.*—નોકરો, ચાકરો [રાહ જોવી.
To wait on—ટુ વેઇટ્ ઑન્ *v. t.* તહેનાતમાં રહેવું To wait-
Whatever—વૅટેવર્ *pro.* જેજે-તેતે.
Whatever I tell—જે જે હું કહું છું તે.
3 Nothing—નથીંગ્-કાંઈ નહીં; નજીવું [કરવા લાયક).
That is nothing—તે કાંઈ નથી (તે નજીવી બાબત છે) (મોટે
Obey—ઓ'બે *v t.* તાબે થવું; માનવું.
Orders—ઑાર્ડર્સ *n. pl.* હુકમો, આજ્ઞાઓ.
4 Lie—લાઈ *n*—જુઠાણું. To tell a lie જુઠું બોલવું.
What a lie you are telling-તું કેવું જુઠું બોલે છે ?
Truthful—ટ્રુથફુલ *adj*—સત્યવાદી
Not even one servant—એક પણ નોકર નહીં.
Was standing—વૉઝ્ સ્ટૅન્ડીંગ્-ઉભો હતો. સૂચના To stand
ઉભવું; ઉભા રહેવું. ભૂતકાળ. Stood સ્ટુડ. ભૂતકૃદંત પણ તેજ છે.
Near—નીયર્ *adv.*--પાસે.
Kindly-કાઇન્ડ્લી *adv.*—માયાળુપણે; ભલાઇથી
How is this—આ કેમ છે ? આ કેવી રીતે છે ?
A large sum of money—પૈસાની મ્હોટી રકમ.
Richer—રીચર્ *adj*—વધારે પૈસાદાર Rich *adj.* પૈસાદાર
Are you only boasting આર્ યુ ઓ'નલી બો'સ્ટીંગ-શું
તું માત્ર બડાઇ મારે છે ?

To boast—ટુ બો'સ્ટ્ v. બડાઇ મારવી.

Fun—ફન્ n—મશ્કરી, ગમ્મત In fun—ગમ્મતમાં; મશ્કરીમાં.

6 Smiled— સ્માઇલ્ડ pt હસ્યો; સ્મીત કર્યું. V. *inf* To smile=હસવું.

Truth—ટ્રુથ્ n. સત્ય. To tell the truth—સત્ય કહેવું.

Now and then-વારંવાર, કોઇ કોઇ વાર.

Disobey—ડીસ્ઓબે' e. t. ન માનવું; તાબે નહીં થવું.

They may leave him—તેઓ તેને છોડી દે.

They may be idle—તેઓ આળસુ થાય.

Properly—પ્રોપર્લી *adv.* બરાબર રીતે, જોઇએ તે રીતે,

Like that—તેના જેવા.

Always-ઑાલ્વેઇઝ્ *adv.* હમેશાં,

Ready—રેડી *adj*—તૈયાર.

7 This is all very fine talk—આ બધી ઘણી સારી વાત [છે, આ બધું ઠીક છે.

Talk—ટૉક n,-વાત. To talk—વાત કરવી.

Names—નેઇમ્સ્ *n.pl*—નામ.

9 Want—વૉન્ટ્ v ઇચ્છવું.

Anywhere—એનીવ્હેર્ *adv.*—ક્યાંઇ.

If I want to go anywhere—હું ક્યાંઇ જવાને ઇચ્છું તો.

Moment—મો'મેન્ટ n.—પળ: ઘડી.

In a moment—એક પળમાં.

Hungry—હંગ્રી *adj*-ભુખ્યો.

Shew—show-v. બતાવવું.

If I want to go anywhere—જો હું કંઇ જવાને ઇચ્છું તો.

10 Twice—ટ્વાઇસ-*adv.*—બે વખત.

To wake them up—તેને ઉઠાડવું; તેમને જગાડવું.

Get up-ગૅટ અપ્ *v.*-ઉભા થાઓ. (આજ્ઞાર્થ)

11 Was pleased-વૉઝ્ પ્લીઝડ્ *v.* રાજી થયો, ખુશી થયો.

To be pleased—રાજી થવું, ખુશી થવું.

To please—રાજી રાખવું. [વધારે સારૂં.

Best-બેસ્ટ્ *adj*-સોથીસારૂં. સૂચના—Good-સારૂં. Better-

So long as-સો' લૉન્ગ્ ઍઝ્-જ્યાં સુધી-ત્યાં સુધી.

To trust to-ટુ ટ્રસ્ટ્ ટુ-નો ભરોંસો રાખવો.

Hired હાયર્ડ *adj.* (*pt*). ભાડુતી, નોકરીયાત V. inf. To hire—ભાડે રાખવું, નોકર રાખવો.

Will get on-વીલ્ ગેટ્ ઑન્-ફતેહ પામશે (પામશે)

To get on—ફતેહ પામવું.

World-વર્લ્ડ *n.* દુનિયા.

---

16. BELLING THE CAT.

૧૬ બેલીંગ્ ધ કૅટ્—બીલાડીને ઘંટ બાંધતાં.

1 Merry-મેરી adj આનંદી, ગમ્મતી.

Mice—માઇસ *n.pl*, ઉંદરો. સૂચના—Mouse નું બહુવચન Mice થાય છે. [out—બહાર જવું.

Went-out—વેન્ટ આઉટ—*pt.* બહાર ગયા V. inf to go

Running--રનીંગ્ *pr.pt.*—દોડતા.

To play—ટુ પ્લે *v.t.* રમવા.

Cruel—ક્રુઅલ્ *adj.*—ઘાતકી. ક્રુર.

Cruel, cruel cat—ઘણી ઘાતકી બીલાડી

Was lying—પડેલી હતી.

Came back—પાછા આવ્યા.

Few—ફ્યુ *adj*—થોડા

Met—મૅટ્ *pt.*—મળ્યા; એકઠા થયા. V. inf. To meet—[મીટ્–મળવું, એકઠા થવું.

To see if anything they could do=તેઓ કાંઇ કરી શકે તેમ છે કે નહીં તે જોવા માટે.

Catches-કૅચીઝ્ *v. t.*- પકડે છે. *v, inf* To catch-પકડવું

Sad-સૅડ *adj*-દીલગીરી ભર્યું: ખરાબ; નઠારૂં.

Sad, sad fate-ઘણુંજ ખરાબ નસીબ, ઘણોજ ખરાબ અંત(મોત)

Fate—ફેઇટ્ *n.* નસીબ. અત, મોત.

Ever—એવર્ *adv.* હમેશાં.

Early and late—વ્હેલા મોડાં; (મોડે ઙરવું),

Softly—સૉફ્ટલી *adv.* ધીમેથી; ગુપચુપ.

Never—નેવર્ *adv.* કદી નહીં.

Makes not a sound=Makes not even one sound–કાંઇ અવાજ કરતી નથી: જરા પણ અવાજ કરતી નથી.

Creeps-ક્રીપ્સ *v int.* લપાતી આવે છે. સૂચના–To creep–લપાતું આવવું, પેટે ચાલીને આવવું; crept ક્રેપ્ટ્ ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંત.

Nearer—નીયરર્–પાસે, વધારે પાસે, Near *adj.* પાસે.

Nearer and nearer—વધારાને વધારે પાસે.

What can we think of—એવું આપણે શું ધારીએ ?

Ala'rm—એલાર્મ *n.* બીક ભય.

To give the alarm-ભયની નિશાની આપવી; ભયની ચેતવણી.
આપવી (મોટે કરવું.) [સૂચના આપવી.

To warn—ટુ વૅર્ન *v. t.* ચેતવવાને; અગમચેતી આપવાને;

Save—સે'વ્ *v. t.* બચાવવાને (બચાવવું).

Ha'rm—હાર્મ *n.* ઇજા નુકશાની.

3 To stop—ટુસ્ટૉપ *v. t.* અટકાવવાને.

Young—યંગ્ *adj.* ન્હાનું.

To suit—ટુ સ્યુટ *v. t.* માફક આવવાને (માફક આવવું)

Case-કેઇસ્ *n*, બાબત, વાત.

To suit the case—આ વાતને માફક આવતો; આ વાતને યોગ્ય

We should tie—આપણે બાંધવું જોઇએ.

Bell—બેલ *n* ઘંટ, ટોકરી. ઘંટડી.

Round—રાઉન્ડ *prep.* આસપાસ.

Neck--નેક *n.* ગળું,

Movements—મુવમેન્ટસ્ *n. pl.* આવજા, હીલચાલ, હાલવું ચાલવું.

To ring--ટુ રીંગ *v. int*--વાગવુ સૂચના-- To ring નું
ભૂતકાળ Rang રૅંગ્ તથા ભૂતકૃદંત Rung રંગ્ થાય છે.

Stirs--સ્ટર્સ *v. int*--હાલે છે, ખસે છે. *v sing.* To stir.

When she stirs--જ્યારે તે ચાલે ત્યારે.

Plainly--પ્લેઇનલી *adv.* ચોખ્ખી રીતે.

Most plainly--તદ્દન ચોખ્ખી રીતે

4 Quick--ક્વીક *adj*--ઉતાવળા; તીક્ષ્ણ.

We mice are very quick to hear—આપણે ઉંદરો સાંભળવામાં ઘણા સરવા (ઉતાવળા) છીએ.

No longer—હવે વધારે વખત નહીં.

Fear—ફીયર્ *n.* બીક. [વખત બીવું જોઇએ નહીં.

We need no longer live in fear—આપણે હવે વધારે

Glad—ગ્લૅડ *adj*—આનંદી, ખુશી.

Free—ફ્રી. *adj*—છુટા, મુક્ત, સ્વતંત્ર.

All our days—આપણા બધા દીવસો.

Pass–પાસ્ *v. int*—ચાલ્યા જવું; પસાર થવું.

Merrily—મેરીલી. *adv*-આનંદમાં; ગમ્મતમાં.

All our days will pass merrily-આપણા બધા દીવસો આનંદમાં પસાર થશે. [To agree. કબુલ કરવું.

5—Agreed—ઍગ્રીડ *pt*—કબુલ કર્યું; એકમત થયા; V. inf

Surely—સ્યુઅરૂલી *adv*—ખરેખર. Sure. સ્યુઅર્ adj-ખચીત; ખરેખર. (સારૂં કામ.

The very best thing to be done—કરવા જેવું સૌથી

6—Wise—વાઇઝ *adj*—ડાહ્યા. (up ડ્ સ્ટૅન્ડ અપ્=ઉભા થવું.

Stood up—સ્ટુડઅપ્—*pt*—ઉભો થયો. V. inf. to stand.

In his place—તેની જગ્યાએ.

Slowly—સ્લો'લી *adv*—ધીમે ધીમે. Slow adj—ધીમું.

Grave—ગ્રેવ્ *adj*—ગંભીર; શાંત.

Plan—પ્લૅન્ *n*—યુક્તિ.

Offer—ઑફર્ *v. t*—તૈયાર થવું; આપવું. (કોણ તૈયાર થશે?

Who will offer to bell the cat—બીલાડીને ટોકરી બાંધવા

7--One looked at another--એકજણ બીજા સામું જોવા લાગ્યો; તેઓ એક બીજા સામુ જોવા લાગ્યા.

Nobody Stirred--કોઇ પણ હાલ્યું ચાલ્યું નહીં.

Silence--સાઇલિન્સ *n*--ચૂપકી; શાંતી.

Dreadful--ડ્રેડ્ફુલ *adj*--ભયંકર.

No one spoke a word--કોઇ એક શબ્દ પણ બોલ્યું નહીં.

What--વૉટ્ *pron*--જે તે.

Silly--સીલી *adj*--મુર્ખતા ભર્યું.

Don't you=do not you think-શુ તમે (તેમ) નથી ધારતા.

---

17. THE BOY AND THE JUDGE.

૧૭ ધ બૉય્ ઍન્ડ્ ધ જજ્=છોકરો અને ન્યાયાધિશ.

1--Talk--ટૉક .*v pt*--વાત કરવી. (વાત કરી શકતો હતો.

He could talk English well--તે અંગ્રેજીમાં સારી રીતે

Under--અંડર *prep*--નીચે: હાથ નીચે.

Judge--જજ *n*--જડ્જ; ન્યાયાધિશ.

To see--ટુ સી *v. t*--મળવાને; જોવાને (મોઢે કરવું)

One evening--એક સાંજે.

Took with him--પોતાની (તેની) સાથે લીધો.

Spoke--સ્પોક્ *pt.* બોલ્યો V inf to speak-સ્પીક-બોલવું. spoken-ભૂતકૃદંત.

Felt happy-ફેલ્ટ્ હૅપી--સુખી થયો; સુખી જણાયો

2--Replied--રિપ્લાઇડ્ *pt.* જવાબ આપ્યો.

Birthday—બર્થડે' *n.* જન્મ દીવસ.

To go for a walk—ફરવા જવું.

At six o'clock—છ વાગે. [sent મોકલ્યું sent મોકલેલુ.

Send—સૅન્ડ મોકલજો (આજ્ઞાર્થ) સૂચના—To send–મોકલવું.

May I come with him ?-હું તેની સાથે આવું ?

Asked—આસ્કડ *pt.* પૂછ્યું V. inf. to ask–પૂછવું.

Alone—એલો'ન્ *adj.* એકલો

3 The next-day—બીજે દીવસે. [પહેરવાં.

Dressed ડ્રેસ્ડ *p. t*=લુગડાં પહેર્યાં V. inf. To dress–લુગડાં

Carefully કે'રફુલી *adv*–સંભાળથી; સાવચેતીથી. સૂચના-Care *n.*—સંભાળ. To Care–સંભાળ રાખવી; Careful *adj.*–સંભાળ ભરેલું, સાવચેતીવાળું.

Put on પુટ્ ઑન્ *pt.*–પહેર્યું. સૂચના—To put on=પહેરવું; Put ક્રીયાપદના ભૂતકાળ, ભૂતકૃદત તથા વર્તમાનનાં રૂપ એકજ છે.

Clean ક્લીન્ *adj.*—સ્વચ્છ; ચોખ્ખું.

Shirt શર્ટ *n.*—ખમીસ.

Jacket જેકેટ *n.* બદન.

Trousers ટ્રાઉઝર્સ *n.*=પાટલુન.

Set off સેટ્ ઑફ્ *pt.*—જવા નીકળ્યો. નીકળ્યો. સૂચના—To set off નીકળવું. ક્રીયાપદનું સાદું; ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંતનું રૂપ એકજ હોય છે. [જવા નીકળ્યો.

Set off to the house of the judge—ન્યાયાધિશને ઘેર

Got ગૉટ્ *pt*=પહોંચ્યો.

Stood સ્ટુડ *pt.* ઉભો રહ્યો, V. inf. To stand=ઉભારહેવું.

Gate ગેઈટ *n.*=દરવાજો.

Waited--વેઈટેડ *pt*-રાહ જોઇ. V. inf. To wait-રાહ જોવી.

Walking-stick—વૉકીંગસ્ટીક=ફરવાની લાકડી, ફરવા લઇ જવાની લાકડી.

Stick—સ્ટીક *n.*=લાકડી.

Still સ્ટીલ્ *adj.*-શાંત. [સલામી).

Good bye-ગૂડબાય્-(બે માણુસો મળે અને છુટા પડે તે વખતની

Good morning ગૂડમૉર્નીંગ્--(સવારના વખતની સલામી).

Yesterday યસ્ટર્ડે—*adv*=ગઇ કાલ.

Went away=જતા રહ્યા. V. inf. To go away-જતા રહેવું.

I ought to say—મ્હારે કહેવું જોઇએ.

Meet મીટ્ *v*-મળવું.

Anyone—એનીવન્ કોઇને.

Short શૉર્ટ *adj*=ટુંકી.

Short way-ટુંકી રીત. [પરમેશ્વર તમારૂં રક્ષણ કરો!

May God be with you—પરમેશ્વર તમારી સાથે રહો!

If I should come—જો હું આવું તો.

Afternoon—આફ્ટરનૂન્ *n*—અપોર

May be staying-રહેતો હોય.

Please tell me-મ્હેરબાની કરી મને કહો; મને કહો.

How are you?-તમે કેમ છો; તમને કેમ છે?

How do you do?-તમને કેમ છે?

Present પ્રેઝન્ટ્ *n*-બક્ષીસ-ભેટ.

Birth-day present-જન્મ દીવસનીભેટ.

Returns રીટર્ન્સ્ *n. pl.*—પાછું આવવું તે.

I wish you many happy returns of the day—I wish that this day may return to you many times=આ સુખી દીવસ ફરી ફરીને આવે એવું હું તમને ઇચ્છું છું; તમે લાંબો વખત જીવો તેવું હું ઇચ્છું છું.

I thank you—હું તમારો આભાર માનું છું V.inf. To thank—આભાર માનવો.

It is very kind of you to give me this book= you are very kind in giving this book to me=આ ચોપડી મને આપવામાં તમે ઘણું ભલમનસાઇનું કામ કર્યું છે.

Understand—અંડરસ્ટેન્ડ *v. t.* સમજવું. u. ભૂતકાળ Understood.

Full—ફુલ *adj.*—ભરપુર; ભરેલી,

Stories—સ્ટો'રીઝ્ *n.pl.* વાતો; વાર્તાઓ.

Full of stories—વાર્તાઓથી ભરપુર.

By all means—બાય ઑલ્ મીન્સ; અલબત્ત; ઘણી ખુશીથી

By all means, do—ઘણી ખુશીથી; પૂછ.

May you live for many years—તમે ઘણા વર્ષ જીવો.

May this birth day neturn to you many times આ જન્મ દીવસ તમને ફરી ફરીને આવો.

To return—પાછું આવવું; ફરીને આવવું.

---

18. THE CLEVER CROW.

૧૮ ધ ક્લે'વર ક્રો'—હો'શિયાર કાગડો.

I One very hot day—એક ઘણા ગરમ દીવસે; એક ઘણા તાપના દીવસે.

A young crow—એ યંગ્ ક્રો'—એક ન્હાનો કાગડો

Could not find—શોધી (મેળવી) શક્યો નહીં.

To drink—ટુડ્રીંક *v.* પીવાને; પીવા માટે (પીવું). સુચના-Drink નું ભૂતકાળ Drank ડ્રૅંક થાયછે અને ભૂતકૃદંત Drunk થાયછે.

Where to go—ક્યાં જવું.

Began to think—વિચારવા માંડયું.[about—આમતેમઉડવું.

2 Flew about—ફ્લ્યુ એબાઉટ્-આમ તેમ ઉડયું. To fly

From tree to tree—એક ઝાડેથી બીજા ઝાડે,

Drop-ડ્રૉપ્ *n.*—ટપકું, બીંદુ.

Anywhere—એની વ્હેર્ adv—કયાંઇ.

Till=Until-જ્યાં સુધી નહીં...ત્યાં સુધીor Till=atlast=આખરે.

Garden-ગાર્ડ'ન્ *n.* બાગ.

Pot પૉટ્ n. વાસણ.

I've found-I have found-મેં શોધ્યું છે.

3 Bottom-બૉટમ્ *n.* તળીયે.

At the bottom-તળીયું

Clear-ક્લીયર્ *apj.*-ચોખ્ખું.

Never fear—નેવર્ફીયર્-કાંઇ બીક નહીં; કાંઇ વાંધો નહીં.

Hops-હૉપ્સ *v.*-કુદે છે V.inf. To hop-કુદવું.

Branch—બ્રાંચ *n.* ડાળી.
To que'nch—ટુ ક્વેન્ચ્ *v.t.* છીપાવવું
Thirst—થર્સ્ટ *n.* તૃષા; તરસ.
To quench her thirst—તેની તરસ છીપાવવાને
4 Alas! એલાસ્ *intj*—અફસોસ!
Low—લો' *adj*—નીચુ [પહોંચી ન શકાય તેટલું નીચું.
To low=so low that cannot be reached=ઘણુંજનીચુ;
T'is all invain=It is all invain—તે બધું નકામું છે.
To stretch ટુસ્ટ્રેચ્ *v.t.* લંબાવવું.
To strain સ્ટ્રેઇન *v.*—કસવું.
Reach—રીચ્ *v.*=પહોંચવું.
So સો' *adv.*=તે રીતે.
5 To turn over ટુ ટર્ન ઓ'વર *v.*=ઉંધું પાડવું.
I will turn it over—હું તે ઉંધું પાડીશ. [ધક્કો મારવો.
Pushed પુશ્ડ *pt*—ધક્કો માર્યો, ધક્કેલ્યું V.inf. To push
Strength સ્ટ્રેન્થ *n.*—જોર; શક્તિ.
With all her strength—પોતાના બધા જોરથી.
To push it down—તેને ધક્કેલી પાડવાને.
Gave up—ગે'વ્અપ્ *pt.*—છોડી દીધું.સૂચના—To give up=
તજી દેવું, છોડી દેવું; Gave up (ભૂતકાળ) Given up
ભૂતકૃદંત.
At length—ઍટ્ લેન્ગ્થ *adv*—આખરે.
6 Vessels વેસલ્સ *n.*—વાસણનો Vessel—વેસલ્—વાસણ.
Weight *n* વ્હેઇટ્—*n.* ભાર; વજન.

Is far to great=અતિશય વધારે.

I will not go on trying=હું પ્રયત્ન કર્યે જઇશ નહીં.

I'am dying-I am dying-હું મરી જાઉં છું, V.inf. To die-મરવું; મરી જવું. [enter-દાખલ થવું, અંદર આવવું.

7 Entered એન્ટર્ડ *pt.*-દાખલ થયો. આવ્યો. V. inf. To

Aloud—એલાઉડ *.adv*—મોટેથી

Cawed-Cawed aloud—મોટેથી કા કા કરવા લાગ્યો.

Joy-જોય્ *n*—આનંદ.

Soon સૂન્ *adv*-તરતજ [પાસે આવે તેમ કરીશ.

I'll make the water come up to me=હું પાણી મારી

8 Fetching ફેચીંગ્ *pr.pt*-લાવીને.V.inf. To fetch-લાવવું (જઇને લાવવું),

Pebbles-પેબલ્સ્ *n. pl.*—કાંકરા, પથરા.

Bill બીલ્ *n.*-ચાંચ.

So wise સો વાઇઝ્-આટલો બધો ડાહ્યો. [નાંખવું, પાડવું.

Drops ડ્રોપ્સ્ *vt*-પડવા દેછે; નાંખે છે; V.inf. To drop—

She sees the water rise=She sees the water rising=તે પાણીને ઉપર ચડતું જુવે છે. V.inf. To rise =ઉપર આવવું; ચડવું; Rose=રોઝ. ઉપર ચડ્યું; Risen રીઝન=ઉપર ચડેલું.

9 Stones સ્ટોન્સ્=*n. pl*-પથરા.

Just six stones more-ફક્ત છ પથરા વધારે! [છલકાઇ જવું.

To brim over-બ્રિમ ઓ'વર્—ઉપર આવવું; કાંઠે આવવું;

'Tis brimming over—તે છલકાઇ જાય છે.

Drinks away—પી જાય છે.
Thus-ધસ *adv*-આ રીતે.
• Skill-સ્કીલ *n.*-ચાલાક; હોંશિયારી.
Avails-એવેઇલ્સ *v.*int=ફતેહ પામે છે; કામમાં આવેછે; Vinf.
To avail=કામમાં આવવું; ફતેહ પામેવું.
Where-વ્હેર્ *adv.*—જ્યાં...ત્યાં.
Mere મિયર્ *adj*—માત્ર, એકલું. [To fail—નકામું જવું.
Fails—ફેઈલ્સ *v.* int—નિષ્ફળ જાય છે; નકામું જાય છે. Vinf.
Patience—પે'શન્સ *n.* ધીરજ; ધૈર્ય [ભુતકાળ won-ભુતકૃદંત.
Wins—વિન્સ *v. t*-જીતે છે. સુચના To win-જીતવું. won
Patience wins the day—ધીરજ લડાઇ જીતેછે;ધીરજજીતેછે.

---

19 AGAINST BAD LANGUAGE.

૧૯ અગેઇન્સ્ટ બૅડ લૅંગ્વે'જ્-અપ શબ્દો વિરૂદ્ધ.

1—Against—અગેઇન્સ્ટ—વિરૂદ્ધ, સામે.
Language—લૅંગ્વેજ્ *n*—ભાષા.
Used to go—યુઝ્'ડ્ ટુ ગો'-જતો; જતો હતો.
The only son—ધ ઓ'નલી સન્-એકનો એકજ છોકરો.
Parents—પેરન્ટસ *n* માબાપ.
Loved લવ્ડ્ *pt*—ચાહતા હતા.
Very much—વેરી મચ્-ઘણુંજ.
Sent word—સેન્ટ્ વર્ડ *pt*-કહેવડાવ્યું; ચીઠ્ઠી મોકલી સુચના-
To send word કહેવડાવવું To send મોકલવું sent

મોકલ્યું sent. મોકલેલું. [behave-વર્તવું
Had behaved—હૅડ બિહેવ્ડ-વર્ત્યો હતો. V. inf. To
Badly—બૅડલી *adv*—ખરાબ રીતે.

2 Breakfast—બ્રેકફાસ્ટ *n*—નાસ્તો; ખાણું [હતો ત્યારે.
As he was just going to school-જ્યારે તે નિશાળે જતો
Called out to him—કૉલ્ડ આઉટ ટુ હીમ. તેને બોલાવ્યો.
Wait—વેઇટ *v*—રાહજો (આજ્ઞાર્થ) V. inf. To wait. રાહ જોવી.

Wait a minute—એક મિનિટ રાહજો.
Minute—મિનિટ—મિનિટ.
3—Heard-હર્ડ *pt*—સાંભળ્યું. V.inf To hear—સાંભળવું.
Door—step-ડૉ'ર સ્ટૅપ્ *n*—પગથીયું; બારણાનું પગથીયું
Step—સ્ટૅપ્ *n*—પગથીયું. [થીયા ઉપર તદ્દન નજીક ઉભી રહી.
Stood close by on the door step—બારણાના પગ-
Close by—ક્લોઝ્ બાય. તદ્દન નજીક.
To listen—ટુલિસન્ *v. t*—સાંભળવાને (સાંભળવું)
I am very sorry to hear this=આ સાંભળવાથી હું ઘણો દીલગીર થયો છું.

4 Nothing wrong—નથીંગ્ રૉન્ગ—કાંઇ પણ ખરાબ નહીં.
Dropped—ડ્રૉપ્ડ્ *pt*-પાડી નાંખી; નાંખી દીધી.
Floor—ફ્લો'ર્ *n*-જમીન.
Abused—એબ્યુઝ્ડ *pt*—ગાળ દીધી. To abuse-ગાળદેવી.
In return—ઇન્ રિટર્ન્-બદલામા

Noise—નોઇઝ્ *n*—અવાજ. [ગાળો દીધી; અપ શબ્દ કહ્યા.
Called me bad names—કૉલ્ડ મી બૅડ નેઇમ્સ—ખરાબ
The same—ધ સેઇમ્-તેજ. [angry ગુસ્સે થવું.
Got a'ngry—ગૉટ્ એ'ન્ગ્રી—ગુસ્સે થયો. V. inf. to get
Angry—ઍંગ્રી-ગુસ્સે.
5-Dirt—ડર્ટ *n*—ધુળ, કચરો,
Defile—ડિફાઇલ્ *v. t.*—બગાડવું [લતો નહી.
Never use bad words again=ફરીથી કદી અપશબ્દ બો-
6 Mind—માઇન્ડ્ *v. t.* ધ્યાન આપ. (આજ્ઞાર્થ) V. inf. To
mind—ધ્યાન આપવું.
7 Promise—પ્રો'મીસ્ *n.* વચન. To promise—વચન આપવું
Kept his promise—કેપ્ટ્ હિઝ્ પ્રોમીસ્—પોતાનું વચન પાળ્યું.
V. inf, To keep promise વચન પાળવું.

---

20 DOG IN THE MANGER.

૨૦ ડૉગ્ ઇન્ ધ મેન્જર્—બીડ (ગંજીમાં)નો કુતરો.

I Had worked—હૅડ્ વર્ક્ડ *pr. prt.*—કામ કર્યું હતું; મહે-
નત કરી હતી.
Very hard-વેરી હાર્ડ-ઘણું સખત. Hard—હાર્ડ-સખત; કઠણ.
All the day—ઑલ્ ધ ડે'—આખો દીવસ.
Dinner—ડિનર્ *n.* ખાણું. Hay—હે' *n.* સુકું ઘાસ.
Manger—મેન્જર્ *n.* ગંજી. Top—ટૉપ્ *n.* ટોચ; મથાળું.
Stranger—સ્ટ્રેન્જર્ *n* અજાણ્યો. Voice-વોઇસ્ *a.* અવાજ.

Bow ! wow ! wow !—બાઉ! વાઉ' (કુતરાનું ભસવું)
Nap—નૅપ્ n. નિદ્રા, ઉંઘ. Just now—જસ્ટ્ નાઉ—હમણાં
2 Go away—ગો' અવે'—જતા રહો (આજ્ઞાર્થ)
Weather—વેધર્ n. હવા.
Hot—હૅાટ્ adj.—ગરમ.
I want to sleep—હું ઉંઘવા ઇચ્છું છું.
To want—ટુ વૅાન્ટ્ v. t. ઇચ્છવું
I will keep—હું રહીશ [દાંતિયાં કરવાં.
3 Snapped—સ્નૅપ્ડ્ pt. દાંતિયાં કર્યાં V. inf. To snap—
Snarled—સ્નાર્લ્ડ્ pt ઘુરકીઆં કર્યાં V.inf. To snarl–ઘુરકવું.
To fight—ટુ ફાઇટ્ V.int. લડવું; લડવાને
Bite—બાઇટ્ v.t. કરડવું. Bit (ભૂતકાળ) Bitten (ભૂતકૃદંત)
Turned round—ટર્ન્ડ રાઉન્ડ pt. પાછો ફર્યો. V. inf. To turn round—પાછા ફરવું.
Quietly—ક્વાયેટ્લી adv—શાંતિથી; શાંત રીતે
Walked away—વૅાકડ અવે pt. ચાલ્યો ગયો
Selfish—સૅલ્ફીશ્ adj સ્વાર્થી, એકલપેટો.
Danger ડેન્જર n. ભય; બીક.
Of being called ઑાફ્ બીયીંગ્ કૉલ્ડ—કહેવાવાની (સહ્યભેદ)

---

21 A GOOD BARGAIN.

૨૧ એ ગુડ્ બારગેઇન—સારૂં શાદું.

I Baza'ar—બઝાર n.—બજાર, ચૌટું. [ગૅાટ્ થાય છે.
To buy—ટુબાય v.t. ખરીદવું. ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંત Bought

Sweetmeat—સ્વીટ્મીટ્ *n* મીઠાઇ
2 How much—હાઉ મચ *adj*. કેટલા.
. .Money—મની *n*. પૈસા
To buy with—વડે ખરીદવાને; થી ખરીદવાને
3 Annas—આના *n*. *pl*. આના
Where did you get so much money—તમે એટલા બધા પૈસા ક્યાંથી કાઢ્યા (મેળવ્યા) ?
Where વ્હેર્ *adv*—ક્યાંથી !
So much સો' મચ્—આટલા બધા.
5 Goldsmith's ગોલ્ડ્સ્મીથ્સ્—સોનીનો. Goldsmith-સોની
Just જસ્ટ *adv*—હમણાંજ
Bargain બારગેઇન્ *n*. સાટું, વેપાર.
Sold સો'લ્ડ *pt*-વેચ્યું, V inf. To sell=વેચવું.
Paper kite પેપર કાઇટ્ *n*. કાગળનો પતંગ. kite—પતંગ.
For two annas=બે આને.
6 Paid પેઇડ્ *pt*.—પૈસા આપ્યા; ભર્યા. V.inf. To pay-પૈસા આપવા; પૈસા ભરવા. [=ખરીદવું.
Might have bought—ખરીધો હોત. V. inf. To buy
New—ન્યુ *adj*—નવા.
7 A little fellow—એક ન્હાનો છોકરો.
Price પ્રાઇસ્ *n*. કીંમત; ભાવ.
At half price—અડધી કીંમતે
Was very glad—ઘણો ખુશી થયો; બહુ રાજી થયો.
8 Told a lie—જુઠું કહ્યું, V.inf. To tell a lie=જુઠું કહેવું

Trusted—ટ્રસ્ટેડ *pt.*=ભરોંસો રાખ્યો; આધાર રાખ્યો. V. inf. To trust=ભરોંસો રાખવો.

Word વર્ડ *n.*—શબ્દ; વચન.

Trusted your word--તમારા શબ્દ ઉપર આધાર રાખ્યો; તમારા કહેવા ઉપર ભરોંસો રાખ્યો.

In order to-ઇન્ ઑર્ડર ટુ=માટે.

In order to cheat-ઇન્ ઓર્ડર ટુ ચીટ્ *vt*=છેતરવા માટે.

To cheat ટુ ચીટ્ *vt*=છેતરવું,

Pice--પાઇસ્ *n*=પૈસો, પૈસા (આ શબ્દનું એકવચન તથા બહુ વચનનાં રૂપ એકજ છે. [સેથી ચાર પૈસા છેતરી લેવા માટે.

In order to cheat him out of four pice=તેની.પા-

Call કૉલ્ *v.*=કહે છે. (Shame-શેઇમ્=શરમ.

To be ashamed of-ટુ બી એશેઇમ્ડ્ ઑફ્=થી શરમાવું. *n.*

I am ashamed of you=હું તારાથી શરમાઉં છું.

To be friends with--નો મિત્ર થવું, ની મિત્રતા કરવી.

I will not be friends with a liar and a cheat= એક જુઠ્ઠા અને લુચ્ચા માણસનો હું મિત્ર થઇશ નહીં.

A liar એ લાયર્ *n*--જુઠ્ઠો માણસ; V.inf To lie=જુઠું બોલવું.

A cheat એ ચીટ્ *n*=લુચ્ચો માણસ; દગાખોર માણસ.

Any more-હવે વધારે. (શરમાવનો નહીં

9 Do not put me to shame-મને શરમમાં મુકતો ના;મને

To put to shame-શરમાવવો, શરમીંદો પાડવો.

Myself માયસૅલ્ફ્ *pron.*-મારી જાતે.

10 Still સ્ટીલ્ *adv*--હજુ.

To forget ટુ ફરગૅટ્ v.t=ભુલી જવું.
Never forget-કદી ભુલી જતો ના.
• Love લવ vt.--ચાહે છે, V.inf. To love=ચાહવું.
Truth ટ્રુથ્ n.-સત્ય. [બોલે છે તેમને લોકો ચાહે છે.
Men love those who speak the truth=જેઓ સત્ય
Once વન્સ adv--એક વખત,
Twice ટ્વાઇસ adv--બે વખત.
Profit પ્રૉફીટ્ n.-નફો; લાભ.
To make a profit—નફો મેળવવો.
By telling a lie-જુઠું બોલીને.
As soon as--કે તરતજ.[તમે જુઠ્ઠા છો તેવું લોકો જાણેકે તરતજ.
As soon as men find out that you are a liar
Even though--તોપણ Though-ધો'-જો કે. [તોપણ.
Even thongh you speak the truth-તમે સત્ય બોલો

---

22 THE WIND AND THE SUN.

૨૨ ધ વીન્ડ ઍન્ડ્ ધ સન્=વાયુ અને સૂર્ય.

1 The Wind-ધ વીન્ડ્ n. પવન; વાયુ, વાયુદેવ
Stronger--સ્ટ્રૉંગર્ adj-વધારે જોરાવર. Strong-જોરાવર.
Than- -ધૅન્-કરતાં (શંકા રાખવી.
I doubt—આઇ ડાઉટ્-મને શંકા છે To doubt-શંકાલાવવી;
I doubt if that's true--તે ખરૂં હોય તોતેનીમને શંકા છે
True—ટ્રુ-ખરૂં
A Try--એ ટ્રાય-n-પરિક્ષા.

Let us have a try=ચાલો આપણે પરિક્ષા કરીએ.
Whether—વ્હેધર–કે નહીં.
Sturdy--સ્ટર્ડી adj–જોરાવર; મજબુત.
Young--યંગ્ adj-જુવાન.
Take off--ટેઇક્ ઑફ્-ઉતારી લેવું; લઇ લેવું.
Make that man take off his thick cloak=તે માણસને તેનો જાડો ઝભો ઉતરાવવો; તે માણસને તેનો જાડો ઝભો ઉતારવાની જરૂર પાડવી.
Cloak--ક્લો'ક્ n–ઝભો.
Joke--જો'ક્ n--ગમત; મશ્કરી.
It would be a good joke--તે એક સારી ગમત થશે.
Whoever--હુએવર pron–જે કોઇ.
Succeeds--સકસીડ્ઝ્ v–ફતેહ પામશે; ફતેહમંદ થાય છે. V. inf. To succeed--ફતેહપામવું.(counted–ગણાવું,લેખાવું
Shall be counted–ગણાશે, To count–ગણવું To be
To quarrel--ટુ ક્વોરલ્ v. int--લડવું.
We need quarrel about it no longer--આપણેતે વિષે હવે વધારે વખત લડવું જોઇએ નહીં.
2 Fun ફન્ n. ગમ્મત What fun--કેવી ગમ્મત! કેવી મઝા
That soon can be done--જે તરતજ થઇ શકે તેવી.
Blew--બ્લ્યુ pt--ફૂકયું; વાયું V.inf. To blow–બ્લો'-- વાવું; ફૂકવું. Blew (ભુતકાળ) Blown (ભુતકૃદંત).
So he blew and he blew–તેથી તેણે ખૂબ ફૂંકવા માંડયું.
Chilled--ચીલ્ડ pt. ઠંડો ગાર કરી નાખ્યો. V. inf. To Chill--ઠંડુ કરવું;

Chilled the man through—તે માણસનું આખું શરિર ઠંડુગાર કર્યું; તે માણસને તદ્દન ઠંડો ગાર કરી નાખ્યો.

. Through--થ્રુ-આરપાર; તદ્દન.

Cold--કો'લ્ડ n. શરદી, ઠંડી.

Throat--થ્રો'ટ *n.*--ગળું. [લાગશે.

I shall get a bad cold in my throat--મને શરદી

The more the wind blew, the colder he grew—જેમ પવન વધારે વાવા લાગ્યો તેમ તે વધારે ઠંડો થવા લાગ્યો. સૂચના--આ વાક્ય રચના મોઢે કરવી The more... the more-જેમ વધારે...તેમ વધારે. e. g. The more you work the more you get--જેમ તમે વધારે કામ કરો તેમ તમે વધારે મેળવો.

Grew--ગ્રુ *pt.* થયો. V. inf. grow થવું.

Tighter--ટાઇટર્ *adj.* વધારે મજબુત; વધારે સજ્જડ. Tight સજ્જડ, મજબુત. (બટન બીડવાં.

Buttoned--બટન્ડ *pt*—બટન બીડયાં. To button—બટન—

3 Turn—ટર્ન *n.* વારો

You have something to learn—તમારે કાંઇ શીખવાનુંછે

Softly—સૉફ્ટલી *adv.* ધીમેથી.

Quietly—ક્વાયેટલી *adv.* શાંત રીતે; ધીરે ધીરે.

Storm—સ્ટૉર્મ *n.* તોફાન

Out came--came out—બહાર આવ્યો.

Sunshine—સનશાઇન *n.* સૂર્યનો પ્રકાશ.

Rays—રે ઝ *n pl.* કીરણો. [ગરમ કીરણો પડવા લાગ્યાં.

Hotter and hotter fell the rays—વધારે અને વધારે

Air—એ'ર્ *n*—હવા
Seemed—સીમ્ડ્ *pt.* જણાઇ. V. inf. To seem-જણાવું.
Haze—હેઇઝ્ *n.* ઝાંખી; અંધારૂં.
What shall I do—હું શું કરીશ!   [લાગ્યો છે.
I'm so hot—હું એટલો બધો ગરમ છું; મને એટલો બધો તાપ
Drops—ડ્રોપ્સ્ *n pt.* ટપકાં; પરસેવાનાં ટીપાં; સ્વેદ બીંદુ.
Off came—came off—બ્હાર આવ્યો, નીકળ્યો To come
    off નીકળી પડવું; બ્હાર આવવું.
To bear—બેર-સહન કરવું. સૂચના-To bear=સહન કરવું
    Bore બો'ર્-સહન કર્યું. Born બૉર્ન્-સહન કરેલું.
He could not bear it—તે તે સહન કરી શક્યો નહીં.
To wear—વેર- પ્હેરવું, ભૂતકાળ. Wore વો'ર—પહેર્યું;
    ભૂતકૃદંત-પહેરેલું.   [જીત્યો છે.
You have conquered me—યુ હેવ્ કૉન્કર્ડ મી-તમે મને
To conquer— ટુ કૉન્કર્-જીતવું.   [જોરાવર છો.
You are stronger far than I—તમે મારા કરતાં ઘણાજ

---

23 WRITING LETTERS.

૨૩ રાઇટીંગ્ લેટર્સ—કાગળો લખતો.

1 What are you doing—તું શું કરે છે?
A letter—એ લેટર્ *n*—કાગળ; પત્ર.
For half an hour—અડધા કલાકથી; અડધા કલાક સુધી.
You have been sitting at that table—તું તે ટેબલ
    આગળ બેઠો છે.   [થયો છે?
Is your letter nearly done—તારો કાગળ લગભગ પૂરો

I have not done yet-મેં હજુ પૂરો કર્યો નથી.

Let me see—મને જોવા દે

. Hullo ! હલો'—અરે !

You have not yet begun—તેં હજુ શરૂ પણ કર્યો નથી

I do not know how to write a letter—કાગળ કેવી રીતે લખવો તે હું જાણતો નથી.

Promised પ્રો'મીસ્ડ *pl.*—વચન આપ્યું; વચન આપ્યું હતું.
V.inf. to promise—વચન આપવું.

To write ટુરાઇટ *v.t.* લખવાને સૂચના—To write નું ભૂતકાળ wrote રો'ટ લખ્યું Written રીટન્ લખેલું.

If Keshave were—જો કેશવ અહિં હોત તો.[કરી શકત શું ?

Could you not ?—could you not talk ? તું વાત ન

Easy ઇઝી—*adj*—સ્હેલું.

It is easy to talk—વાત કરવી સ્હેલી છે.

Hard હાર્ડ *adj.*—અઘરૂં, કઠણ.

It is very hard to write-લખવું ઘણું અઘરૂં છે.

Think થી'ન્ક-ધાર.

In front of you-ત્હારા મોઢા આગળ; ત્હારા આગળ.

In front of-ઇનફ્રન્ટ ઑવ-આગળ; મ્હોં આગળ.

Write down-લખી લે. To write down-લખી લેવું.

Whatever વૉટેવર્ *pron*-જે કાંઇ.

Whenever વ્હેનેવર્ *adv.*-જ્યારે જ્યારે.

Anybody એનીબડી *pron*-કોઇ.

Person-પર્સન *n.* માણસ; પુરૂષ.

How to begin the letter-પત્ર કેવી રીતે શરૂ કરવો.

Dear ડીયર્ *adj.*-વ્હાલા.

In the same way—તેજ રીતે,

Cousin—કઝીન્ *n.* પિત્રાઇભાઇ. [છેડો અંત.

To end ટુ એન્ડ vt.—પૂરો કરવો; છેડો લાવવો; End—*n.*

Affectionate એફેક્શનેઇટ્ *adj.*-વ્હાલો; પ્રિય.

Your affectionate son-તમારો વ્હાલો દીકરો.

Nephew નેવ્યુ *n.*-ભત્રિજો.

Your affectionate nephew—તમારો પ્રિય ભત્રીજો.

Sincerely=સીન્સીયર્લી *adv.* ખરેખર; અંતઃકરણપૂર્વક. Sincere *adj.* ખરેખર.

Yours very sincerely=તમારો (ઘણોજ) ખરેખર.

Faithfully ફેઇથ્ફુલી *adv*=ખરેખર; નિમકહલાલરીતે; વિશ્વાસુપણે. Faithful=નિમકહલાલ વિશ્વાસુ.

Yours faithfully=તમારો વિશ્વાસુ.

Obedient=ઓ'બિડીયન્ટ્ *adj*=આજ્ઞાંકિત; તાબેદાર.

Pupil પ્યુપીલ્ *n.*=શિષ્ય.

Your obedient pupil-તમારો આજ્ઞાંકિત શિષ્ય.

---

24 WORK WITH A WILL.

૨૪ વર્ક વીથ એ વીલ્=૨૪ ઇચ્છાથી કામ કરો.

If You have work to do=તમારે કામ કરવાનું હોય.

Work વર્ક *n.* કામ. V. inf To work-કામ કરવું.

Will વીલ્ *n.*=ઇચ્છા, મરજી.

Do it with a will=ઇચ્છાથી તે કરો.
Reach રીચ્ n.=પહોંચે છે. V.inf. To reach=પહોંચવું.
Top ટૉપ્ n=ટોચ.
First ફર્સ્ટ adv.=પહેલાં
Must મસ્ટ્ n.=(ભારરૂપ) જોઇએ.
Climb ક્લાઇમ્બ્ vt.—ચડવું; ઉપર ચડવું.
Hill હીલ્ n.—ટેકરી.
Must climb a hill=ટેકરી ચડવી જોઇએ.
2 Standing સ્ટેન્ડીંગ્ pr.pt.-ઉભીને; ઉભા રહીને.
At the foot એટ્ ધ ફૂટ્-તળીયે.
Foot ફૂટ્ n.—તળીયું.
Gazing ગેઝીંગ્ pr.pt.-જોયા કરવાથી, ટગર ટગર જોયા કરવાથી V. inf. To gaze-ટગર ટગર જોવું, જોયા કરવું.
Get up ગેટ્ અપ્ v.-ઉપર ચડવું; ઉપર પહોંચવું.
How can you get up-તમે કેવી રીતે ઉપર પહોંચી શકો ?
If you never try-જો તમે કદી પ્રયત્ન ન કરો તો.

---

25 QUEEN VICTORIA THE GOOD.
૨૫ ક્વીન્ વિક્ટોરીયા ધ ગૂડ્—ભલી મહારાણી વિક્ટોરીયા.

1 Queen—ક્વીન્ n.-રાણી; મહારાણી.
Queen Victoria—મહારાણી વિક્ટોરીયા.
Great-ગ્રેટ્ adj—મ્હોટી.
Woman—વુમન્ n. સ્ત્રી, બાયડી.
She did not know that—તે જાણતી નહોતી કે.

3 Queen of England—ક્વીન્ઑાફ ઇંગ્લાંડ-ઇંગ્લાંડની મહારાણી.
At that time—તે વખતે. King-કીંગ્ n.—રાજા.
William IV વિલિયમ્ ફૉર્થ-વિલિયમ ચોથો. [છોકરું.
Children-ચિલ્ડ્રન્ n. pl—છોકરા. Child—ચાઇલ્ડ n. sing.
3 If she lived—જો તે જીવશે તો.
Until-અન્ટીલ-જ્યાં સુધી નહીં-ત્યાં સુધી.
4 Lesson—લેસન્ n. પાઠ.
History-હિસ્ટરી n.—ઇતિહાસ.
She was having her lesson on history-તે પોતાનો ઇતિહાસનો પાઠ લેતી હતી. [જશે ત્યારે.
When William IV died—જ્યારે વિલિયમ ચોથો મરી
5 Blue—બ્લ્યુ adj. વાદળી.
Princess-પ્રીન્સેસ n. કુંવરી; રાજપુત્રી.
Filled—ફીલ્ડ ભરાઇ. V.inf. To fill ભરવું; ભરાવું.
Tears-ટિઅર્સ n.pl. આંસુ.
Filled with tears—આંસુથી ભરાઇ.
As—એઝ્-જ્યારે As she said—જ્યારે તેણે કહ્યું ત્યારે.
Mamma—મમ્મા n. માં
Fear—ફિઅર્ n. બીક. [ઉત્પન્ન કરે છે; મને ભયભીત કરે છે.
Makes me full of fear-મને બીકથી ભરે છે; મારામાં બીક
Duty—ડ્યુટી n.—ફરજ, ધર્મ.
6 To fit—ટુ ફિટ્ v int. માફક આવવું; યોગ્ય થવું.
To fit herself—પોતાની જાતને યોગ્ય બનાવવાને.
Did all she could-તેનાથી બનતું તેણે કર્યું.

7 Passed away—પાસ્ડ અવે' pt. ચાલ્યાં ગયાં; પસાર થયાં
V.-inf To pass away-ચાલ્યા જવુ; પસાર થવું.
Gentlemen—જેન્ટલ્મેન્—*n*.pl. ગૃહસ્થો; સદગૃહસ્થો Gentleman *n*. sing, ગૃહસ્થ.
Were sent—વેર્સેન્ટ્—મોકલવામાં આવ્યા (સહ્યભેદ) To be sent મોકલવામાં આવવું. From To send મોકલવું.
To Carry—ટુ કેરી—લઇ જવાને. (લઇ જવું.)
News—ન્યુઝ્ *n*. ખબર. (આ નામ હમેશાં આ રૂપે લખાય છે; બહુ વચન તેમજ એકવચનમાં)
To carry the news to Victoria—વિક્ટોરીઆ પાસે આ [ખબર લઇ જવાને.
Palace—પેલેઇસ્ *n*. મ્હેલ. London-લન્ડન્ *n*. લંડન.
8 Were told—વેર્ટો'લ્ડ—કહેવામાં આવ્યું. to be told (સહ્યભેદ) કહેવામાં આવવું. from To tell—કહેવું.
They were told—તેમને કહેવામાં આવ્યું.
Was asleep—ઉંઘતી હતી.
To meet—ટુ મીટ્—મળવા. ભૂતકાળ Met ભૂતકૃદંત પણ તેજ.
9 As soon as—કે તરતજ.
As soon as Victoria was told—વિક્ટોરીયાને કહેવામાં [આવ્યું કે તરતજ.
Death—ડેથ્ .*n*. મૃત્યુ, મોત.
She burst into tears—તે રડી પડી.
To burst into tears—ટુ બર્સ્ટ ઇન્ટુ ટિઅર્સ્—રડી પડવું; રડવું સૂચના—આ વાક્ય યાદ રાખવું. Burst ક્રીયાપદના સાદું; ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંતનાં રૂપ ત્રણે એક સરખાં છે.
She had a great work to do—તેને એક મ્હોટું કામ [કરવાનું હતું.

10Was crowned—વૉઝ્ ક્રાઉન્ડ—રાજ્યાભિષેક કરવામાં આવ્યો; ગાદીએ બેસાડવામાં આવી. (સહ્યભેદનું રૂપ)

To be crowned—ગાદીએ બેસવું, રાજ્યાભિષેક થવો.

To crown રાજ્યાભિષેક કરવો. Crown *n.* મુગટ.

In a very great state. ઇનએવેરી ગ્રેટ્ સ્ટેટ્—ઘણા ભપકાથી, ઘણા દબદબા સાથે (મોટે કરવું)

Westminster Abbey—વેસ્ટમીન્સ્ટર્ એબી *n.* વેસ્ટ મીન્સ્ટર એબી (ઇગ્લાંડની અંદર એક ભવ્ય મકાન)

Church ચર્ચ્ *n.*—દેવળ. Crown—ક્રાઉન્ *n.* મુગટ.

Lords—લૉર્ડ્ઝ *n.*pl.–ઉમરાવો.

Came forward—ફૉરવર્ડ—pt. આગળ આવ્યા. V.inf. To come forward—આગળ આવવું.

Knelt down—નેલ્ટ્ ડાઉન્ pt. ઘૂંટણીએ પડયા. V.inf. To Kneel down. ક્નીલ્ ડાઉન્—ઘૂંટણીએ પડવું. kneel નું ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંત knelt થાય છે. [ચૂમવું; ચુંબન કરવું.

Kissed—કીસ્ડ્ *pt*—ચૂમી; ચુંબન કર્યું; V.inf. To kiss—

11Sang—સૅંગ્ pt. ગાયું. V.inf. To sing—ગાવું. સૂચના—sing ભુતકાળ sang થાય છે અને ભૂતકૃદંત Sung થાય છે.

Save—સેવ્ *n.t.*—બચાવવું. [બચાવો.

God save the queen—ગૉડ સેવ્ ધ ક્વીન્—પરમેશ્વર રાણીને

For more than sixty—three years—ત્રેસઠ કરતાં વધારે વર્ષો સુધી.

To rule—ટુ રૂલ્ *v.t.*—રાજ્ય કરવું.

People—પીપલ્ *n*—લોક; રૈયત, પ્રજા.

12Troubles—ટ્રબલ્સ *n* pl.—દુઃખો; કષ્ટો અડચણો.
Sorrows—સૉરો'ઝ્ *n.pl*—દુઃખો; દીલગીરીઓ.
Lost—લૉસ્ટ્ pt. ખોયો. V.inf. To lose-લુઝ-ખોવું.
Husband—હઝ્બન્ડ્ *n*-ધણી; પતિ.
•Whom-હુમ pron—જેને
Dearly-ડીઅર્લી *adv*—વ્હાલથી; પ્રેમથી.
Loved-લવ્ડ્ pt—ચાહતી હતી.
Wars-વૉર્સ્ *n.pl*-લડાઇઓ
Reign-રેઇન્ *n*—રાજ્ય. [પેદા કરવું; ઉત્પન્ન કરવું.
Caused-કૉઝડ્ *pl*—ઉત્પન્ન કર્યો; પેદા કર્યો V.inf. To cause-
Grief—ગ્રીફ્ *n.*—દીલગીરી; દુઃખ [તેને ધણું દુઃખ દીધું.
Caused her great grief-તેને ધણી દીલગીરી ઉત્પન્ન કરી;
13All through her reign—તેના આખા રાજ્યમાં.
She kept her promise-તેણીએ પોતાનું વચન પાળ્યું.
After having reigned—રાજ્ય કર્યા પછી; To reign-
રાજ્ય કરવું.
Longer-લૉંગર્ *adj*-વધારેવખત;લાંબોવખત Long-*adj*-લાંબુ.
Mourned for her-મો'ર્ન્ડ્ ફૉર્ હર્-તેને માટે દીલગીર થયાં.
v. inf. To mourn for—ને માટે દીલગીર થવું.
Loving-લવીંગ્. *adj*. પ્રેમાળ. A loving wife-પ્રેમાળ સ્ત્રી.

26 THE CAMEL.

૨૬ ધ કેમ્મેલ-ઉંટ.

1 Camel—કેમ્મલ્ *n.* ઉંટ,

Lands—લેન્ડઝ્ *n. pl.* પ્રદેશ; દેશ; જમીન.

Deserts—ડેઝર્ટસ્ *n. pl.* રણો.

In hot lands called deserts—રણ કહેવાતા ગરમ પ્રદેશોમાં

2 Lump—લમ્પ્ *n* ગાંઠો.

Hump—હમ્પ્ *n.* ખુંધ; (પીઠ ઉપરનો ગાંઠો).

3 Useful—યુઝ્ફુલ *adj* ઉપયોગી; Use *n.* ઉપયોગ: v. inf To use. વાપરવું.

For carrying—ફૉર્ કેરીઇંગ્—લઇ જવા માટે; ઉપાડી લઇ જવાને. V. inf. To carry—ઉપાડી લઇ જવું; લઇ જવું

For bringing—ફૉર્બ્રીંગીંગ્-લાવવા માટે; લાવવાને. V. inf. To bring લાવવું. સૂચના—To bring નું ભૂતકાળ તથા ભુતકૃદંત Brought થાય છે.

Things—થીંગ્ઝ્ *n. pl.* ચીજો.

Across—એક્રોસ્ *prep*—મા થઇને.

Sandy—સૅન્ડી *adj.* રેતવાળા; રેતાળ Sand—સૅન્ડ—રેત.

Plains—પ્લેઇન્સ્ *n.pl.*-મેદાનો Horse—હૉર્સ. *n.*—ઘોડો.

Foot—ફુટ *n.*—પગ Feet *n. pl.*—પગો.

Broad—બ્રૉડ *adj*—પ્હોળો.

Soft—સૉફ્ટ *adj*—પોચો; પોચું. Flat-ફ્લૅટ *adj*—સપાટ.

Sink—સીંક્ V.int.—ડુબવું; ખુંચી જવું; પેસી જવુ.

4 Cross—ક્રૉસ *v.t.* ઓળગે છે. V. inf. To cross-ઓળંગવું.

To find water—પાણી શોધવાને.

Dry—ડ્રાય adj.—સુકું. V.inf. To make dry-સુકવવું.

Is found ઇઝ ફાઉન્ડ—જડે છે (સભભેદ)

Ponds—પૉન્ડઝ n.pl—તળાવો.

Wells—વેલ્સ n.pl.—કૂવા. Apart—એપાર્ટ—દૂર.

5 A long way off—ઘણે દૂરથી,

Goes on and on—આગળને આગળ જાય છે To go on and on—આગળ ને આગળ જવું.

Comes up-આવી પહોંચે છે. To come up-આવી પહોંચવું.

To drink—ડ્રીંક-પીવું.

Then he has a good drink—ત્યારે તે સારી રીતે પીયે છે. સૂચના—Drink શબ્દ અહીં નામ તરીકે વપરાયું છે તે ધ્યાનમાં રાખવું.

Rider—રાઇડર n. સ્વારી કરનાર. V. inf. To ride—સ્વારી કરવી. સૂચના-Ride-નું ભૂતકાળ Rode રોડ ભૂતકૃદંત Ridden—રીડન્ થાય છે.

As well—ઍઝવેલ—તેજ રીતે; પણ.

Leather—લેધર્ n.-ચામડું. Bottle-બૉટલ n. શીશી.

Leather bottle—ચામડાની શીશી.

Plenty of—પ્લેન્ટી ઑફ-ઘણુંજ.

So that...સો'ધૅ'ટ-જેથી કરીને.

Without—વિધાઉટ *prep.* શિવાય, વગર.

Without drinking—પીધા શિવાય. [કાંઇ દેખી શકાતું નથી.

7 Nothing can be seen but sand—રેતી શીવાય બીજું

Roads રો'ડ્ઝ્-રસ્તા. Instead of ઇન્સ્ટેડ્ ઓફ્—ને બદલે.
Instead of water—પાણીને બદલે
"Ship of the desert"—શિપ્ઑફ્ ધી ડેઝર્ટ-રણનું વહાણ,
Ship—શિપ્ n.—વ્હાણુ.
8 Line—લાઈન્ n.—હાર.
Goods—ગૂડસ્ n.pl-સામાન. [કરનારાઓનો સંઘ.
Caraven—કારાવાન n.-ઉંટની હાર; ઉંટ ઉપર મુસાફરી

27 THE ELEPHANT,

૨૭ ધ એલીફન્ટ=હાથી.

1 Elephant-એલીફન્ટ n.-હાથી. [Larger વધારે મોટું.
Largest—લાર્જેસ્ટ adj—સૌથી મ્હોટું. સૂચના-Large મોટું,
Animal—એનીમલ્ n. પ્રાણી; જનાવર.
2 Trunk—ટ્રન્ક્ n.-સૂંઢ.
Feet-ફીટ્ n. pl.-ફીટ. N· sing-Foot ફૂટ-ફૂટ (૧૨ ઇંચ)
Hangs down-હેંગ્સડાઉન્ v. નીચે લટકે છે. V. inf. To Hang. લટકવું.
At the end—ઍટ્ ધ એન્ડ—છેડે.
Lip—લિપ્ n. હોઠ Kind—કાઇન્ડ—n. જાત
A kind of lip—એક જાતનો હોઠ.
Curls up-કર્લ્સ અપ્-ઉંચે વળે છે; To curl-ગુંચળું વળવું;વાળવું.
Pick up—પિક્અપ્—પકડવું, ઉચકવું; લેવું.
Two auna piece—બેઆની.[ભૂતકાળ Fed ભૂતકૃદંત પણ Fed
3 Feeds—ફીડ્ઝ્ v.t. ખવડાવે છે V.inf To feed-ખવડાવવું.

Feeds himself—પોતાની જાતને ખવડાવે છે; ખાય છે.
Lifts up—લીફ્ટસ અપ્ n.-ઉચકે છે. To lift up-ઉચકવું
Food—ફૂડ n. ખોરાક.
Pours—પોર્સ—રેડે છે V. inf To pour-રેડવું.
4 Male-મેઈલ adj.-પુલ્લીંગ; પુરૂષ વાચક,
The male elephant—હાથી Tusks-ટસ્કસ n pl-દંતુપ
Smooth-સ્મૂથ adj—લીસા; સપાટ.
Dig up-ડિગ્અપ્—ખોદવું; ખોદી કાઢવું (ભૂતકાળ Dug up-
ભૂતકૃદંત પણ તેજ છે)
To kill—ટુકીલ v. t. મારી નાખવું.
Tiger—ટાઇગર્ n. વાઘ.
5 Tamed—ટેઇમ્ pt.u. પાળેલા V.inf To tame—પાળવું
When tamed-પાળવામાં આવે છે ત્યારે.
India—ઈંડીયા-n .હીંદુસ્થાન Burma—બર્મા n—બ્રહ્મદેશ;બર્મા
Timber—ટીંબર્ n.-ઇમારતી લાકડું; લાકડું
Yards-યાર્ડ્ઝ n. pl-વાડા
Timber yards—લાકડાંના વાડા. Heavy—હેવી adj. ભારે
Weights-વ્હેઇટસ n.pl—ભાર; તોલ.
Log-લૉગ્ u. લાકડાનો કકડો. To move—ટુમૂવ્—ખસેડવું.
7 Keeper-કીપર્ n—રખેવાળ. માવત
To drive—ટુડ્રાઇવ્ v.t-હાંકવું.
Just as he likes— તેની મરજીમાં આવે તે પ્રમાણે
Obeys—ઓબેઇઝ્-તાબે થાય છે; માને છે.
8 Wild—વાઇલ્ડ adj. જંગલી Jungleજંગલ્સ npl—જંગલો.

Forests—ફૉરેસ્ટસ *n. pl*—જંગલો.
In thick forests—ઘાડા જંગલોમાં.
As many as sixty—સાઠ જેટલાં,
Drove—ડ્રૉવ્ *n*—ટોળું (હાથીનું ટોળું)
9 State—સ્ટેઇટ્ *n*. સ્થીતિ.
In a wild state—જંગલી સ્થીતિમાં.
Bamboos—બૅમ્બુઝ્ *n.pl* —વાંસ.
Are caught—આરકૉટ્—પકડવામાં આવે છે. (સહ્રભેદ) To catch-પકડવું caught (ભુતકાળ) To be caught-પકડવામાં આવવું.
And tamed=and are tamed-અને પાળવામાં આવે છે.

---

28 HIRA.
૨૮ હીરા.

I Named—નેઇમ્ડ્ pp.—નામે [Fine-સુંદર.
Finest—ફાઇનેસ્ટ *adj*.-સૌથી વધારે સુંદર. Finer-વધારે સુંદર
Country-કન્ટ્રી *n*—દેશ. Master-માસ્ટર્ *n*. શેઠ; ધણી.
Proud—પ્રાઉડ્ *adj*. મગરૂબ
Was very proud of him-તેનો ઘણો મગરૂબ હતો.
Obedient-ઓ'બિડીયન્ટ્ *adj*. તાબેદાર. આજ્ઞાંકિત; માને તેવો.
Brave-બ્રે'વ્—*adj*-બહાદુર
Gentle-જેન્ટલ્ *adj*—નરમાશવાળો; ગરીબ.
Used to carry-યુઝ્ડ્ ટુ કેરી-લઇ જતો હતો.
Flag—ફ્લૅગ્ *n*—વાવટો Battle-બૅટલ્ *n*.લડાઇ.

Howdah—હાઉડા *n*.હાઉદ્દુ; અંબાડી. Seat—સીટ્ *n*—બેઠક.
Ill-treated—ઇલટ્રીટેડ્ *pt*—ખરાબ રીતે રાખતો V. inf.
To ill-treat-ખરાબ રીતે રાખવું; ખરાબ રીતે વર્તવું.
To treat-વર્તવું. Ill-ખરાબ.
Children-ચિલ્ડ્રન *n pl*. છોકરાં. Child *n*. sing છોકરૂં.
Else—એલ્સ *adj*. બીજું.
No one else but them—તેમના શિવાય બીજું કોઇ નહીં.
But—બટ્—શિવાય.
3 During-ડયુરીંગ્ *prep*-માં, વખતે
During a battle—એક લડાઇમાં.
Was killed—વૉઝકીલ્ડ—મરાયો; હણાયો. (સબભેદનું:રૂપ) To be killed-મરાવું; હણાવું. To kill-મારવું killed= માર્યું; હણ્યું.
Arrow—એરો, *n*—તીર; બાણ [રૂપ એકજ છે)
Hit—હિટ્ *pt*—વાગ્યું V.inf. To hit—વાગવું; મારવું (ત્રણે
Fell off-નીચે પડયો; પડી ગયો. Army—આર્મિ *n*. લશ્કર
At the same time-તેજ વખતે. [પાછા હઠવું.
To give way-ટુ ગીવ વે'—રસ્તો આપવો; જમીન આપવી;
Had told him not to move-તેને ખસવાની ના કહી હતી.
Waited-વેઇટેડ્ *dt*.—રાહ જોઈ. V.inf. To wait-રાહ જોવી.
Patiently-પેશન્ટલી *adv*-શાંત રીતે; ધીરજથી Patient. *adj*-શાંત; ધીરજવાળો
His next order—તેનો બીજો હુકમ.
Struck-સ્ટ્રક્ *pt*. વાગ્યું V.inf. To strike=સ્ટ્રાઇક—વાગવું.

Stood firm સ્ટૂડ ફર્મ—મજબૂત ઉભો રહ્યો.
Waving—વેવીંગ્ *pr. pl.*—ફરકતો હાલતો.
Flying-ફ્લાઈંગ્ *pr. pt.* ઉડતો V. inf. To fly ઉડવું.
All round him—તની આસપાસ બધે.
5 Soldiers-સોલ્જર્સ *n pl.* સીપાઈઓ Sight–સાઈટ્ *n.*–દેખાવ
Cheered=ચીયર્ડ *pt*–પ્રેર્યા; ઉશ્કેર્યા; આનંદ આપ્યો; ઉત્તેજીત કર્યા.
V.inf. To cheer–ઉત્તેજન આપવું; પ્રેરવું.
Bravely-બ્રેવલી *adv.* બ્હાદુરીથી [પાડીને
Shout–શાઉટ્ *n*—બૂમ With a shout–બૂમ મારીને; બૂમ
Rushed રશ્ડ *pt* ધસ્યા V.inf. To rush upen ઉપર ધસવું
Enemy એનીમી *n*—દુશ્મન [ઢવું; હાંકવું.
Drove—ડ્રોવ્ *pt* હાંકી કાઢ્યા V.inf. To drive હાંકી કા-
Field—ફીલ્ડ્ *n.* રણભૂમી. Drove them from the field
રણભુમીમાંથી તેમને હાંકી કાઢ્યા
6 Brought—બ્રોટ્ *pt.* લાવ્યા V. inf. To bring લાવવું.
7 To kneel down નીલડાઉન્–ઘૂંટણીએ પડવું; નીચું નમવું.
Voiceવોઈસ *n.* અવાજ; ધાંટો. [ચડવું.
Mounted-માઉન્ટેડ *pt.* ચડયો V.inf. To mount ઉપર ચડવું,
Neck–નેક્ *n.* ગળું Drove—ડ્રોવ pt. હાંકી ગયો.
8 He would have died rather than disobey—ન
માનવા કરતાં તેણે મરવું વધારે પસંદ કર્યું હોત(તે મર્યો હોત)
Rather than—રાધરધેન—ના કરતાં.
Bravery—બ્રેવરી *n*—બ્હાદુરી.
Obedience—ઓબીડીયન્સ—આજ્ઞાંકિતપણું; તાબેદારી.
Won—વન્ *pt*—જીત્યો V.inf To win વિન્ જીતવું.

29 THE OX & THE FROG.

૨૮ ધ ઑાકસ ઍન્ડ ધ ફ્રૉગ્=બળદ અને દેડકો.

1 Brown-બ્રાઉન્ *adj.*=ભુરૂં. Frog-ફ્રૉગ્=દેડકો

Hopped-હૉપ્ડ *pt.*=બ્હાર કુદી આવ્યો. V. inf To hop out=બ્હાર કુદી આવવું, સૂચના-ક્રીયાપદને છેડે વ્યંજન હોય અને તે પૂર્વે એક સ્વર હોય તો તેને ed, est કે ing પ્રત્યય લગાડતા પહેલાં છેલ્લો વ્યંજન બેવડાવવો. Hop=કુદવું. Hopp-ed=કુદ્યો.

Quite early in the morning=સવારમાં તદન વહેલો.

Tank ટૅન્ક *n.*=તળાવ.

He hopped and he hopped away=તે દૂરને દૂર કુદીને [ગયો.

Bank—બૅન્ક *n.*=કિનારો; કાંઠો.

Just then—જસ્ટ ધેન્-ત્યારે, તે વખતે.

Was dawning=વૉઝ ડૉનીંગ્-સવાર પડતી હતી; ઉગતો હતો; V.inf To dawn-ટુ ડૉન્=સવાર પડવી; દીવસ ઉગવો; પરોઢીયું થવું. [એકદમ; અચાનક.

2 Suddenly-સડનલી *adv*—એકદમ; અચાનક Sudden=

Stopped સ્ટૉપ્ડ *pt*=અટક્યો. થોભ્યો.

Turned round—પાછો ફર્યો,

Alarm-એલાર્મ *n.*—બીક; ભય. Back બૅક *adv.*—પાછો.

Hurry હરી *n.*=ઉતાવળ. In a hurry—ઉતાવળથી.

Lest લેસ્ટ—રખેને. Harm—હાર્મ—નુકશાન ઇજા.

3 What is the matter=શું છે ? (મોટે કરવું)

Dad ડાડ *n.*—પિતા (હુલામણો; વ્હાલનો શબ્દ).

Had watched—હૅડ્ વૅાચ્ડ્ *pt*=જોયો હતો. V. inf. To watch વૅાચ—જોવું. watched (ભુતકાળ તથા ભૂતકૃદંત).

Who had watched him go—જેણે તેને જતાં જોયો હતો

Ill ઇલ્ *adj.*=માંદુ. Are you ill=શું તું માંદો છે?

Afraid અફ્રેઇડ્ *pt. a.*=બિધેલો; બીનેલો.

Are you afraid—તું બીન્યો છે? તું બીયે છે?

Mad મૅડ્ *adj.*—ગાંડું. To go mad—ગાંડા થઇ જવું.

Have you gone mad—શુ તું ગાંડો થઇ ગયો છે?

Why are you trembling so—તું આમ કેમ ધ્રુજે છે?

4 Fly ફ્લાઇ *v*—નાશી જવું; દોડી જવું. સૂચના—ઉડવું. Fly—નાશી જવું તે બે શબ્દો વચ્ચે ભેદ યાદ રાખવો. Fly—(ઉડવું) તેનો ભૂતકાળ Flew થાય છે અને ભૂતકૃદંત Flown થાય છે. Fly—નાશી જવું તેનું ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંતનુ રૂપ fled થાય છે.

Let us fly—ચાલો આપણે નાશી જઇએ.

Monster મૅાન્સ્ટર્ *n.*—રાક્ષસ. [એક રાક્ષસ છે.

There's (there is) a monster close by—નજીકજ

As large as a house-તે એક ઘર જેટલો મ્હોટો છે.

Horns હૅાર્ન્સ *n. pt.*—શિંગડાં. Neck-નેક—ગળું.

Quite white ક્વાઇટ્ વ્હાઇટ્-તદન ધોળી.

All red-ઑાલ્રેડ્-તદન રાતી. Tail ટેઇલ્ પુછડી

As for his tail—તેની પુછડી માટે તો; તેની પુંછડી તો.

Pale-પેઇલ્ *adj.*—ફીકકું.

To turn pale ટુટર્ન પેઇલ—ફીકા થઇ જવું.

To make turn pale—ફીક્કા કરી નાંખવું. [ફીક્કો પડી ગયો.
It made me turn pale—તેણે મને ફીકકો કરી નાખ્યો; હું
Length-લૅન્ગ્થ n.=લંબાઇ.
. 5 Pooh પુહ—છટ (તીરસ્કારની લાગણી દર્શાવનારો શબ્દ).
Said the father frog—મોટા દેડકાએ કહ્યું; દેડકાના બાપે
કહ્યું. (જે દેડકો બાપ હતો તેણે કહ્યું.)
Meek મીક adj.—ગરીબ. શાંત.
Mild—માઇલ્ડ adj—શાંત; ગરીબ.
To bark ટુ બાર્ક—ભસવું. It is true—તે ખરૂં છે કે.
Grand—ગ્રાન્ડ adj.—મ્હોટું.
On the whole—ઑન્ ધ હો'લ—બધું વિચારતાં.
Whole—હો'લ adj.—બધુ; આખું.
Vain-વેઇન્-adj.—મગરૂબ; (કોઇપણ માણુસ પોતાનામાં અમુક
ગુણ ન હોવા છતાં તે ગુણનો ફાંકો-મગરૂબી રાખે ત્યારે આ
શબ્દ વપરાય છે,)
As big as he (is)—તેના જેટલોજ હું મ્હોટો છું. [બોલતાં.
6 As he spoke—જેમ જેમ તે બોલતો ગયો, તેમ તેમ, બોલતાં
He blew himself out very big-તેણે પોતાની જાતને
ઘણી ફુલાવી [about—આમ તેમ રોફથી ફરવું.
Strutted about-રોફમાં આમ તેમ ફરવા લાગ્યો To strut
Proudly પ્રાઉડલી adj.—મગરૂબીથી.
Patted પૅટેડ pt-ઠોકી. To pat=ઠાકવું.
Chest ચૅસ્ટ n.-છાતી Bigger બીગર્-વધારે મ્હોટો.
Plain પ્લેઇન્ adj.—ચોખ્ખું; સ્પષ્ટ.
It was plain—એટલું તો સ્પષ્ટ હતું કે.
Surprised-સર્પ્રાઇઝ્ડ pt—આશ્ચર્ય કર્યો; અચંબો ઉપજાવ્યો.

V.inf. To surprise-આશ્ચર્ય કરવું: અચંબો પમાડવો.

9 Puffed પફ્ફ્ડ *pt*—ફુલ્યો. V. inf. ટુ પફ્ફ=ફુલાવું; ફુલાવું.
He puffed and he puffed—તે વધારે ને વધારે ફુલ્યો.
Swelled સ્વેલ્ડ *pt*—ફુલ્યો, વધ્યો. V.inf. To swell-ફુલવું;
So fat—સો'ફૅટ-એટલો બધો જાડો. [વધવું.
No one ever saw frog so fat—કોઇએ કદી દેડકાને
એટલોબધો જાડો જોયો નથી.

Gasped ગાસ્પ *pt*=હાંફતાં હાંફતાં બોલ્યો; અચકાતો અચકાતો
બોલ્યો. V.inf. To gasp-માંડ માંડ બોલવું; હાંફતા હાંફતા
Daddy dear ડાડી ડીયર્-વ્હાલા પિતાજી. [બોલવું

Please don't try any more—હવે વધારે પ્રયત્ન કરતા
Health હૅલ્થ *n*. તંદુરસ્તી; તબીયત. [નહીં.
I fear—મને બીક છે.
Hurts હર્ટ્સ *vt*—ઇજા કરે છે. V inf. To hurt=ઇજા કરવી.

I am sure—મને ખાત્રી છે કે; હું પણ જાણું છું કે.

11 As I said before—જેમ મેં પહેલાં કહ્યું છે તે પ્રમાણે.
Still more--હજુ વધારે. Skin સ્કીન્ *n*.—ચામડી.
Tight ટાઇટ *adj*-=સખત; સજ્જડ; તણાતી.
His face grew red--તેનો ચ્હેરો રાતો થયો. [નીકળી.
Jumped out-જમ્પડ્ આઉટ્—બહાર નીકળી આવી; બહાર ફાટી

12 Worst વર્સ્ટ્ *adj*—સૌથી ખરાબ; Bad ખરાબ. Worse=
વર્સ—વધારે ખરાબ.

Story--સ્ટો'રી *n*.—વાત. [નહીં તે હું જાણતો નથી.
I don't know if the story is true-વાત ખરી છે કે
Burst બર્સ્ટ્ *pt*.--ફાટયો; તૂટી ગયો V. inf. To burst
બર્સ્ટ-ફુટવું તૂટવું; (ત્રણે રૂપ એકજ છે).

30 RAMA & THE SQUIRREL.

૩૦ રામ ઍન્ડ ધ સ્કુવીરલ=રામ અને ખીસ્કોલી.

1 Long ago લૅાગ્ ઍગો'—લાંબા વખત ઉપર.

.There lived=રહેતાં હતાં.

Sweet—સ્વીટ્ *adj.*—વ્હાલી, પ્રીય (મીઠી).

Together ટુ ગેધર્—સાથે. Hut હટ્ *n.*=ઝુંપડું.

2 Golden ગો'લ્ડન *adj,*—સોનેરી. Gold ગૉલ્ડ્ *n.*=સોનું.

Deer-ડિયર્ *n.*-હરણ; મૃગ.

Past them—તેમની પાસે થઇને. (આ શબ્દો શીખી વાપરતાં

Left લૅફ્ટ્ *pt.*—મુકી V.inf. To leave મુકવું. [શીખવાં.

3 Wicked વિકેડ્ *adj*—ખરાબ; દુષ્ટ.

Carried away-કૅરીડ અવે' *pt*—ઉપાડી ગયો; લઇ ગયો; હરણ કરી ગયો. V. inf. To carry away—ઉપાડી જવું.

Chief ચીફ્ *adj.*—મુખ્ય.

Chief city ચીફ્ સીટી—મુખ્ય શહેર; રાજ્યધાની.

South—સાઉથ્ *adj.*—દક્ષીણ તરફનો.

Was filled with sorrow=દીલગીરથયો; દુ:ખપામ્યો. V.inf.To fill=ભરવું. To be filled=ભરાવું. Was filled=ભરાયો.

Called on—કૅાલ્ડ્ ઑન્=બોલાવ્યો. V.inf. To call on—બોલાવવું. સૂચના—આ શબ્દ ધ્યાનમાં રાખવો અને વાપરતાં શીખવો. દાખલો—હું તમને બોલાવીશ=I will call on you.

Fishes ફિશીઝ્ *n.pl.*—માછલીઓ.

5 In those days—તે દીવસોમાં; તે વખતે.[વચ્ચે ભેદ યાદ રાખવો.

Coat કો'ટ-ચામડી. સૂચના—Coat કોટ=ડગલો. આ બન્ને શબ્દો

Shone શોન્ *pt.*--ચળકતો.

Playful પ્લે'ફુલ *adj.*---રમતીયાળ.

Jumping along જમ્પીંગએલૅાગ્--કુદતી.

Sprang સ્પ્રૅંગ્ *pt.*--કુદી. V.inf. To spring-સ્પ્રીંગ્-કુદવું.
    ભૂતકાળ Sprang અથવા sprung અને ભૂતકૃદંત sprung
    [થાય છે.

Sword-સૉર્ડ *n.*=તલવાર

6 Stroked-સ્ટ્રો'ક્ડ *pt.*=થાબડી; ઠોકી. V.inf. To stroke=
    થાબડવું; ઠોકવું.

Gently જેન્ટલી *adv.*--ધીમેથી.

Tender—ટેન્ડર્ *adj.*—નાજુક, કોમળ.

Too tender to be a soldier=So tender that yon
    cannot be a soldier=તું એટલી બધી નાજુક છે કે તુ
    સીપાઇ થઇ શકે તેમ નથી.

Live on-લિવ ઑન્-રહે.

Among એમંગ્-માં.

Nuts-નટસ્ *n.pl.*—ફળો; સોપારીઓ.

Like yourself=તારી પેઠે.

7 As he said this--આમ કહીને, આમ કહેતાં કહેતાં.

Blessed--બ્લે'સ્ડ *pt.*--આશીર્વાદ આપ્યો. V.inf. To bless=
    આશીર્વાદ આપવો.

Raised રેઇઝ્ડ pt.---ઉંચો કર્યો.

Marks-માર્કસ *n.pl.*—ચીન્હો; નિશાનીઓ.

Fingers ફીંગર્સ *n pl*—આંગળીઓ.

Lay લે, *pt.*-પડી. V.inf. To lie-પડવું.

Fur—ફર્-સુંવાળી ચામડી

Golden fur=સોનેરી ચામડી.

31 THE IDIE BOY.

૩૧ ધ આઇડલ્ બૉય્=આળસુ છોકરો.

1 Used to send=મોકલતો.

2 Outside the village=ગામ બ્હાર. Field ફીલ્ડ *n.*=ખેતર.

Pleasant પ્લેઝન્ટ્ *adj*–આનંદી; સુખદાયક.

It was a very Pleasant morning=તે એક ઘણી આનંદ-[દાયક સવાર હતી.

Did not like=ચાહતો ન હતો; પસંદ ન હતું.

All day=આખો દીવસ.

There was no one to play with=તેની સાથે રમનાર [કોઈ ન હતું.

3 Thieves=થીવ્ઝ્ *n. pl*—ચોર. N.sing. Thief-થીફ્=ચોર

સૂચના—અંગ્રેજીમાં કેટલાક નામ જેને છેડે f આવે છે તેમના બહુવચન. f નો v કરી, es પ્રત્યય ઉમેરવાથી થાય છે.

Stick–સ્ટીક્ *n.*—લાકડી.

4 I must not be idle=મારે આળસુ થવું જોઇએ નહી.

To build–ટુ બીલ્ડ્-*vt.*=બાંધવું. ભૂતકાળ તથા ભૂતકૃદંત Built [થાય છે.

To finish–ટુ ફિનીશ્-*vt* =પુરૂં કરવું.

I must finish=મારે પુરૂં કરવું જોઇએ.

Rain રેઇન્ *n.*-વર્ષાદ.

All day long=આખો દીવસ. Flew away=ઉડી ગયો.

5 Bees બી *n.* pl.–મધમાખીઓ.

Flying about from flower to flower=એક ફુલેથી (બીજે ફુલે ઉડતી.

6 Wo are gathering વી આર્ ગૅધરીંગ્=અમે એકઠું કરીએ છીએ.
To gather ટુગૅધર્ vt.—ભેગું કરવું; એકઠું કરવું.
Honey હની *n.*=મધ. Soon સૂન *a*dv.-થોડા વખતમાં.
Will be dead વીલ્બીડેડ-(મરી જશે) ચીમડાઇ જશે; સુકાઇજશે.
Store up-સ્ટોર્ અપ્ v. t.–સંગ્રહ કરવો; એકઠું કરવું.
While-વ્હાઇલ્-જ્યાં સુધી—ત્યાં સુધી; જ્યારે-ત્યારે. [હોવું.
Busy બીઝી adj—કામવાળું, ઉદ્યમી; To be busy-કામમાં
We are too busy even to talk=We are so busy that we cannot even talk=અમે એટલા બધા કામમાં છીએ કે અમે વાત કરી શકીએ તેમ પણ નથી.
7 Ants એન્ટસ્ *n. pl.*—કીડીઓ. Grain—ગ્રેઇન્ *n.*=દાણો
Rice રાઇસ્ *n.*—ચોખા.
Afterwards આફ્ટર્ વર્ડ્ઝ—પછીથી.
8 proper પ્રોપર્ adj.- યોગ્ય. Season સીઝન્ *n.*=ઋતુ.
No grain=કાંઇ પણ અનાજ નહીં.
Except–એક્સેપ્ટ prep.—શિવાય.
As hard as he could—તેનાથી બની શકયું તેટલી ઉતાવળથી.

૧ પરમેશ્વર.

૧. પરમેશ્વરે મને બનાવ્યો (છે). તે મને ચાહે છે. તે મને ઘણી સારી ચીજો આપે છે. તે મને શ્વાસ લેવાને હવા અને ખાવાને ખોરાક આપે છે. તે મને પ્હેરવાને લૂગડાં, રહેવાને ઘર અને વ્હાલા મિત્રો આપે છે.

૨. પરમેશ્વરે મને સાંભળવાને કાન, જોવાને આંખ, સુંઘવાને નાક, અને સ્વાદ લઇ શકું અને બોલી શકું તેટલા માટે મ્હોં આપ્યાં (છે). તેણે મને પારખી શકવાને તથા કામ કરવાને, હાથ, તથા ચલાવા માટે પગ આપ્યા(છે) તેણે મને હું વિચારીશકું અને ખોટામાંથી સાચું ઓળખી શકું તેટલા માટે મન–બુદ્ધિ આપી છે.

૩. પરમેશ્વરે સૂર્ય, ચંદ્ર, અને તારા બનાવ્યા તેણે જમીન ઉપર ચાલે છે તે બધા પશુઓ, અને હવામાં ઉડતાં બધાં પક્ષિઓ બનાવ્યાં. પાણીમાં રહે છે તે બધી માછલીઓ અને સઘળા કીડાઓ અને જંતુઓ તેણે બનાવ્યાં. તેણે બધું બનાવ્યું–સરજ્યું

૪. આપણે પરમેશ્વરને જોઇ શકતા નથી, પણ તે આપણને જુવે છે. જે સઘળું આપણે કરીએ છીએ તે તે જાણે છે તે આપણી સંભાળ લે છે. તેણે જે બધું બનાવ્યું છે તે તરફ તે માયાળુ છે. આપણે તેને ખુશી રાખવાને પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. આપણે જુઠું બોલવું અથવા ચોરવું જોઇએ નહીં, તેમજ જે બીજું કાંઇ તે ધીક્કારે છે તે કરવું જોઇએ નહીં.

૫. ઇશ્વર મ્હારા તરફ કેવો ભલો છે! મ્હારે તેને ચાહવો જોઇએ અને તેના વખાણ કરવા જોઇએ. બધા પાપથી મને દૂર રાખવાને હું તેની પ્રાર્થના કરીશ ત્યારે હું સુખી અને સારો થઇશ.

૨. પરમેશ્વરે બધી ચીજો બનાવી.

૧. જે દરેક ફુલ ઉઘડે છે તેના સુંદર રંગ પરમેશ્વરે બનાવ્યા. જે દરેક પક્ષી ગાય છે તેની નાની પાંખો ઇશ્વરે બનાવી.

૨–૩ ટેકરી, ઉંચો પર્વત, પાસે વહેતી નદી, સાંજ, આકાશને પ્રકાશીત કરતી સવાર; ઠંડી અને ધીમી પવનની લ્હેરો, ચંદ્ર, તારાઓ, સૂર્ય, વાડીમાં (બાગમાંના) પાકેલાં ફળ; તે દરેકે દરેક ચીજ પરમેશ્વરે બનાવી.

---

૩ ઉગતો સૂર્ય.

૧. સૂર્ય આકાશમાં હમણાજ ઉગ્યો છે. ત્યાં તે ઉંચોને ઉંચો ચડે છે. સવાર પડી છે. આખી રાત સૂર્ય દૂર બીજા દેશોમાં તાપ અને તેજ આપી રહ્યો છે. હવે તે આપણને અજવાળુ આપેછે.

૨. અંધારી રાત્રીમાં આપણે કાંઇ પણ સ્પષ્ટ રીતે જોઇ શકયા નહીં. ખેતરો અને ટેકરીઓ, નદીઓ અને તળાવો, ઝાડો અને ઘરો, સઘળું અંધારાથી ઢંકાયલું હતું. હવે સુંદર સૂર્યનું પ્રકાશીત અજવાળું પૃથ્વી ઉપર પ્રસરે છે. એક વખત વધારે આપણે દરેક ચીજ ચોખ્ખી રીતે જોઇ શકીએ છીએ.

૩. પ્રકાશીત સૂર્ય દીવસ કરે છે. આકાશમાં સૂર્ય ન હોત તો હમેશાં અંધારૂં ઘોર રહેત. સૂર્ય વળી આપણને ગરમ બનાવેછે. જો સૂર્ય ન હોતતો એટલી બધી ઠંડી પડત કે આપણામાંના કોઇ જીવી શકત નહીં.

૪. સવારમાં વહેલાં, સૂર્ય ઉગ્યો તે પહેલાં કુકડો બોલવા લાગ્યો. ત્યારે ખેડુત ઉઠયો, તે બળદની ગોદમાં ગયો અને બળદ બ્હાર લાવ્યો. તે હળ ખેતરે લઇ ગયો અને ખેડવા લાગ્યો જુઓ, તે ચીત્રમાં છે. તેની પાછળ સૂર્ય સાથે તેને તમે ખેડતો જોઇશકશો.

૫. હોડીવાળો પણ ઉઠયો, અને લોકોને નદીની પેલી પાર લઇ જવા તૈયાર થઇ નદીએ ગયો. તમે તેને ચીત્રમાં પાણીમાં પોતાની હોડી હંકારતો જુવો છો.

૬. દીવસ કામ કરવાનો વખત છે. જ્યારે સૂર્ય ઉગે છે ત્યારે આપણે પણ ઉઠવું જોઇએ. જે આખો દીવસ સખ્ત કામ કરે છે તે રાત્રે નિરાંતે સુશે (સુવે છે.)

૪. મેઘ ધનુષ્ય,

૧. હોડીઓ નદીઓમાં તરે છે, અને વ્હાણો દરીઆ ઉપર તરેછે; પણ આકાશમાં જે બાદળાઓ ફરે છે તે આના કરતાં ઘણાજ સુંદર છે.

૨. નદીઓ ઉપર તમને પસંદ આવે તેવા પુલો હોય છે; પણ જે ધનુષ્ય ઉંચા ઝાડોની ઉપર આકાશમાં પૂલ બનાવે છે અને દૂનીયાથી આકાશ સુધી રસ્તો બાંધે છે તે આના કરતાં ઘણુંજ વધારે સુંદર છે.

૫ આથમતો સૂર્ય—સાંજ

૧. સૂર્ય પશ્ચિમમાં નીચે ને નીચે ઉતરે છે, અને આકાશ રાતું છે સાંજ પડી છે.

૨. સૂર્ય કેવો રાતો દેખાય છે. દીવસના વખતે સૂર્ય એટલો બધો પ્રકાશીત હોય છે કે તેના સામા જોવાથી તમે આંધળા થાઓ છો. પણ તે આથમે છે તે પહેલાં થોડા વખત ઉપર તે એ-ટલો બધો ચળકતો નથી. જો તમારી ઇચ્છા હોય તો હવે તેના તરફ જુવો. [થશેઃ રાત્રી પડશે.

૩. પાંચ મીનીટમાં સૂર્ય આથમશે. પછીથી તરતજ તદ્દન અંધારૂ

૪. હવે આપણે ચંદ્ર અને કેટલાક તારા જોઇ શકીએ છીએ જ્યારે સૂર્ય આથમશે ત્યારે વધારે તારાઓ બ્હાર આવશે. ત્યારે આખું આકાશ તારાઓથી છવાઈ (ઢંકાઇ) જશે.

૫. આકાશમાં કેટલા તારા છે? હું જાણુતો નથી, તેઓ એટલા બધા છે કે હું તેમને ગણી શકતો નથી.

૬. બધાં ઢોર ગયાં છે. ઘુવડ કે જે આખો દીવસ સુતું છે તે સિવાય બધાં પક્ષીઓ ઉંધી જશે. રાત્રે ઘુવડ આમ તેમ ઉડેછે. તે રાતનું પક્ષી કહેવાય છે. ચામચીડીયું પણ ઘુવડની પેઠે આખો દીવસ ઉંઘેછે, અને રાત્રે આમ તેમ ઉડે છે

૭. રાત્રે આપણે પણ ઉંઘશું. આખો દીવસ આપણે કામ કરીએ છીએ. રાત્રે અજવાળું હોતુ નથી. આપણે કામ કરવાને જોઇ શકતા નથી; અને આપણે ઘણા થાકેલા હોઇએ છીએ, અને આરામની જરૂર હોય છે. રાત્રી સુવાનો વખત છે.

૮. જ્યારે સૂર્ય આથમશે ત્યારે હવા ઠંડી થશે. સૂર્ય દુનિયાને ગરમ બનાવે છે. ચાલો આપણે આપણા ઘરની અંદર જઇએ. ત્યાં એટલી બધી ઠંડી નથી.

---

૬. લોંકડી અને દ્રાક્ષ.

૧. એક લોંકડીએ એક દીવાલ ઉપર કેટલીક દ્રાક્ષ જોઇ તેણે પોતાના મનમાં વિચાર કર્યો "હું તે બધી ખાઇ જાઉં."

૨. હું ઇચ્છુંછું કે તે આટલે બધે ઉંચે લટકતી ન હોત પણ કદાચ હું કુદું તો, હું તેમને પહોંચી શકીશ; હું પ્રયત્ન કરીશ!"

૩. તેથી તે વારંવાર ફરી ફરીને કુદી; પણ દ્રાક્ષ ઘણીજ ઉંચી હતી અને તે નકામી કુદી.

૪. જ્યારે તેને માલમ પડયું કે તેમને પહોંચવું તેની શક્તિની બ્હાર છે ત્યારે તેણે કહ્યું, "મ્હારે તે નથી જાતી. દ્રાક્ષ ખાટીછે?"

૭. કામ કરો અને રમો.

૧. અબ્દુલ્લો અને નારાયણ લગભગ સરખી ઉમ્મરના બે છોકરાઓ હતા. અને તેઓ એકજ ગામડામાં રહેતા હતા. અબ્દુલ્લો મુસલમાન હતો, અને તે આઠ વર્ષનો હતો. તેનો બાપ વકીલ હતો. નારાયણ હીંદુ હતો, અને તે નવ વરસનો હતો. તેનો બાપ જડજની ઓફીસમાં કારકુન હતો.

૨. બન્ને છોકરાઓ મ્હોટા ભાઇબધો હતા. તેઓ બન્ને એકજ નિશાળે જતા હતા, એક સુંદર સવારે, જ્યારે તેઓ નિશાળે જતા હતા ત્યારે નારાયણે તે દીવસે કામ નહી કરવાનું અને રમવાનું ધાર્યું. તેણે અબદુલ્લાને પણ રહેવાને અને રમવાને ઇચ્છયું; અને તેમ કરવાને તેને સમજાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો. છોકરાઓએ જે કહ્યું તે આ છે.

૩. નારાયણ—ચાલ, અબદુલ્લા, તું જુવે છે કે આ કેવો સુંદર દીવસ છે. ચાલો આપણે ખેતરોમાં દોડી જઇએ અને નિશાળે જવાને બદલે રમીએ.

૪. અબદુલ્લા—ના, નારાયણ, તે ઘણું ખોટું કહેવાય.

૫. નારાયણ—તું કેવો વિચીત્ર છોકરો છે; તું રમવું ચાહતો નથી?

૬, અબદુલ્લા—હું રમવાનું સારી રીતે ચાહું છુ, પણ હમણા નહીં, આપણે નિશાળે જવું જોઇએ અને ભણવું જોઇએ. મારી પેઠેજ તું તે જાણે છે.

૭. નારાયણ—પણ આપણે હજુ હમણાંજ જવું જોઇએ નહીં, ચાલો આપણે એક બે કલાક આમ તેમ રમીએ અને પછી તારી ઇચ્છા હોય તો જઇશું. મને આખો દિવસ વાંચવું પસંદ નથી.

૮. અબદુલ્લા—મને ખબર છે કે તને પસંદ નથી. પણ જો તું કેવો મુર્ખો છે. ન્હાનો રામ, જે માત્ર ત્રણ મહીના પહેલાંજ નિશાળે આવ્યો છે, તે તારા કરતાં વધારે જાણે છે. તું વર્ગમાં છેલ્લો છોકરો છે.

૯. નારાયણ—હું મુર્ખો છું કે નહીં તેની હું દરકાર કરતો નથી. હું જાણવાને ઇચ્છતો નથી. હું ચોપડીઓ ધીક્કારૂં છું. તેમાં શું થયું ? થોડા વર્ષમાં હું મ્હોટો થઇશ અને માણસ થઇશ.

૧૦. અબદુલ્લા–હા, પણ તું કેવી જાતનો માણસ થઇશ ? તું વાંચી પણ શકે નહાં તેવો મૂર્ખો થઇશ. તારા સામું બધા કેવા હસશે.

૧૧. નારાયણ—તેમને હસવા દો. હું તેની શું પરવા રાખું છું ! મને પસંદ આવે તેટલું હું રમવા જાઉં છું.

૧૨. અબદુલ્લા—બહુ સારૂ ત્યારે, જા અને તારી ઇચ્છા હોયતો મૂર્ખો થા. હું તો મારી ચોપડીઓમાં ઘણી મહેનત કરવા ધારૂં છું. હું મ્હારા બાપ અને મા અને મ્હારા બધા મિત્રોને રાજી રાખવા ઇચ્છુંછું. બાપડો નારાયણ ! કોઇ પણ તને ચાહશે નહીં. તારો બાપ તારી સાથે ગુસ્સે થશે જ્યારે દરેક જણને તારા તરફ હસતાં જોશે ત્યારે તારી મા ઘણી દીલગીર થશે. તું સુખી થઇશ નહીં. કોઇને કાંઇ ઉપયોગી થઇશ નહીં તું કાંઇ પૈસો કમાઇ શકીશ નહીં. તું તારી જાતને મદદ કરી શકીશ નહી. કોઇ પણ માણસ તને મદદ કરશે નહી, કારણ કે દરેક જણ કહેશે " તેનો પોતાનો વાંક છે. તે એક આળસુ, સુસ્ત છોકરો હતો, અને ભણતો નહીં; હવે તેણે તે માટે ભોગવવું જોઇએ " મેં વાત કરવામાં ઘણો વખત ખોયો છે, હવે મારે દોડવું પડશે, અગર હું નિશાળમાં મોડો થઇશ,

૧૩. નારાયણ—બહુ સારૂં, અબદુલ્લા, હું તહારી સાથે નિશાળે આ-

વીશ. પણ જ્યારે નિશાળ પુરી થશે ત્યારે, હું આશા રાખું છુ કે તું રમીશ.

૧૪. અબદુલ્લા—હા. હું મ્હારો પતંગ લાવીશ અને જો સારો, પવન હશે તો આપણે તે ઉડાડશું અને નહીં જો હોય તો તું ત્હારો દડો લાવજે અને આપણે તે વડે રમશું.

૧૫. બન્ને છોકરાઓ પછી સાથે નિશાળે દોડી ગયા અને બરાબર વખતસર ત્યાં પહોંચ્યા. જુઓ, તેઓ; બન્ને તેમની પથ્થર પાટીમાં લખતા 'એકજ મેજ આગળ બેઠા છે. નારાયણ તેની પથ્થર પાટીમાં દાખલો ગણે છે અને અબદુલ્લા તેની તદ્દન પાસે પાટલીપર પડેલી ચોપડીમાંથી જે શબ્દો તેણે હમણાજ વાંચ્યા છે તેમાંના કેટલાક લખી લે છે'

---

૮. મૂર્ખ ઉંદર.

૧–૩ એક ઉંદરના બચ્ચાએ કહ્યું " અરે મા ! જ્યારે હું આજે ફરવા ગયો ત્યારે તું અને હું રહી શકીએ તેવડું એક મેં સુંદર ન્હાનું ઘર જોયું. સુંદર નવા લાકડાની ભીંતો બનાવેલી હતી. આગળ એક બારણું હતું; અને જમીન ઉપર ઉંચે તદ્દન અં-દર કાંઇક સારી ચીજ હતી." તે મુર્ખ બચ્ચાએ કહ્યું " અરે મા. ચાલો આપણે જઇએ. મહેરબાની કરી ચાલોજ." હુ ખરેખર ધારૂં છું કે તે ઘરની અંદર થોડું પનીર લટકાવેલું છે."

૪. તેની માએ કહ્યું, " મ્હારા વ્હાલા, આપણે અહીં રહીયે તે સારૂં છે; મને બીક લાગે છે કે જે તને સુંદર ઘર લાગે છે તે માત્ર પાંજરૂં છે."

૫, તે ઉંદરનું બચ્ચું બડબડવા લાગ્યું, અને આખો દિવસ તદ્દન

શાંત બેસી રહ્યું. તેણે પોતાની જાતને કહ્યું "જ્યારે મા બહાર જશે ત્યારે હું હજુ ત્યાં જઇશ."

૬. જ્યારે સુવાનો વખત થયો ત્યારે, ઉંદરની મા ઊંઘવા માટે પોતાના દરમાં સુઇ ગઇ; તે ન્હાનું બચ્ચું તે સુંદર નવા ઘર આગળ ગયું. તે અંદર ગયું અને પાંજરામાં પકડાયું

---

૯. ચંદ્ર

૧. સૂર્ય દિવસના વખતે આપણને અજવાળું આપે છે, અને ચંદ્ર અને તારાઓ, રાત્રે આપણને અજવાળું આપે છે, ચંદ્ર અને તારાઓ આકાશમાં લટકાવેલા દીવાઓ જેવાં છે, આપણે તેમને દીવસે જોઇ શકતા નથી કારણ કે સૂર્ય પ્રકાશીત હોયછે.

૨. ચંદ્રને તેનું પોતાનું અજવાળુ. નથી, પણ પોતાનું બધું અજવાળું સૂર્યમાંથી મેળવે છે. જો સુર્ય એક તખતા કે આરસી ઉપર પ્રકાશે છે તો તે આરસી અજવાળું પાછું ફેંકે છે. તેવીજ રીતે ચંદ્ર આકાશમાં, મ્હોટા તખતા જેવો છે, તે સૂર્યના અજવાળાના પ્રતિબીંબ નાખે છે અથવા પાછું ફેંકે છે.

૩. કેટલીક વખત આપણે ચંદ્રને તદ્દન ગોળ અને ઘણો પ્રકાશીત જોઇએ છીએ. ત્યારે તે પૂર્ણચંદ્ર (પુર્ણીમાંનો ચંદ્ર) કહેવાય છે. પછી જ્યાં સુધી આખરે તે દેખાતો બંધ થાય છે ત્યાં સુધી નહાનો ને નહાનો થાય છે. આમ થવાને તેને બે અડવાડીયા અથવા ચૌદ દીવસ અગર એક પખવાડીયું લાગે છે.

૪. એક વખત ફરીથી આપણે તેને ઘણોજ ન્હાનો જોઇએ છીએ. ત્યારે તે બીજનો ચંદ્ર કહેવાય છે. તે મ્હોટો અને મ્હોટો

થાય છે અને એક પખવાડીયામાં તે ફરીથી પૂર્ણ થાયછે (જ્યાં સુધી પખવાડીયામાં તે ફરીથી પૂર્ણ થાય છે ત્યાં સુધી તે મ્હોટો ને મ્હોટો થાય છે.)

૫. આ રીતે અઠ્ઠાવિશ દિવસે અથવા ચાર અઠવાડીયે આપણને એક વખત બીજનો ચંદ્ર મળે છે.

૬. આકૃતિમાં ચંદ્ર દડા જેવો છે. તે ઘણો મોટો છે પણ તે એટલો બધો દૂર છે તેથી ન્હાનો દેખાય છે. આપણી અને ચંદ્રની વચ્ચે હજારો માઇલ આવેલા છે.

---

૧૦. કુતરો અને તેનો પડછાયો.

૧. એક કુતરો જેને માંસનો એક કકડો જડયો હતો તે તે ખાવા માટે પોતાના ઘેર લઇ જતો હતો. જ્યારે તે એક ઝરા ઉપર આવેલો એક પૂલ (પાટીયું) ઓળંગતો હતો ત્યારે તેણે અચાનક પાણીમાં જોયું.

૨. તેણે નીચે પાણીમાં તેનો પોતાનો પડછાયો જોયો. તેણે જાણ્યું નહીં કે તે પોતાની જાતનેજ જોતો હતો. તેણે વિચાર્યું કે "તે એક બીજો કુતરો છે. તેના મ્હોંમાનુ માંસ મને પુરતું છે!"

૩. તેથી જે માંસ તે ધારતો હતો કે તેણે જોયું તે તરફ તેણે ઝડપ મારી, પણ જ્યારે તેણે આમ કર્યું ત્યારે તેણે પોતાનું મ્હોં ઉઘાડયું. તેના મ્હોંમાંથી તેનું ખાણું જતું રહ્યું ! અને તેણે તે નીચે પાણીમાં ડુબતું જોયું. તે બ્હાર કાઢવાને તેણે નકામો પ્રયત્ન કર્યો; તેણે તે માંસ ફરીથી કદી જોયુંજ નહીં.

૪. બીજાનું હોય તે ચોરવાનો કદી પ્રયત્ન કરતા નહીં. જો તમે કરશો તો, મારા ભાઇ, તમારી પાસે હશે તે તમો ખોશો.

૧૧. આળસુ પટાવાળો.

૧. એક વકીલ ઘર આગળ સવારે ઘણુાજ કામમાં હતો. તે કેટલાક કાગળો લખતો હતો. તેણે બે વાગે બુમ પાડી "પટાવાળા, અહીં આવ." અહમદ પટાવાળાએ સલામ ભરી જવાબ આપ્યો "આ રહ્યો સાહેબ". તેના શેઠે કહ્યું "આ પેટી ઑફીસે લઇ જા, એકદમ જા, અને જરાએ વખત ગુમાવતો ના, કારકુન રાહ જુવે છે."

૨. પટાવાળાએ કહ્યું "હું આ ચાલ્યો, સાહેબ" અને જ્યારે તેણે પેટી લીધી ત્યારે બીજી નીચી સલામ ભરી અને ચાલી નીકળ્યો.

૩. ઑફીસ ઘરથી બે માઇલ દૂર હતી અને તે દીવસે ગરમી ઘણી હતી. જ્યા સુધી ઘર દેખાતું હતું ત્યાં સુધી પટાવાળો ઘણો ઉતાવળો ચાલ્યો, પછી તે ઘણો ધીમો ચાલવા લાગ્યો અને રસ્તામાં મિત્રને મળતો ત્યારે તેની સાથે વાત કરવા વારંવાર ઉભો રહેતો હતો.

૪. આખરે તે રસ્તાની બાજુ ઉપર એક છાંયાવાળી (ઘાડી) ઝાડી પાસે આવ્યો. તેણે પોતાની જાતને કહ્યું 'હુ ધારૂ છું કે મારે અહીંયા થોડો આરામ લેવો જોઇએ. આ એક ઘણી ભારે પેટી છે અને હું થાકી ગયો છું."

૫. તેથી ઝાડીના છાંયામાં તે બેઠો. તેણે વિચાર કર્યો કે "અહીંયા હવા ઘણી સુંદર અને ઠંડી છે. મારે શા માટે થોડું ઉઘવું જોઇએ નહીં અને પછી જવું જોઇએ નહીં? દશ મીનીટ પુરતી થશે."

૬. તેથી તે લાંબો થયો, ઓશીકાં તરીકે પોતાના હાથ ઉપર પોતાનું માથું મૂકયું, અને તરતજ ઘાઢ નિદ્રામાં પડયો. દશમીનીટ,

વીસમીનીટ, એકકલાક બે કલાક ચાલ્યા ગયા. પછી એક કાગડો નીચે ઉડી આવ્યો, પેટી ઉપર બેઠો અને તેને ચાંચ મારી. તે ઉઘાડી શકે તેમ નથી તેમ જોઇ કાગડો બીજા કાગડાને તેને મદદ કરવા બોલાવવા લાગ્યો (કા કા કરવા લાગ્યો).આ કા કા એ પટાવાળાને ઉઠાડયો. તે ઉભો થયો, બગાસુ ખાધું. પેટી લીધી અને ઓફીસે ગયો.

૭ પણ પાંચ વાગી ગયા હતા. કારકુને પેટી લીધી, તે ઉઘાડી,અને પોતાના શેઠના હુકમો વાંચ્યાં. તે કાગળોની નકલ કરવાના અને તે એકદમ એક દૂર શહેરમાં મોકલી દેવાના હતા. ટપાલ પાંચ વાગે નીકળી અને હવે ઘણું મોડું થયું હતું. વકીલે પોતાનો કેસ (વકીલાત) ખોઇ કારણ કે કાગળો શહેરમાં વખતસર પહોંચ્યા નહીં

---

૧૨. હોંશીયાર જેક.

૧. હોંશીયાર જેક દશ વર્ષનો હતો. તેની ન્હાની બેન નેન, જે માત્ર નવજ વર્ષની હતી તેને ચીડાવવી તે સારૂં ધારતો હતો.

૨. બે નાની ભાખરીઓ હમણાજ આવી પહોંચી હતી. તેથી હોંશિયાર જેક તેમને તેની બહેનપાસે લઇ જાય છે અને બૂમ પાડે છે " જો, નેન ! ત્રણ સુંદર ભાખરીઓ ! "

૩. નેને કહ્યું:—"બે ભાખરીઓ." જેકે કહ્યું "ના, ત્રણ" નેને કહ્યું "હું માત્ર બે જોઉંછું." જેકે કહ્યું "તેનું કારણ એ છે કે તુ છોડી છે. હું તને હમણાજ બતાવીશ તે પ્રમાણે તે ત્રણ છે."

૪. "જો, આ નંબર (નંગ) પહેલો છે, તેથી બીજું ખરેખર નંબર બે હોવો જોઇએ. અને એક અને બે, તું સારી રીતે જાણે છે તે પ્રમાણે જ્યારે એકઠા કરવામાં આવે ત્યારે ત્રણ કરે છે."

૫. પણ બીચારી નહાની નેન માત્ર બેજ જોઇ શકી,તેથી તે રડવા લાગી. તેના બાપે તેને સાંભળી અને તેનું કારણ પુછવા આવી પહોંચ્યો.

૬. જેક ઘણા મોટેથી હસ્યો અને તે બધું શા વિષે હતું તે તેના બાપને કહ્યું. તેના બાપે કહ્યું "શાબાશ! મારા છોકરા, બેશક ભાખરીઓ ત્રણ છે."

૭. તેથી નંબર પહેલો નેનને મળશે અને નંબર બીજો મારો થશે અને મહારા હોશિયાર નાના છોકરા તું નંબર ત્રીજો ખાજે."

૧૩. ઝાડ.

૧. આપણે ઘણુંજ ચાલ્યા છીએ. હું ઘણો થાકી ગયેલો જણાઉં છું તમે પણ થાક્યા છો? કેટલો બધો તાપ છે હવે હું વધારે ચાલી શકતો નથી. ચાલો આપણે બેસી જઇએ અને આ ઝાડ નીચે આરામ લઇએ.

૨. અહીંયા હવા સુંદર અને ઠંડી છે. સૂર્યનું અજવાળું આપણુને પહોંચી શકતું નથી કારણ કે ઝાડના જાડા પાંદડાં તેને રોકી રાખે છે. મારા ગજવામાં થોડા પત્રા છે. ચાલો આપણે તેમાંના થોડા ખાઇએ. અહીયા તમારા માટે થોડાં છે.

૩. આ કેવુ સુંદર જુનું ઝાડ છે! હું ધારૂં છું કે તે સો વર્ષનું હોવું જોઇએ. થડ કેટલું જાડું છે? બધી બાજુએ ડાળીઓ કેટલે દુર ફેલાઇ છે! ઘરના છાપરાની પેઠે તેઓ આપણુને ઢાંકે છે. વચમાંના જાડા થડથી ડાળીઓ ઉભી રહી (ટકી રહી છે)

૪. પાંદડા કેવાં સુંદર દેખાય છે! હમણાં તેઓ ચળકતાં અને લીલાં છે. પણ થોડા વખતમાં તેઓ પીળાં અને ભુરાં થશે. ત્યારે તેઓ તદ્દન સુકાઇ જશે અને જમીન ઉપર ખરી પડશે.

પાંદડાઓ ફક્ત એક વર્ષ જીવે છે. તેમના મરી ગયા પછી નવાં પાંદડાં તેમની જગ્યાએ આવશે.

૫. કોઇ પણ રીતે ઝાડ ખોરાક લેછે ?

૬. હા. ઝાડનો કેટલોક ભાગ તમે જોઇ શકતા નથી. તેઓ જમીનમાં ઉંડા જાય છે. આ ભાગ ઝાડના મૂળ કહેવાય છે. જેવી રીતે જમીન ઉપર થડ છે અને તેમાંથી ઘણી ડાળીઓ બહાર નીકળે છે તેવી રીતે એક મોટું મૂળ છે અને તેમાંથી બીજા ઘણા નાનાં મૂળ ઉગે છે.

૭ આ મૂળ જમીનમાંથી ખોરાક ચૂસે છે, ખોરાક ઝાડમાં જાય છે અને તેને મજબુત બનાવે છે.

૮. મૂળ ઝાડમાટે જમીનમાંથી માત્ર ખોરાક લેતાં નથી પણ તેઓ- દોરડાના જેવાં છે, જે ઝાડને જમીનમાં મજબુત પકડી રાખે છે અને પવનથી તેને ઉખેડાઇ જતું અટકાવે છે.

---

૧૪. સીંહ અને ઉંદર.
ભાગ ૧ લો.

૧. એક દીવસ એક ઉંદરે દોડવા માટે બ્હાર આવવાથી એક સીહને સૂર્યના તાપમાં ઉંઘતો પડેલો દીઠો. તે તેની પીઠ ઉપર કુદવા લાગ્યો. તે તેની કેશવાળીમાં સંતાવા લાગ્યો અને ફરી ફરીને તેના નાક ઉપર દોડવા લાગ્યો અને તેના અચંબામાં તેણે (સીંહે) પોતાની આંખો ઉઘાડી અને બીજું કામ તેણે કર્યું. તે તેનું મ્હોં ઉઘાડવાનું હતું અને તેને પોતાના એક પંજા વડે પકડી રાખવાનું હતું.

૨. તે ગરીબ ન્હાનો ઉંદર બીકથી અધમુવો થઇ ગયો. આખે

શરીરે ધ્રુજતો, હાલતો અને થરથરતો તે બોલ્યો. "અરે રાજા માફ કર અરે મહેરબાની કરી માફ કરો ! અરે મારી જીંદગી બચાવો ! અરે મને જીવવા દ્યો ! મારે માત્ર થોડું રમવું હતું. હવે ફરીથી હું કદી તમારા રસ્તામાં આવીશ નહીં, અને કદાચ કોઇ દીવસે હું તમને મદદ કરીશ !."

૩. તે મ્હોટો સીંહ હસ્યો. તેણે કહ્યું "આટલી ન્હાની વસ્તુ (પ્રાણી) કદી સીંહને જરીપણ મદદ કરી શકે !" પણ તેણે પોતાનો પંજો ઉંચો કર્યો અને તે દોડી ગયો અને બાકીનો દીવસ પોતાના દરમાં રહ્યો.

ભાગ ૨ જો

૪. એવું બન્યું કે એક દીવસ પોતાનો શિકાર કરતાં સીંહ એક જાળમાં પકડાયો. જ્યારે તેને જણાયું કે તે જાળ ભાંગી શકશે નહીં ત્યારે જ્યાં સુધી જંગલ ધ્રૂજવા લાગ્યું ત્યાં સુધી તેણે ગર્જના કરી. શિકારીઓએ તેને એક ઝાડ સાથે બાંધ્યો અને બની શકે તેટલો મજબુત કર્યો. બીજે દીવસે તેઓએ તેને બંદીવાન કરી તેમના રાજા પાસ લઇ જવા ધાર્યું.

૫. પણ રાતમાં જ્યારે તેઓ સૂતા હતા ત્યારે તેણે કાંઇક લપાઇને આવતા જેવો અવાજ સાંભળ્યો. અને પછી એક ન્હાનો ઉંદરડો ડોકીયાં કરવા લાગ્યો અને એક ઝીણી ન્હાની ચીશ કહેતુ સંભળાયું "તે દીવસે તમે મારી જીંદગી બચાવી. હવે હું શું કરી શકું છું તે તમે જોશો." અને તે નહાના ઉંદરે દોરડું બરાબર સીધું કરડયું.

તેણે કહ્યું "અને હવે તમે કદાચ જોશો કે ન્હાના મિત્રો કેવા ઉપયોગી થઇ શકે છે ?"

૧૫. આપણા નોકરો.

૧. દાસ અને વ્યંકટ નામે બે છોકરા એકજ નિશાળે જતા હતા, વ્યંકટ એક પૈસાદાર માણસનો દીકરો હતો; તે એક મ્હોટા ઘરમાં રહેતો હતો અને સોનાના કડાં પહેરતો. દાસ એક ગરીબ માણસનો છોકરો હતો. તે એક ન્હાના ઘરમાં રહેતો હતો અને તેના મા અને બ્હેન ન હોવાથી પોતાના બાપ માટે ખોરાક રાંધતો હતો.

૨. એક દીવસ જ્યારે નિશાળ પૂરી થઇ અને તેઓ ઘેર જતા હતા ત્યારે વ્યંકટે દાસને કહ્યું "દાસ, તું મારી પેઠે પૈસાદાર હો તેવું તું નથી ઇચ્છતો? હું એક સુંદર ઘરમાં રહું છું, અને મારે ત્રણ નોકર છે, તેઓ મારી તહેનાતમાં રહે છે. હું તેમને જે કહું તે તેઓ મારા માટે કરે છે."

૩. દાસે કહ્યું "તે નજીવું છે મ્હારે દશ નોકરો છે જે મારી તહેનાતમાં રહે છે અને મારી આજ્ઞાઓ માને છે."

૪. વ્યંકટે કહ્યું "શું? તું કહે છે કે તારે દશ નોકર છે? તું કેવું જુઠું બોલે છે! હું ધારતો હતો કે તું એક સત્યવાદી છોકરો છે. દરેક જણ જાણે છે કે તારે એક પણ નોકર નથી."

૫ નિશાળનો માસ્તર પાસે ઉભો હતો. છોકરાઓ જે કહેતા હતા તે તે સાંભળતો હતો. તે જાણતો હતો કે દાસ એક સારો છોકરો છે અને કદી જુઠું કહેતો નહીં, તેથી તેણે તે બે છોકરાઓને બોલાવ્યા અને માયાળુપણે કહ્યું. "દાસ, આ કેવી રીતે છે? શું કોઇએ તારા બાપને પૈસાની મોટી રકમ આપી છે, અને શું તે હવે વ્યંકટના બાપ કરતાં વધારે પૈસાદાર છે? જો તેમ ન હોય તો તું કેવી રીતે દશ નોકર રાખી શકે?

અગર તું માત્ર ગમ્મતમાં બડાઇ મારે છે."

૬. દાસ હસ્યો અને કહ્યું "ના, સાહેબ, હું તમને સત્ય કહુ છું. મારે દશ નોકર છે જે મારા હુકમો માને છે. બ્યંકટના નોકરો કોઇ કોઇવાર તેને ન માને. જ્યારે તેમની મરજી પડે ત્યારે તેઓ તેને છોડી દે. તેઓ આળસુ રહે અને બરાબર કામ કરે નહીં. મારા નોકરો તેવા નથી. તેઓ હંમેશા મને તાબે રહેવા તૈયાર હોય છે. મારા નોકરામાંના કોઇએ એક વખત પણ મેં કહ્યું તે ન કર્યું હોય તેવું નથી."

૭. પછી માસ્તરે કહ્યું "આ બધું ઠીક છે. પણ તમારા નોકરો ના નામ અમને કહો" બ્યંકટે કહ્યું "હા, અમને તેમના નામ કહો."

૮. દાસે કહ્યુ "મારા નોકર દશ છે. તેમાંના બે મારા પગ છે. બે મારા હાથ છે, બે મારા કાન, અને બે મારી આંખો છે. આ આઠ થાય છે. તે શિવાય મ્હારૂં નાક અને મારૂં મ્હોં છે.

૯. જો હું કયાંઇ જવા ઇચ્છું તો હું મારા પગને કહું છું "મને ત્યાં લઇ જાઓ." તેઓ એકદમ તાબે થાય છે. જો મારે કાંઇ લેવું હોય છે તો હું મારા હાથને કહુ છું "તે મને આપો" અને મારા હાથ જરાપણ વખત ગુમાવતા નથી, એક પળમાં તેઓ બ્હાર પહોંચે છે અને મને જોઇએ તે આપે છે. જો હું ભુખ્યો હોઉ છું તો મારા હાથ મારા મ્હોંમાં ખોરાક મુકે છે અને મ્હારૂં મ્હોં ખાય છે. જો મ્હારે કાંઇ જોવું હોય તો મારી આંખો એકદમ મને તે બતાવે છે. જો મારે કાંઇ સુંઘવું હોય છે તો મારૂં નાક તે મારે માટે સુંઘે છે.

૧૦ "આ દસ નોકરો હમેશાં તૈયાર હોય છે. એક કામ કરવાને

મ્હારે તેમને કદી બેવાર કહેવું પડતું નથી. મ્હારે તેને કદી ઉઠાડવા પડતા નથી અને કહેવું પડતું નથી કે "ઉભા થાઓ, આ કરો, તે કરો, બ્યંકટના નોકરો જે કરી શકે છે તે મ્હારા નોકરો મ્હારા માટે કરે છે."

૧૧. જ્યારે મહેતાજીએ આ સાંભળ્યું ત્યારે તે ઘણો ખુશી થયો. તેણે કહ્યુ "શાબાશ! તારે દુનિયામાં સૌથી સારા નોકરો છે. જ્યાં સુધી તું તેમના ઉપર ભરોંસો રાખશે અને બાહ્રુતી (નોકરીયાત) નોકરો ઉપર આધાર નહીં રાખે ત્યાં સુધી તું દુનિયામાં ફતેહ પામશે, મારા છોકરા, અને સારૂં કરીશ."

૧૬. બિલાડીને ઘંટ બાંધતાં.

૧. કેટલાક આનંદી ન્હાના ઉંદરો રમવા માટે દોડતા બ્હાર ગયા; પણ એક ઘણી ઘાતકી બીલાડી રસ્તામાં બેઠેલી હતી. તેઓ ઘણા બ્હાર ગયા–તેઓ થોડાજ પાછા આવ્યા, જો તેઓ કાંઇ કરી શકે તેમ હોયતો તે જોવાને તેઓ ભેગા થયા.

૨. તે આપણને પકડે છે અને ખાઇ જાય છે–ઘણુંજ ખરાબ મોત! તે હમેશાં સાંજ સવાર (વહેલીમોડી) આપણી પાછળ પડે છે; તે એટલી બધી ધીમે આવે છે કે આપણે તેને સાંભળી શકતા નથી. તે કાંઇ અવાજ કરતી નથી પણ વધારેને વધારે પાસે આવે છે. આપણે ભયની નિશાની આપવા માટે, તે આવે છે તે ચેતાવવાને અને ઇજામાંથી બચવા માટે શું વિચારી શકીએ?"

૩. બિલાડીને અટકાવવાનો કોઇ રસ્તો શોધવા એક ઉંદરે આમ કહ્યું અને બીજા ઉંદરે તેમ કહ્યું. આખરે એક ન્હાના મ્હોંવાળા ન્હાના ઉંદરે કહ્યું આ બાબતને માફક આવે તેવું કાંઇક

મેં વિચાર્યું છે. હું ધારૂં છું કે બિલાડીને ગળે તેની હીલચાલ કહેવા માટે આપણે એક ન્હાનો ચળકતો ઘંટ (ટોકરી) બાંધવો જોઇએ. તે હાલશે ત્યારે તે વાગશે અને ઘણી સ્પષ્ટતાથી કહેશે "તે આવે છે, તે આવે છે! રસ્તાની બ્હાર જાઓ!"

૪. "આપણે ઉંદરો સાંભળવામાં ઘણા ઉતાવળા છીએ, હવે આપણે લાંબો વખત ભયમાં રહેવું જોઇએ નહી; આપણે સુખી, ખુશી અને સ્વતંત્ર થઇશું! આપણા બધા દીવસો આનંદમાં પસાર થશે!"

૫. ઉંદરોએ કહ્યું "સારૂં! સારૂં!" તેઓ દરેક એકમત થયા. ખરેખર તે કરવા જેવી ઘણી ઉત્તમ ચીજ હતી'

૬. પછી એક ઘરડો ડાહ્યો ઉદર તેની જગ્યાએ ઉભો થયો અને ઘણા ગંભીર ચ્હેરાવડે ધીમે ધીમે કહ્યું "યુક્તિ સારી છે, હું તદ્દન એમ માનુ છુ પણ બિલાડીને ટોકરી બાંધવા કોણ તૈયાર થશે?"

૭. એક બીજા તરફ જોવા લાગ્યા. કોઇ પણ હાલ્યું ચાલ્યું નહીં! શાંતી ભયંકર હતી. કોઇ એક શબ્દ પણ બોલ્યું નહીં, ત્યારે ઘરડા ઉદરે કહ્યું 'હું ધારૂં છુ કે જે કોઇ કરી શકે નહી તે વિષે બોલવું તે મુર્ખતા ભર્યું છે, શુ તમે તેમ નથી ધારતા?"

---

૧૭. છોકરો અને ન્યાયાધિશ.

૧. રામુ એક ન્હાનો આઠ વર્ષનો છોકરો હતો. તે અંગ્રેજીમાં સારી રીતે વાત કરી શકતો હતો. તેનો બાપ એક અંગ્રેજ ન્યાયાધિશના હાથ નીચે કારકુન હતો. તે ન્યાયાધિશને વારંવાર મળવા જતો. એક સાંજે તે રામુને પોતાની સાથે લઇ ગયો.

જડજ (ન્યાયાધિશ) તેની સાથે ઘણી ભલમનસાઇથી બોલ્યો અને રામુ રમુજ પામ્યો (ખુશી થયો)

૨. ન્યાયાધિશે રામુના બાપને પૂછ્યું " તમારો છોકરો કેટલા વર્ષનો છે?" તેણે જવાબ આપ્યો " સાહેબ, 'રામુ આવતી કાલે આઠ વર્ષનો થશે ". ન્યાયાધિશે કહ્યું " અરે, ત્યારે આવતી કાલે તેનો જન્મદિવસ હશે, આવતી કાલે તેને મળવા આવવા દેજો. હું સવારમાં છ વાગે ફરવા જાઉંછું. તેને ત્યારે મોકલજો ". તેના બાપે પૂછ્યું " હું તેની સાથે આવું ? " ન્યાયાધિશે કહ્યું " ના, તેને એકલો આવવા દેજો ".

૩. બીજે દીવસે રામુ ઘણો વ્હેલો ઉઠયો અને ઘણી સંભાળથી લૂગડાં પહેર્યાં, તેણે એક સ્વચ્છ ખમીસ, એક સ્વચ્છ બદન અને પાટલુન અને એક નવી ટોપી પહેર્યાં. પછી તે ન્યાયા· ધિશને ઘેર જવા નિકળ્યો. જ્યારે તે ત્યાં પ્હોંચ્યો ત્યારે તે દરવાજા બ્હાર ઉભો રહ્યો અને રાહ જોવા લાગ્યો. છ વાગે ન્યાયાધિશ ફરવા માટે બ્હાર આવ્યો. તેના એક હાથમાં ચોપડી હતી અને બીજા હાથમાં ફરવા જવાની લાકડી હતી. જ્યારે તેણે રામુને જોયો ત્યારે તે શાંત ઉભો રહ્યો અને હસ્યો.

રામુ—ગુડ બાય, સાહેબ, (જતો રહે છે?

જડજ—ગુડમોર્નીંગ, રામુ! હું તારી સાથે વાત કરૂં તે પહેલાં તું

રામુ—અરે ના, સાહેબ! હું તમને મળવા આવ્યો છું.

જડજ—ત્યારે તું " ગુડ બાય " કેમ કહે છે ?

રામુ—ગઇ કાલે જ્યારે અમે જતા રહ્યા ત્યારે (મ્હારા) બાપે તમને કહ્યું " ગુડ બાય, સાહેબ, " અને તમે પણ કહ્યું

"ગુડ બાય". તેથી જ્યારે મેં તમને જોયા ત્યારે મેં ધાર્યું કે મારે "ગુડ બાય" કહેવું જોઇએ.

જડજ--ના, ના, મ્હારા છોકરા. જ્યારે આપણે જતા હોઇએ ત્યારે જ માત્ર આપણે "ગુડ બાય" કહીયે છીએ. જ્યારે તમે કોઇને મળો ત્યારે તમારે "ગુડ બાય" કહેવું જોઇએ નહીં.

રામુ—સાહેબ, "ગુડબાય" અર્થ શું છે?

જડજ--"પરમેશ્વર તમારી સાથે રહો" એવું કહેવાની ટુંકી રીત "ગુડ બાય" છે.

રામુ—સાહેબ, જ્યારે હું તમને મળ્યો ત્યારે મારે તમને શું કહેવું જોઇતું હતું તે મને મહેરબાની કરી કહેશો?

જડજ—તમારે "ગુડ મોર્નીંગ સાહેબ." તેવું કહેવું જોઇતુ હતું.

રામુ—અને, સાહેબ. જો હું તમને બાર વાગે મળવા આવું તો મારે તમને શું કહેવું જોઇએ?

જડજ—જો તમે દિવસમાં દશ અને બે વાગ્યાની વચ્ચે ગમે તે વખતે આવો તો તમારે "ગુડ ડે" કહેવું જોઇએ. જો બપોરે આવો તો તમારે "ગુડ આફ્ટર નુન" કહેવું જોઇએ.

રામુ—જ્યારે હુ તમને મળવા આવું ત્યારેજ માત્ર મારે તમને "ગુડ મોર્નીંગ, સાહેબ" કહેવું જોઇએ અને જ્યારે જઉં ત્યારે નહીં (ન કહેવું જોઇએ)"

જડજ—અરે ના! જ્યારે તમે આવો અને જાઓ ત્યારે બન્ને વખત તમે "ગુડ મોર્નીંગ સાહેબ" કહી શકો. અથવા તમે જાઓ ત્યારે "ગુડ બાય, સાહેબ" કહી શકો. પણ જ્યારે તમે કોઇને મળો ત્યારે તમારે કદી "ગુડ બાય" કહેવું જોઇએ નહીં.

રામુ—સાહેબ, રાત્રે મ્હારે શું કહેવું જોઇએ?

જડજ—જ્યારે તમે જતા હો ત્યારે તમે "ગુડ નાઇટ, સાહેબ" અથવા "ગુડ બાય, સાહેબ" કહી શકો. અને જ્યારે તમે રાત્રે સુઇ જાઓ ત્યારે તમારે તમારા બાપ મા, બહેન, અને ભાઇ, અને જે કોઇ તમારા ઘરમાં રહેતું હોય તેને "ગુડ નાઇટ" કહેવું જોઇએ.

રામુ—જે મિત્રને હું સારી રીતે જાણતો હોઉં તેને મળું ત્યારે મારે તેને શું કહેવું જોઇએ તે, સાહેબ, મહેરબાની કરી કહો.

જડજ—તમે ગુડ મોર્નીંગ" અથવા "ગુડડે" અથવા "ગુડઇવ-નીંગ" કહી શકો અથવા "હાઉ આર યુ" અથવા "હાઉ-ડુ યુ ડુ" (તમને કેમ છે?) તે કહી શકો.

પણ આજ તારો જન્મ દીવસ છે, ખરૂં કે નહી, રામુ? જો અહીં ત્હારા માટે એક ચોપડી છે. હું તે તને જન્મ દિવસની ભેટ તરીકે આપું છું. અને હું તને તેવા જન્મ દિવસ ફરી ફરીને ઇચ્છું છું.

રામુ—સાહેબ, તમારો આભાર માનું છું; આ, સુંદર ચોપડી મને આપીને તમે ઘણું ભલમનસાઇનું કામ કર્યું છે. હું તે વાંચ-વાનો પ્રયત્ન કરીશ.

જડજ—તે ખરૂં છે, રામુ જો તું તે બરાબર ન સમજી શકે તો, તારા બાપને તને મદદ કરવા કહેજે. તે વાર્તાઓથી ભરપુર ચોપડી છે.

રામુ—સાહેબ, હું તમને એક વધારે સવાલ પુંછું?

જડજ—ઘણી ખુશીથી પુછ, રામુ.

રામુ—સાહેબ, "આ સુખી દિવસ ઘણી વખત આવો" તેનો અર્થ શું?

જડજ—તે આપણે આપણા મિત્રને તેના જન્મ દીવસે કહીયે છીએ. તેનો અર્થ એવો છે કે “ તમે ઘણા વર્ષ જીવો ” “ આ જન્મ દીવસ તમને ફરી ફરીને ઘણીવાર આવો ” “ તમે દરેક વખત સુખી થાઓ. ” હવે મારે ફરવા માટે જવું જોઇએ. તેથી હવે તુ ઘેર પાછો જા.

રામુ—આભાર માનું છું તમારો સાહેબ. ગુડબાય સાહેબ.

---

૧૮. હોંશિયાર કાગડો.

૧ એક ગરમીના દીવસે એક ન્હાનો કાગડો પીવા માટે કયાંઇ પણ મેળવી શકયો નહીં. કયાં જવું તે ને ન્હાનો કાગડો જાણતો ન હતો. તે શાંત બેઠો અને વિચાર કરવા લાગ્યો.

૨ પછી તે એક ઝાડે ઉડયો પણ તેણે કયાંઇ એક પણ પાણીનું ટીપુ જોયું નહીં. આખરે તે એક બાગ પાસે આવ્યો અને ત્યાં જમીન ઉપર એક વાસણ હતું. તેણે વિચાર્યું “ હા ! હવે મને પાણી જડયું છે. ”

૩ તળીયે ચોખ્ખું, ચળકતું ચાણી હતું. કાગડાએ વિચાર કર્યો. “ કાંઇ વાંધો નહીં, હું તે પાણી મેળવીશ ” તેથી તે ડાળ ઉપર કુદયો અને નીચે ઉડયો અને પોતાની તરસ છીપાવવાનો તેણે એકદમ પ્રયત્ન કર્યો.

૪ અફસોસ ! પાણી ઘણું નીચું છે ! લંબાવું અને જોર કરવું બધું નકામુ છે. તે એ પ્રમાણે પાણીને પહોંચી શકશે નહીં.

૫ ત્યારે તે બોલ્યો “ હું તે ઉંધુ પાડીશ. ” અને પોતાના બધા જોરથી ધક્કો માર્યો. તેને ધક્કો મારવાને તેણે નકામો પ્રયત્ન કર્યો. પછી આખરે તેણે તે મુકી દીધું.

૬ તેણે કહ્યું "હું જોઉં છું, તેમ બની શકશે નહીં; વાસણનો ભાર ઘણોજ વધારે છે. હું પ્રયત્ન કર્યે જઇશ નહીં અને તેમ છતાં હું તરસ્યો મરૂં છું ?"

૭ આખરે તેના નાના કાળા મગજમાં એક વિચાર સ્ફુર્યો. તેણે આનંદથી મોટો કા કા કરવા માંડયુ અને કા કા કરતાં તેણે કહ્યું "હું જોઉં છુ કે હું પાણીને પહોંચી શકતો નથી પણ હું તરતજ પાણી મારી પાસે આવે તેમ કરીશ !"

૮ તેથી પોતાની ચાંચમાં કાકરા લાવી, આ આટલા બધા ડાહ્યા ન્હાના કાગડાએ પાણી ઉંચે ચડતાં જોયું ત્યાં સુધી તેમને પાણીમાં નાંખ્યાં.

૯ માંત્ર છ કાંકરાજ વધારે (જોઇએ છે)! તે છલકાઇ જાય છે અને હવે તે પી જાય છે. આ રીતે જ્યાં એકલું જોર નિષ્ફળ જાય છે ત્યાં ચાલાકી કામ આવે છે અને ધીરજ ફતેહ પામેછે.

---

૧૯ અપશબ્દો વિરૂદ્ધ.

૧ રામ નામે એક ન્હાનો છોકરો હમેશાં નિશાળે જતો તે આઠ વર્ષનો હતો અને તેમના મા બાપનો એકનો એક છોકરો હતો. જેઓ તેને ઘણાજ ચાહતા હતા. એક દીવસ તેના શિક્ષકે તેના બાપને કહેડાવ્યું કે તે નિશાળમાં ખરાબ રીતે વર્ત્યો હતો.

૨ બીજે દીવસે સવારે પોતાનો નાસ્તો ખાધા પછી જ્યારે તે તેના હાથમાં ચોપડીઓ લઇ નિશાળે જતો હતો ત્યારે તેના બાપે તેને બુમ પાડી "રામ, એક મીનીટ ઉભો રહે. મારે તને કાંઇ કહેવું છે."

૩ જ્યારે તેની માએ આ સાંભળ્યું ત્યારે તે આવીને જે કહેવાતું હતું તે સાંભળવા બારણાના પગથીયા ઉપર ઉભી રહી. તેના બાપે કહ્યું "તારો શિક્ષક મને કહે છે કે તું ગઇ કાલે ખરાબ રીતે વર્ત્યો હતો. હું આ સાંભળી ઘણો દીલગીર થાઉં છું. તેં શું કર્યું હતું ?

૪ રામે જવાબ આપ્યો "મેં કાંઇ ખોટું કર્યું નથી. મેં ગોવિંદની ચોપડી જમીન ઉપર પાડી નાખી અને તેણે મને ગાળ દીધી અને તેથી મેં તેને તેના બદલામાં ગાળ દીધી. તેણે અવાજ કરી મુકયો અને મને અપશબ્દો કહ્યા મેં પણ તેમજ કર્યું. પિતાજી, શું આ ખોટું હતું ? ગોવિંદની અને મારી બન્નેની સાથે શિક્ષક ગુસ્સે થયા."

૫ તેના બાપે જવાબ આપ્યો; મ્હારા વ્હાલા છોકરા, તે ખોટું કર્યું. તારો શિક્ષક મને કહેવામાં તદ્દન ખરો હતો. તારે કદી કોઇને ગાળ દેવી જોઇએ નહીં. જ્યારે બીજાઓ તેને ગાળ દે છે ત્યારે સારો છોકરો તેમને કદી પણ દેતો નથી, સારા છોકરાના મ્હોંમાંથી કદી અપશબ્દો નીકળવા જોઇએ નહી ખરાબ શબ્દો ધુળ જેવા છે; તેઓ તમને બગાડે છે (ભ્રષ્ટ કરેછે) અરે ! મારા છોકરા ફરીથી કદી અપશબ્દો બોલતો નહી".

૬ તેની માએ કહ્યું "તે બરાબર છે." માત્ર ખરાબ છોકરાઓજ અપશબ્દો બોલે છે. મ્હારા વ્હાલા છોકરા તેં કદી તારા બાપને ખરાબ શબ્દો બોલતા સાંભળ્યા છે ? તે જે કહે છે તે ધ્યાનમાં રાખ અને તે કહે છે તે પ્રમાણે કર."

૭ રામ સારો છોકરો હતો. તે તેના માબાપને ચાહતો હતો અને તેમને રાજી રાખવા ઇચ્છતો હતો. તેણે કહ્યું " પિતાજી, હું

ફરીથી કદી એક પણ અપશબ્દ બોલીશ નહી. અને તેણે પોતાનું વચન પાળ્યું.

---

૨૦. ગંજીમાનો કુતરો.

૧ એક ઘરડો બળદ આખો દીવસ સખત કામ કરી સાંજે પોતાનું ઘાસનું ખાણું ખાવા ઘેર આવ્યો. પણ જ્યારે તે પાસે આવ્યો અને પોતાની ગંજીમાં જોયું ત્યારે પોતાના ખાણાની ઉપર એક અજાણ્યાને તેણે જોયો અને એક ગુસ્સા ભર્યો અવાજ બોલ્યો "બાઉ! વાઉ! વાઉ! હું ઉંઘું છું, તમે અહી હમણા આવી શકશો નહીં."

૨. બળદે કહ્યું "પણ, કુતરા! તું ઘાસ ખાઇ શકતો નથી." કુતરાએ કહ્યું "હા, હા, હું તે જાણું છું. જતો રહે. હવા ગરમ છે અને મારે ઉંઘવું છે; તું જુવે છે તે પ્રમાણે હુ અહીં છું અને હું અહીંજ રહીશ.,'

૩. તે દાંતીઆ કરવા લાગ્યો અને ઘુરકીયાં કરવા લાગ્યો અને લડવા લાગ્યો. તેથી બળદ જે સારી રીતે જાણતો હતો કે કુતરૂં કેવી રીતે કરડે છે તે પાછો ફર્યો અને ભૂખ્યો ચાલ્યો ગયો અને તે દીવસે તેને જરા પણ ખાણું મળ્યું નહીં.

જે સ્વાર્થી છે તે "ગંજીમાનો કુતરો" કહેવાવાના ભયમાં રહે છે

---

૨૧ એક સારૂં સાટું.

૧ ગોપાલ—બ્યંકટ, તું મારી સાથે બજારમાં આવીશ? હું થોડી મીઠાઇ ખરીદવા જાઉ છું. હું તને થોડી આપીશ.

૨. વ્યંકટ—અરે હા, હું આવીશ. મીઠાઇ ખરીદવાને તારી પાસે કેટલા પૈસા છે ?

૩. ગોપાલ—મ્હારી પાસે બે આના છે.

૪. વ્યંકટ – અરે, તું પૈસાદાર છે ! તેં આટલા બધા પૈસા ક્યાંથી મેળવ્યા ?

૫. ગોપાલ—સોનીનો દીકરો રંગુ જે આપણી નિશાળે આવે છે તેને તું ઓળખે છે ? મેં હમણાંજ તેની સાથે એક સારૂં સાટું કર્યું છે મેં તેને મારો કાગળનો પતંગ બે આને વેંચ્યો.

૬. વ્યંકટ—તેણે તેને માટે આટલું બધું શા માટે આપ્યુ ? તું જાણે છે કે તેં તેને માટે માત્ર એક આનો આપ્યો હતો. રંગુએ બે આનાના બે નવા પતંગ ખરીદ્યા હોત.

૭. ગોપાલ—હા, પણ તે તે જાણતો નહતો. તે માત્ર એક ન્હાનકડો છોકરો છે. તે કોઇ પણ ચીજની કીંમત જાણતો નથી. મે તેને કહ્યું મેં તે પતંગ ચાર આનાનો ખરીદ્યો છે અને કહ્યું ને હું તેને અડધી કીંમતે આપીશ. તે તેને માટે મને બે આપવા ખુશી હતો.

૮. વ્યંકટ–તેથી જેણે તારા વચન ઉપર વિશ્વાસ રાખ્યો તેવા ન્હાના છોકરા પાસેથી ચાર પૈસા છેતરી લેવા માટે તેં તેને જુઠું કહ્યું. અને આને તું સારૂં સાટું કહે છે. જતો રહે ! હું ત્હારાથી શરમાઉં છું. હું જુઠ્ઠા અને લુચ્ચા માણસની મિત્રતા કરીશ નહીં. અને રંગુને કહીશ કે તેં તેને છેતર્યો છે. હું તેને કહીશ કે તેણે તારા ઉપર ફરીથી વિશ્વાસ રાખવો નહી.

૯. ગોપાલ—અરે વ્યંકટ મને શરમમાં મુકતો નહીં. હું મારી જાતે

રંગુને કહીશ. તેને પૈસા પાછા આપીશ. હું ઘણો દીલગીર છું કે હું જુઠું બોલ્યો.

૧૦. વ્યંકટ—બહુ સારૂ ત્યારે, હું હજુ તારો મીત્ર થઇશ પણ એક દમ રંગુ પાસે જા અને તેને કહે કે તું દીલગીર છે. તે ન્હાના છોકરાને તેના પૈસા પાછા આપ. ગોપાલ, ભુલી જતો નહીં કે લોકો સત્ય બોલનારને ચાહે છે. લોકો કદી જુઠા માણુસો ઉપર વિશ્વાસ રાખતા નથી. જુઠું બોલીને એક બે વખત તમે થોડો નફો મેળવો; પણ લોકો જાણે છે કે તમે જુઠા છો ત્યારે, તમે સાચું બોલો તો પણ કોઇ તમારા ઉપર વિશ્વાસ રાખશે નહીં.

---

૨૨. વાયુ અને સૂર્ય.

૧. વાયુએ સૂર્યને કહ્યું "હું તમારા કરતાં વધાર જોરાવર છું" સૂર્યે વાયુને કહ્યું. "તે સાચું હોય તેની મને શંકા છે; ચાલો આપણે પરીક્ષા કરીએ અને તમે તથા હું જોઇએ કે આપણા માંનો કોણ જોરાવર જુવાન માણુસને તેનો જાડો ઝભ્ભો ઉતારી લેવાની જરૂર પાડે છે; તે એક ગમ્મત થશે! જે ફતેહ પામશે તે વધારે જોરાવર ગણાશે અને પછી આપણે તે વિષે વધારે કજીઓ કરવા જરૂર નથી."

૨. વાયુએ કહ્યું "તરત થઇ રહે તેવી કેવી મજા!" તેથી તેણે ઘણુંજ વાવા માંડયું અને તે માણુસને આખો ઠંડોગાર કરી નાખ્યો. તે માણુસે કહ્યું "મારા ગળામાં ખરાબ શરદી થશે!" અને જેમ વધારે વાયુ વાવા લાગ્યો તેમ તે વધારે ઠંડો

થવા લાગ્યો અને પોતાનો જાડો કાળો ઝભ્ભો વધારે મજબુત કરવા લાગ્યો.

૩. સૂર્યે કહ્યું "ચાલો, હવે, હું ધારૂં છું કે હવે મારો વારો છે; તમે તરતજ જોશો કે તમારે કાંઇક શીખવાનું છે." તોફાન પછી ધીમે ધીમે અને શાંત રીતે, ગરમ અને ઝીણો તડકો નીકળ્યો. કીરણો વધારેને વધારે ગરમ પડવા લાગ્યાં. આખરે બધી હવા ઝાંખી જણાવા લાગી. તે માણસે કહ્યું "અરે! હું શું કરીશ! હું એટલો બધો ગરમ થઇ ગયો છું!" તેના ચ્હેરા ઉપર મોટાં પરસેવાનાં ટીપાં પડવા લાગ્યાં ત્યારે તેનો કોટ તેણે કાઢી નાંખ્યો, કારણ કે તે તે સહી શક્યો નહીં. તેતે ઘેર લઇ ગયો, કારણ કે તે તે પહેરી શક્યો નહીં. વાયુએ સૂર્યને કહ્યું" તમે મને જીત્યો છે. હવે હું જાણું કે તમે મારા કરતાં ઘણાજ જોરાવર છો.

૨૩. કાગળો લખતો.

બાપ—ગોવિંદ, તું શું કરે છે,

ગોવિંદ—પિતાજી હું એક કાગળ લખું છું.

બાપ—તું અડધા કલાકથી તે ટેબલ આગળ બેઠોછું. શું તારો કાગળ પૂરો થવા આવ્યો છે!

ગોવિંદ—ના, પિતાજી, મેં હજુ પૂરો કર્યો નથી.

બાપ—મને તારો કાગળ જોવાદે, અરે! તેં શરૂ પણ કર્યું નથી!

ગોવિંદ—પિતાજી મને કાગળ લખતાં નથી આવડતો. મેં કેશવને આજ કાગળ લખવાનું વચન આપ્યું હતું. મેં ફરી ફરીને પ્રયત્ન કર્યો પણ શું કહેવું તે મને આવડતું નથી.

બાપ—જો કેશવ અહીં હોત તો તેની સાથે વાત કરી શકત, કેમ
કરી શકત કે નહીં ? શું કહેવું તે તું જાણત. તું અડધા કલાક
સુધી શાંત બેસી રહેત નહીં તેમજ કાંઇ કહ્યા વગર રહેત નહીં.

ગોવિંદ—અરે ના ! પિતાજી. કોઇની સાથે વાત કરવી સ્હેલી છે, પણ
કોઇને લખવું ઘણું અઘરૂં છે.

બાપ—સારૂ, મ્હારા છોકરા, કાગળ કેવી રીતે લખવો તે હું તને
કહીશ. ધાર કે કેશવ ત્હારા મ્હોં આગળ ઉભો છે. જો તે અહીં
હોત અને જે કાંઇ તું તેને કહેત તે લખી લે. જ્યારે જ્યારે
તું કોઇને લખે ત્યારે આ પ્રમાણે કરજે. જો તે માણસ તારી
પાસે હોય અને જે તું તેને કહે તે લખજે.

ગોવિંદ—પણ કાગળ કેવી રીતે શરૂ કરવો તે મને નથી આવડતું.

બાપ—કોઇ પણ કાગળ કેવી રીતે શરૂ કરવો તે હું તને કહું છું. જો તું
મને અથવા તારી માને, અથવા તારા કાકાને લખતો હો તો
તારે આ રીતે શરૂ કરવું—"મ્હારા વ્હાલા પિતાજી," અથવા
"મ્હારી વ્હાલી મા" અથવા "મ્હારા વ્હાલા કાકા", અથવા
"મ્હારી વ્હાલી કાકી". આ રીતે અમારી સાથે બોલે છે
અને તારે આજ રીતે લખવું.

જ્યારે તું ત્હારી બેન સીતાને, અથવા ત્હારા ભાઈ રામુને અ-
થવા ત્હારા પિત્રાઇ ભાઇ વીઠ્ઠલને લખે ત્યારે "મ્હારી વ્હાલી સીતા"
અથવા "મ્હારી વ્હાલી બ્હેન" તે રીતે શરૂ કરવું. તારા ભાઇને
તું "મારા વ્હાલા રામુ" અથવા "મ્હારા વ્હાલા ભાઇ" તે રીતે
લખી શકે. અને ત્હારા પિત્રાઇ ભાઇ વીઠુને લખતાં તારે "મ્હારા વ્હા-
લા વીઠુ" અથવા "મ્હારા વ્હલા (પિત્રાઇ) ભાઇ" તે રીતે શરૂ કરવું.

જ્યારે નિશાળમાં તું તારા શિક્ષક જોડે બોલે છે ત્યારે તું

"સાહેબ" કહે છે. અને જ્યારે તું કોઇ અજાણ્યા અથવા તું જાણતો નહોય તેવા કોઇની સાથે બોલતો હોય ત્યારે પણ તારે "સાહેબ" કહેવું જોઇએ. તેજ રીતે જ્યારે તું તારા શિક્ષકને અથવા અજાણ્યા માણસને લખે ત્યારે તારે તારો કાગળ "મ્હારા પ્યારા સાહેબ," અથવા "પ્યારા સાહેબ" થી શરૂ કરવો. જો કેશવ જેવા બીજા તારા મીત્રને લખતો હોય તો તેને તું તેના નામથી બોલાવે અને "મ્હારા કેશવ "અથવા" મ્હારા વ્હાલા મિત્ર" થી શરૂ કરી શકે.

ગોવિંદ—અને પિતાજી, મારે મારો કાગળ કેવી રીતે પુરો કરવો ?

બાપ—તારે તારો કાગળ આ રીતે પૂરો કરવો જોઇએ.

તારા મા અથવા બાપને—

હું છું.

તમારો વ્હાલો દીકરો.

તારા કાકા અથવા કાકીને—

હું છું.

તમારો વ્હાલો ભત્રીજો.

તારા પિત્રાઇ ભાઇને—

હું છું,

ત્હમારો વ્હાલો (પિત્રાઇ) ભાઇ

ત્હારી બ્હેન અથવા ભાઇને—

હું છું,

ત્હારો વ્હાલો ભાઇ.

સારી પેઠે ઓળખતા મિત્રને—

હું છું,

ત્હમારો ઘણો ખરેખર

અથવા,

હું છું.

તમારો ખરેખર.

અજાણ્યાને—

હું છું.

તમારો વિશ્વાસુ

તારા શિક્ષકને—

હું છું.

તમારો આજ્ઞાંકીત શિષ્ય.

---

૨૪ ઇચ્છાથી કામ કરો.

૧. છોકરાઓ, જ્યારે તમારે કામ કરવું હોય ત્યારે તે ઇચ્છા પૂર્વક કરો; છોકરાઓ, જે ટોચે પહોંચવા ઇચ્છે છે તેમણે પહેલાં ટેકરી ચડવી જોઇએ.

૨. છોકરાઓ, તળીયે ઉભા રહી, આકાશ સામુ જોયા કરવાથી, જો તમે પ્રયત્ન ન કરો તો ઉપર કેવી રીતે ચડી શકો ?

---

૨૫ ભલી રાણી વિક્ટોરીઆ.

૧. રાણી વિક્ટોરીયા એક મહાન રાણી હતી. તે વળી એક ઘણી ભલી સ્ત્રી હતી.

૨. જ્યારે તે ન્હાની છોડી હતી ત્યારે તે જાણતી ન હોતી કે તે એક દીવસ ઇંગ્લાંડની મહારાણી થશે. તે વખતે વિલિયમ ચોથો રાજા હતો અને તે વિક્ટોરીયાનો કાકો થતો હતો. તેને એક છોકરૂં નહતું.

૩. તેના મિત્રો જાણુતા હતા કે જો તે જીવશે તો તે રાણી થશે પણ જ્યાં સુધી તે બાર વર્ષની થઇ ત્યાં સુધી તે તે જાણતી નહોતી.

૪. પછી એક દીવસ જ્યારે તે પોતાનો ઇતીહાસનો પાઠ લેતી હતી ત્યારે તેણીની માએ તેને કહ્યું કે જ્યારે વિલિયમ ચોથો મરશે ત્યારે તે રાણી થશે.

૫. તે નાની કુંવરીની વાદળી આંખો આંસુથી ભરાઇ આવી અને તેણે કહ્યું; "મા, જે તેં કહ્યું છે તે મને બીવડાવે છે. પણ હું મારી ફરજ અદા કરીશ અને હું ભલી થઇશ."

૬. તે દીવસથી તે નાની રાજકુંવરી પોતાના પાઠ ભણવા લાગી અને પોતાની જાતને ઇંગ્લાંડની મહારાણી થવાને યોગ્ય કરવા પ્રયાસ કર્યો.

૭. વર્ષો ચાલ્યાં ગયાં અને જ્યારે કુંવરી વિકટોરીયા અઢાર વર્ષના થઇ ત્યારે, તેનો કાકો રાજા વિલિયમ ચોથો ગુજરી ગયો. સવારના પહોરમા આ ખબર વિકટોરીયા **જે તે વખતે લંડનમાં એક મહેલમાં રહેતી હતી તેની પાસે લઈ જવા બે ગૃહસ્થોને મોકલવામાં આવ્યા.**

૮. જ્યારે તે બે ગૃહસ્થો મહેલ પાસે આવ્યા ત્યારે તેમને કહેવામાં આવ્યું કે કુવરી વિકટોરીયા ઉંઘી ગઇ છે. તેમ છતાં, તરતજ કુંવરી તેમને મળવાને નીચે આવી.

૯. તેના કાકાના મોતના સમાચાર વિકટોરીયાને કહેવામાં આવ્યા કે તરતજ તે રડી પડી. હવે તે જાણુતી હતી કે તે ઇંગ્લાંડની મહારાણી થઇ હતી અને તેને એક મ્હોટું કામ કરવાનું હતું.

૧૦. એક વર્ષ કરતાં વધારે વખત પછી તે ન્હાની રાણીનો વેસ્ટ-

મીન્સ્ટર એબીમાં ઘણા ભભકા સાથે રાજ્યાભિષેક કરવામાં આવ્યો. આ લંડનમાં એક મોટું દેવળ છે. તેમાં ઈંગ્લાંડના રાજા અને રાણીઓનો હમેશાં રાજ્યાભિષેક થાય છે. જ્યારે તેના મસ્તક ઉપર મુગટ મુકવામાં આવ્યો ત્યારે, મોટા ઉમ-રાવો આગળ આવ્યા અને તેના આગળ ઘૂંટણીએ પડ્યા અને તેનો હાથ ચૂંબ્યો.

૧. પછી આ મોટા દેવળમાંના બધા લોક ઉભા થયા અને ગાયું કે "પરમેશ્વર રાણીનું રક્ષણ કરો!" ત્રેસઠ કરતાં વધારે વર્ષો સુધી વિક્ટોરીયા ઈંગ્લાંડની મહારાણી હતી. એ બધા વર્ષોમાં તેણે પોતાની ફરજ બજાવી. લોકો સારા અને સુખી થાય તેવી રીતે તેમના ઉપર તેણે રાજ્ય કર્યું.

૧૨. મહારાણી વીક્ટોરીયાને ઘણાં દુઃખો અને કષ્ટો સહન કરવાં પ-ડ્યાં હતાં. તેણે પોતાનો ધણી જેને તે ઘણોજ ચાહતી હતી તેને ખોયો અને તેના કેટલાંક છોકરાં ન્હાનાં હતાં ત્યારેજ મરી ગયાં. તેના રાજ્યમાં ઘણી લડાઇઓ થઇ અને તેમણે તેને ઘણું દુઃખ દીધું.

૧૩. પણ પોતાના બધા અમલમાં તેણે પોતાનું પહેલું સારૂં થવાનું અને પોતાની ફરજ બજાવવાનું વચન પાળ્યું. ઈંગ્લાંડના બીજા કોઇ રાજા અથવા રાણી કરતાં વધારે લાંબો વખત રાજ્ય કર્યા પછી તે ૧૯૦૧ માં મરી ગઇ. તેની બધી પ્રજા તેને માટે દીલગીર થઇ, કારણ કે તે એક ભલી માતા, પ્રેમાળ સ્ત્રી, અને ખરી રાણી હતી.

૨૬ ઊંટ.

૧. ઊંટ રણ કહેવાતા ગરમ પ્રદેશમાં રહે છે.

૨. કેટલાક ઉંટોને પીઠ ઉપર એક મોટો ગાંઠો હોય છે જેને ખુંધ કહે છે અને કેટલાકને બે હોય છે.

૩ ઉંટ મજબુત હોય છે અને લોકોને લઇ જવા માટે અને ગરમ રેતીવાળા મેદાનોમાં થઇ માલ લાવવા માટે ઘણાં ઉપયોગી છે. ત્યાં આગળ એટલી બધી ગરમી હોય છે કે કોઇ ઘોડો કે બીજું કોઇ જનાવર આ કામ કરી શકતું નથી. તેનો પગ પહોળો, પોચો અને સપાટ હોય છે તેથી તે રેતીમાં ખુંચી જતો નથી.

૪. ગરમ મેદાનો ઓળંગતા લોકોને પાણી શોધવા માટે વારંવાર ઘણું દૂર જવું પડે છે. ગરમ સૂર્ય મેદાનોને સુકવી નાંખે છે અને ઘણા માઇલ દૂર કુવાઓ અને તળાવોમાં માત્ર પાણી મળી આવે છે.

૫. ઊંટ ઘણે દૂરથી પાણી સુંધી શકે છે અને જ્યાં સુધી ત્યાં પહોંચે છે ત્યાં સુધી આગળ ને આગળ જાય છે. પછી તે સારી રીતે પીયે છે. તેપર સ્વારી કરનાર પણ નીચે ઉતરે છે અને સારી રીતે પીયે છે અને તેની ચામડાની કોથળી પાણીથી ભરી લે છે.

૬ ઉંટ રેતવાળા મેદાનોમાં થઇને જાય છે તે પહેલાં તે પુષ્કળ પાણી પીયે છે જેથી જ્યારે તે કુવાઓથી દૂર હોય છે ત્યારે લાંબા વખત સુધી પાણી વિના જીવી શકે છે.

૭. રણો મોટાં મેદાનો છે જ્યાં રેતી શિવાય બીજું કાંઇ દેખાતું નથી. તેમાં ઘરો કે ઝાડ કે ગામડાં કે રસ્તાઓ પણ હોતા

નથી. તેઓ દરીયા જેવાં છે જ્યાં પાણીને બદલે રેતી હોયછે. માણસો વ્હાણવડે દરીઆઓ ઓળંગે છે અને ઉંટ માણસને આવાજ ઉપયોગનું છે તેથા અને તેમને સૂકા રેતાળ રણમાંથી લઇ જાય છે તેથી તેને "રણનું વ્હાણ" કહેવામાં આવે છે.

૮. લોકોને અને માલને ઉપાડી જતાં ઉંટની એક હારને કારાવાન (ઉંટોનું ટોળું, મુસાફરોનું ટોળું.) કહેવાય છે.

---

૨૭. હાથા.

૧ જે પ્રાણીઓ જમીન ઉપર રહે છે તેમાં હાથી મ્હોટામાં મ્હોટું પ્રાણી છે. તમે કદી એક (હાથી) જોયો છે? હાથીના ચીત્ર તરફ જુવો.

૨. તેને એક મોટી સૂંઢ છે. તે પાંચ છ ફુટ લાંબી છે. તે તેના મ્હોં આગળ લટકે છે. સૂઢના છેડે એક જાતનો હોઠ છે જે ફચો વળે છે. તેવડે હાથી કોઇપણ ચીજ ઉપાડી શકે છે. જમીન ઉપર પડેલી એક બેઆની પણ તે ઉપાડી શકે છે.

૩. હાથી તેની સુંઢવડે ખાય છે. તે વડે ખોરાક ઉચકે છે અને ખોરાકને પોતાનાં મ્હોંમા મુકે છે. તે સુંઢવડે પાયે પણ છે. તે સુંઢ પાણીથા ભરે છે. પછી તે તેનો છેડો પોતાના મ્હોંમાં મુકે છે અને પાણી ગળામાં રેડે છે.

૪ (પુરૂષ) હાથાને બે લાંબા દંતુષ હોય છે. તે ત્રણ ચાર ફુટ લાંબા હોય છે. તે ઘણા ધોળા, લીસા, અને સખત હોય છે. તેવડે તે ઝાડ ખોદી કાઢે છે અને વાઘને પણ મારી નાંખે છે.

૫. હાથી ઘણા જોરાવર હોય છે. જ્યારે પાળવામાં આવે છે ત્યારે તેઓ માણસ માટે કામ કરે છે. હીંદુસ્થાન અને બ્રહ્મદેશમાં

તે ઇમારતી લાકડાંના વાડાઓમાં કામ કરે છે અને ઇમારતી લાકડાં અને બીજા તોલદાર ભાર ઉચકી શકે છે અને લઇ જઇ શકે છે.

૬, ચાર પાંચ માણસ ખસેડી શકે નહીં તેવો લાકડાંનો કકડો હાથી તેના દંતુશ ઉપર ઉપાડી લઇ શકે છે. પોતાની પીઠ ઉપર તે પાંચ છ માણસ લઇ જાય છે.

૭. તેની દેખરેખ રાખવા માટે, તેને ખવડાવવાને, અને તેને હાકવાને તેને માવત હોય છે, માવત તેની મરજી પ્રમાણે તેને ઉભો રાખી શકે છે, બેસાડે છે. ખસેડી શકે છે અને શાંત ઉભો રાખી શકે છે. તે તેના માવતને માને છે.

૮. જંગલી હાથી જંગલોમાં રહે છે. હીંદુસ્થાન અને બ્રહ્મદેશના જંગલોમાં ઘણા જંગલી હાથી છે. ધાડા જંગલોમાં ટેકરીઓ આગળ તમે તેમને કેટલાક વખત સાઠેકના ટોળામાં જોઇ શકો છો.

૯ જંગલી સ્થાતિમાં હાથી વાંસ અને ઝાડનાં પાંદડાં ઉપર જીવે છે. જંગલી હાથી પકડવામાં આવે છે અને પાળવામાં આવેછે.

૨૮ હીરા.

૧. હીરા નામે એક પાળેલો હાથી હતો. આખા દેશમાં તે સૌથી સુંદર હાથી હતો, અને તેનો માલેક રાજા તેના માટે ઘણો મગરૂર હતો. તે આજ્ઞાંકીત, બહાદુર, અને શાંત હતો. લડાઇમાં તે રાજાનો વાવટો લઇ જતો. તેની પીઠ ઉપર એક બેઠક અથવા અંબાડી હતી. તેની અંદર બે ત્રણ માણસો બેસી શકતા.

૨. તેનો માવત તેની સાથે કદી ખરાબ રીતે વર્તતો નહીં અને માવતના છોકરાં તેની સાથે બીક વગર રમતાં. હીરા માવત અને

તેમનાં છોકરાંને ચાહતો અને તેમના શિવાય બીજા કોઇને માનતો નહીં.

૩. એક દીવસ એક લડાઇમાં હીરાનો માવત હણાયો. એક બાણ તેને વાગ્યું. અને તેને મારી નાખ્યો અને તે પડી ગયો. અંબાડીની અંદરના માણસો પણ મરાણા, રાજાનું લશ્કર પણ તેજ વખતે ખસવા લાગ્યું. પણ હીરાના માવતે મરતાં પહેલાં તેને નહી ખસવાનું કહ્યું હતું

૪. હીરા જાણતો નહોતો કે તેનો માવત મરી ગયો હતો. તેથી તેણે તેનો બીજો હુકમ સાંભળવાની શાંત રીતે રાહ જોઇ. થોડા વખત પછી તરતજ એક તીર તેને લાગ્યું પણ હજુ તે ખસ્યો નહિ. તે તેના ઉપરના રાજાના ફરકતા વાવટા સહીત મજબુત ઉભો રહ્યો. ચીત્રમાં તેને તમે ઉભેલો, અને હવામાં ઉડતાં તીર જુવા છો તેની આસપાસ બધે માણસો લડે છે.

૫. રાજાના સીપાઇઓએ લડાઇમાં વાવટો હજુ ઉડતો જોયો. તે દેખાવે તેમને ઉત્તેજન આપ્યું અને તેઓ વધારે બહાદુરાથી લડવા લાગ્યા. મોટી બુમ પાડી તેઓ દુશ્મન ઉપર ધસ્યા અને રણભૂમિમાંથી તેમને હાકી કાઢયાં

૬. પણ હજુ હીરા ખસ્યો નહીં. કોઇ પણ તેને ખસેડી શકયું નહીં. આખરે એક જણે કહ્યું " માવતના નાના છોકરાને બોલાવો. કદાચ હીરા તેને સંભાળશે. " તેથી તેઓ તે ન્હાના છોકરાને લાવ્યા, જે માત્ર નવ વર્ષનો હતો.

૭. તે ન્હાના છોકરાએ હીરાને નીચો નમવા કહ્યું. હીરાએ તેનો અવાજ ઓળખ્યો અને એકદમ તાબે થયો. પછી તે ન્હાનો છોકરો તેની ગર્દન ઉપર ચડયો અને તેને ઘેર હાંકી ગયો.

૮, હીરા એક ફકત જનાવર હતો; તો પણ આજ્ઞા ભંગ કરવા

કરતાં તે મરણ પામ્યો હોત. તેની બહાદુરી અને તાબેદારીથી તેણે રાજા માટે લડાઇ જીતી.

---

૨૯ બળદ અને ડક્કો.

૧. એક ન્હાનો ભૂરો દેડકો સવારમાં તદ્દન વહેલો પોતાના તળાવમાંથી નીકળી કુદતો કુદતો બહાર ગયો. તે કીનારાથી ઘણો દૂર કુદીને ગયો. દીવસ તે વખતે ઉગતો હતો.

૨. તે દૂર નહીં ગયો હોય ત્યાં તો અચાનક અટકયો અને ઘણા ભયથી પાછો ફર્યો; અને તેને ઇજા થાય તેવી બીકથી તે ઉતાવળથી પોતાના તળાવે કુદતો કુદતો પાછો ગયો.

૩. તેનો બાપ જે એક ઘરડો દેડકો હતો અને જેણે તેને જતાં જોયો હતો તેણે કહ્યું મારા છોકરા શું છે? તું માંદો છે? અથવા બીએ છે? અથવા ગાંડો થઇ ગયો છે? તું આ પ્રમાણે કેમ ધ્રૂજે છે.

૪. તે ન્હાના દેડકા એ કહ્યુ "અરે, પિતાજી, ચાલો આપણે નાશી જઇએ: તદન પાસે એક રાક્ષસ છે; તે આપણને ખાઇ જશે " તે એક ઘર જેવડો મોટો છે, તેના માથા ઉપર શીંગડાંછે; તેની ડોક તદ્દન ધોળી છે અને તેની પીઠ આખી રાતી છે; અને તેની પૂછડી માટે તો જ્યારે મેં તેની લંબાઇ જોઇ અને તેના જોગ વિચાર કર્યો ત્યારે હું ધ્રીકો પડી ગયો "

૫, મોટા દેડકાએ કહ્યું " છટ છટ ? મારા વ્હાલા છોકરા તે માત્ર એક બળદ છે; તે ગરીબ અને શાંત છે તે આપણને કાંઇ ઇજા કરશે નહીં; તે દેડકાને ખાતો નથી; તે કુતરાની પેઠે ભસતો કે કરડતો નથી.

૬. તે ખરૂં છે કે તે ઉંચો છે અને તેના શીંગડાં અને તેની પૂછ-

ડી બેશક જોવામાં ઘણા મોટાં છે પણ તે મગરૂબ (બડાઇખોર) ધરડા દેડકાએ કહ્યું. બધું જોતાં મને લાગે છે કે હું તેના જેટલોજ મોટો છું ? "

૭. આમ બોલતાં બોલતાં તેણે પોતાની જાતને ઘણી ફુલાવી, પછી તે આમ તેમ રોફથી ફરવા લાગ્યો અને તે હસવા લાગ્યો. અને મગરૂબીથી પોતાની છાતી ઠોકતાં તેણે કહ્યું " મારા છોકરા, તે આના કરતાં વધારે મોટો હતો ? "

૮. ન્હાના (દેડકા)એ કહ્યું " અરે, તેના કરતાં ઘણો વધારે મોટો" પણ એટલું તો સ્પષ્ટ હતું કે તેણે જે કહ્યું જેથી મોટો દેડકો અચંબો પામ્યો—અને એકદમ ફરીથી ફુલવા લાગ્યો.

૯. તે ફુલ્યો અને ઘણોજ ફુલવા લાગ્યો; કોઇએ કદી દેડકાને આટલો જાડો જોયો નથી; પછી પોતાના દીકરાના આગળ ઉભા રહીને, તે અચકાતાં અચકાતાં બોલ્યો. "તું ધારેછે કે તે આના કરતાં વધારે મોટો હતો ?"

૧૦. " વ્હાલા પિતાજી; અરે હા તેના કરતાં પણ મોટો હતો પણ મહેરબાની કરી હવે વધારે પ્રયત્ન કરતા નહીઃ મને બીક છે કે તે તમારી તંદુરસ્તી માટે સારૂં હોઇ શકે અને મને ખાત્રી છે કે તે ઘણી ઇજા કરે છે.

૧૧. પણ જેમ મેં પહેલાં કહ્યું તે પ્રમાણે દેડકો ઘણો બડાઇખોર હતો અને પોતાની જાતને હજુ વધારે ફુલાવી; તેની ચામડી ઘણી મજબુત (ટાઇટ) થવા લાગી; તેનો ચ્હેરો ઘણો રાતો થવા લાગ્યો. તેની આંખો તેના માથામાંથી લગભગ બ્હાર ફાટી નીકળી.

૧૨. પણ અફસોસ ! આ સૌથી વધારે ખરાબ ન હતું. અને વાત ખરી છે કે નહીં તે હું જાણતો નથી તોપણ તેઓ કહે છે કે તે ફુલ્યો; ફુલ્યો; કયાંઈ સુધી ફુલ્યો અને આખરે તે ફુટી ગયો.

૩૦, રામ અને ખીસ્કોલી.

૧. લાંબા વખત ઉપર મોટા અને સારો રાજા રામ અને વ્હાલી સુંદર રાણી સીતા રહેતાં હતાં. તેઓ રામના ભાઇ લક્ષ્મણની સાથે જંગલમાં એક ઝુપડામાં સાથે રહેતા હતા.

૨. એક દીવસ એક સુંદર સોનાનું મૃગ તેમની પાસે થઇ દોડ્યું અને સીતાએ રામને તેની પાસે પકડી લાવવાનું કહ્યું, રામ તેની પાછળ ગયાં પણ પાછા આવ્યા નહીં. પછી લક્ષ્મણ રામને શોધવા ગયા અને સીતાને એકલી મુકી.

૩. પછી રાવણ નામે એક દુષ્ટ રાજા આવ્યો અને સીતાને દૂર દક્ષિણમાં પોતાના મુખ્ય શહેર લંકામાં ઉપાડી ગયો.

૪. જ્યારે રામ પાછાં આવ્યા અને જોયું કે સીતા તેમની પર્ણકુટીમાં નહતી ત્યારે તે ઘણું દુ:ખ પામ્યા અને બધા પક્ષીઓ, પશુઓ અને માછલીઓને તેની પાસે આવી તેને સીતાને શોધવામાં મદદ કરવા બોલાવ્યા.

૫. પહેલી જે આવી તે ખીસ્કોલી હતી. તે વખતે તેની ચામડી તદ્દન સોનાની હતી અને સુર્યના પ્રકાશમાં ચળકતી. તે હાલમા છે તેટલીજ તે સુખી અને રમતીયાળ હતી. તે કુદતી આવી અને રામની તલવાર ઉપર કુદી અને કહ્યું "શેઠ, સીતા શોધવામાં તમને મદદ કરવા હું તૈયાર છું."

૬. તે ખીસ્કોલી કેવી સુંદર અને બહાદુર હતી અને તેને મદદ કરવામાં તે કેવી તૈયાર હતી તે જ્યારે રામે જોયું ત્યારે તેણે ધીમેથી થાબડી અને કહ્યું "ન્હાના (ભાઇ) બ્હેન તે દુષ્ટ રાજા અને તેના લશ્કર સાથે લડવા અને સીપાઇ થવા માટે તું ઘણી ન્હાની અને નાજુક છે. જંગલના ઝાડોમાં, ફળ ખાવામાં અને કુદવામાં જીદગી ગુજાર.

૫. આટલું કહેતાં કહેતાં મહાન રામે તે ખીસ્કોલીની પીઠ થાબડી અને તેને આશીર્વાદ આપ્યો, અને જ્યારે તેણે પોતાનો હાથ ઉપાડયો ત્યારે તેની આંગળીઓના ચીન્હો તેની સોનેરી ચામડી ઉપર પડયાં અને તમે તેમને હમણાં જોઇ શકશો.

૩૧. આળસુ છોકરો.

૧. રંગા નામે એક ન્હાનો છોકરો હતો. તે ઘણો ન્હાનો અને માત્ર ૭ વર્ષનો હતો. તેનો બાપ તેને હંમેશાં નિશાળે મોકલતો.

૨. એક સવારે નિશાળે જવાને બદલે તે ગામ બ્હાર ખેતરમાં ગયો. તે એક ઘણી ખુશકારક સવાર હતી. સૂર્ય પ્રકાશતો હતો અને પક્ષિઓ ગાતાં હતાં. રંગાને નિશાળે જવું ગમ્યું નહીં. તેણે આખો દિવસ રમવાને ઇચ્છયું પણ ગામના બીજા બધા છોકરાઓ નિશાળે ગયા હતા તેથી તેની સાથે કોઇ રમનારૂં ન હતું.

૩. તેથી તેણે ત્યાં દોડતા એક કુતરાને જોયો અને કહ્યું ' આવ અને મારી સાથે રમ" પણ કુતરાએ જવાબ આપ્યો. " ના! ના ! મારે આળસુ થવું જોઇએ નહીં. હું મારા શેઠના ઘરની તપાસ રાખવા જઉ છું. મારે ઉતાવળથી દોડવું જોઇએ અગર કોઇ ચોર તેના ઘરમાં પેસી જશે."

૪. પછી રંગાએ તેના મોંમા એક ન્હાની લાકડીવાળો એક કાગડો જોયો અને તેણે કહ્યું " કાગડા, આવ અને મારી સાથે રમ"

૫. પણ કાગડાએ કહ્યું " ના ? ના, મારે આળસુ થવું જોઇએ નહીં. હું મારો માળો બાંધું છું અને વર્ષાદ આવ્યાં પહેલાં મારે તે પુરો કરવો જોઇએ. હું કોઇની સાથે રમી શકું તેમ નથી. મારે આખો દિવસ કામ કરવું જોઇએ. તેથી કાગડો ઉડી ગયો.

૬. પછી રંગાએ એક ફુલથીબીજા ફુલે ઉડતી કેટલીક મધમાખીઓજોઇ અને તેણે કહ્યું "સુંદર મધમાખીઓ,આવો અને મારી સાથે રમો"

૭. પણ મધમાખીઓએ કહ્યુ " ના, ના ! અમે મધ એકઠું કરીએ છીએ. તરતજ ફુલ સુકાઇ જશે અને અમે મધ,મેળવી શકશું નહીં અમે મેળવી શકીએ ત્યાંસુધી અમારે મધનો સંગ્રહ કરવો જોઇએ. અમારી સાથે વાત ન કરો; અમે એટલા બધા ઉદ્યોગી છીએ કે અમે વાતપણ કરી શકીએ તેમ પણ નથી.

૮. પછી રંગાએ કેટલીક કીડીઓને ચાલતી જોઇ; દરેક કીડીની પાસે ચોખાનો એક દાણો હતો જે તે લઇ જતી હતી. તેણે કહ્યુ " કીડીઓ, એક મીનીટ થોભો, અને મારી સાથે રમો. તમે તમારૂ કામ પછી કરી શકશો. "

૯. પણ કીડીઓએ જવાબ આપ્યો "ના, ના ! ખોરાક એકઠો કરવાનો આ અમારે માટે બરાબર વખત છે. અમે હમણાં ખોરાકએકઠો કરી રાખીએ છીએ જેથી કરીને જે રૂતુમાં કાંઇ અનાજ ઉગતું નથી ત્યારે ખાવા માટે અમને ખોરાક મળે. અમે એક મીનીટ પણ થોભી શકીએ તેમ નથી. હમણાપણ અમે તમારી સાથે વાત કરવામાં થોડો વખત ગુમાવ્યો છે." તેથી તેમના પગ તેમને જેટલી ઉતાવળથી લઇ જઈ શકયા તેટલી ઉતાવળથીકીડીઓ તેમના દરમાં ચાલી ગઇ.

૧૦. પછી રંગાએ કહ્યું " શુ ! મારા સિવાય ગામમાં બીજું કોઇ આળસુ નથી ? કુતરાઓ અને પક્ષીઓ, અને મધમાખીઓ અને ન્હાનો કીડીઓ પણ આટલી બધી ઉદ્યોગી છે ? ત્યારે મારે પણ ઉદ્યોગી થવું જોઇએ. " તેથી તેનાથી બન્યું તેટલું ઉતાવળે તે નીશાળે દોડી ગયો અને મહેતાજી આવ્યા ત્યારે ત્યાં પહોંચ્યો.

1 GOD.

Q. What do you see in this picture ? [trees.
A. We see the sky, the sun, the clouds and the
Q. Who made the sun, and the moon ?
A. God made the sun and the moon.
Q. Who made the stars ?
A. God made them.
Q. Who made you ?
A. God made us.
Q. Why does He give you air ?
A. He gives us air to breathe.
Q. Why does He give you food ?
A. He gives us food to eat.
Q. Why does He give you clothes ?
A. He gives us clothes to wear.
Q. Why does He give you friends ?
A. He gives us friends to love.
Q. Why does He give you a mind ?
A. He gives us a mind to think and to know right from wrong.[the worms and the insects
Q. Who made the beasts, the birds, the fishes,
A. God made them.
Q. Where do beasts walk ?
A. Beasts walk on the ground.
Q. Where do birds fly ?

A. They fly in the air.
Q. Where do fishes live ?
A. Fishes live in the water.
Q. Can you see God ?
A. We cannot see God ?
Q. Does He see you ?
A. He sees us all.
Q. Should you lie or steal ?
A. No, we should not lie or steal.
Q. What does God hate ?
A. God hates sin.
Q. What should you pray to God ? [from sin.
A We should pray to God to keep us away

2 GOD MADE ALL THINGS.

Q. Who made the pretty colours of flowers ?
A. God made the pretty colours flowers.
Q. Who made the tiny wings of birds ;
A. God made the tiny wings of birds.
Q. What kind of wings have birds ?
A. Birds have tiny wings.
Q. What do the birds do ?
A. The birds sing.
Q. Who brightens up the sky ? [sky.
A. The morning (the sun) brightens up the

Q. How are the breezes?
A. The breezes are cool and gentle.
Q. What kind of fruits are there in the garden?
A. There are ripe fruits in the garden.

---

3 THE RISING SUN

Q. What do you see in this picture? [trees.
A. We see the sky, the sun, the hill and the
Q. What more do you see.
A. We see a temple, some houses and a river.
Q. Who is there in the river?
A. There is a man in the river.
Q. What is the man doing?
A. The man is rowing a boat.
Q. Why is he rowing the beat?
A. To take the people across the river.
Q. What else is there?
A. There are a man and two bullocks.
Q What is the man doing?
A. The man is driving a plough.
Q. Who draws the plough?
A. The bullocks draw the plough.
Q. Why is a plough used?
A. A plough is used to plough the fields,

Q. When should we rise ?
A. We should rise when the sun rises.
Q. When should we work ?
A. We should work at day.
Q. Who sleep soundly at night ?
A. Those who work hard all day.

---

4 THE RAINBOW.

Q. What do you see in this picture ?
A. We see a rainbow in this picture.
Q; What is a rainbow ?
A. A rainbow is a bow made by rain.
Q. Where does a rainbow appear ?
A. A rainbow appears in the sky.
Q. Who are flying in the sky.
A. Birds are flying in the sky.
Q. Where do ships and boats sail ?
A. Boats and ships sail on rivers.
Q. Where do clouds sail ?
A. Clouds sail across the sky.
Q. What are clouds prettier than ?
A. Clouds are prettier than boats and ships
Q. How pretty do you build bridges ?
A. We build bridges as we please.
Q. What bridges heaven ?

A. The rainbow bridges heaven.
Q. What is prettier than bridges?
A. The rainbow is prettier than bridges.

---

5. THE SETTINC SUN-EVENING.

Q What do you see in this picture? [.the stars
A. We see some trees, the sun, the moon and
Q. What time is it?
A. It is evening.
Q. How do you know that?
A We know that by the stars in the sky.
Q Where is the sun sinking?
A The sun is sinking lower in the sky.
Q How many stars are there in the sky.
A There are many stars in the sky!
Q Can you count them?
A. No, we cannot count them.
Q At night where do the cattle go?
A The cattle go home at night.
Q Which birds fly about at night?
A The owl and the bat fly about at night.
Q Why is the owl called "the bird of night."
A Because it sleeps all day and flies about at night
Q When do you sleep?

A. We sleep at night.

Q. Why can you not work at night ?

A We cannot work at night because there is no light to work.

Q Why do you sleep at night ?

A Because we are tired and need rest.

6, THE FOX AND THE GRAPES.

Q. What tree is there in this picture ?

A. It is a vine tree.

Q What is there on the tree?

A There are grapes on the tree.

Q What animal is jumping on the wall ?

A A fox is jumping on the wall.

Q Why is he jumping on the wall ?

A To get the grapes.

Q Can he reach the grapes ?

A. No, he cannot reach the grapes ?

Q Why does he not reach the grapes ?

A Because the grapes are very high.

Q What does he do to reach them ?

A He jumps again and again.

Q Does he find that to reach the grapes is in his power ?

A He finds that it is out of his power to reach them.

Q. What does he say at last ?
A. At last he says "the grapes are sour."

7 WORK AND PLAY.

Q. What do you see in this pictureе?
A. We see two boys in this picture.
Q. What are the two boys doing ?
A. They are writing.
Q. Where are they sitting ?
A. They are sittng on benches.
Q, Where are their slates lying ?
A. Their slates are lying on the desk.
Q. What are they writing with ?
A. They are writing with their pens
Q. What is the name of one of the boys ?
A. One boy's name is Narain.
Q. What is the name of the other boy ?
A The other boy's name is Abdulla.
Q. Who is Abdlla ?
A. Abdulla is a Mahommedan
Q. Who is Narain ?
A. Narain is a Hindu.
Q. How old is Narain ?
A. Narain is nine years old.

Q How old is Abdulla ?
A. Abdulla is eight years old.
Q. What is Narain's father ?
A He is a clerk in Judge's office.
Q. What is Abdulla's father.
A Abdulla's father is a lawyer.
Q What is lying close beside Abdulla ?
A. A book is lying close beside Abdulla

---

8 THE FOOLISH MOUSE.

Q. What do you see in this picture? [a trap.
A We see two big mice, a small mouse and
Q. What is hanging down in the trap.
A Some cheese is hanging down in the trap
Q Why is the cheese put there ?
A. To tempt the mice into the trap.
Q. Which mouse has seen the trap ?
A The little mouse has seen the trap.
Q. In what was the little mouse foolish ?
A It was foolish because he thought the trap to be a house. [trap ?
Q. Did his mother allow him to go into the
A No, she did not allow him to go in it.
Q Why did she do so ?

A. For fear he might be caught in it.

Q. What did the little mouse then do ?

A. He began to fret and went into the trap when his mother lay down for a nap, and was caught in it.

---

9 THE MOON.

Q. What do you see in this picture ?

A. We see the moon, the stars, the clouds and trees.

Q. When does the moon give light?

A. The moon gives light at night.

Q. Why does she give light at night ?

A. Because the sun shines brightly at day and we cannot see the moon.

Q. What is the moon like ?

A. The moon is like a lamp in the sky.

Q. Has the moon light of its own ?

A. The moon has no light of its own.

Q. Where does it get light ?

A. She gets light from the sun.

Q. How does the moon get light from the sun ?

A. The moon is like a mirror and throws back the light of the sun.

Q. When does a mirror reflect the light ?

A. When light falls on it.

Q. Does the moon always appear in the sky ?

A. No, she appears in the sky for fifteen days.

Q. When does it first appear ?

A. It first appears on the second day of the month.

Q. Is it round then ?

A. No it is not round.

Q. What is it then called ?

A. It is then called the new moon.

Q. What becomes of it then ?

A. Then it increases.

Q. How long does it increase ?

A. It increases till it is full.

Q. What is it then called.

A. It is then called the full moon.

Q. Does it then grow larger and larger ?

A. No, then she becomes smaller and smaller.

Q. How long does it become smaller & smaller ?

A. Till it goes out of sight.

Q. Is the moon small ?

A. No, she is really laige.

Q. Why does she appear small ?

A. Because it is very far from the earth.

10 THE DOG AND THE SHADOW.

Q. What do you see in this picture ?
A. We see a dog, a bridge and a river.
Q. Where is the bridge ?
A. The bridge is over the brook.
Q. Where is the dog standing ?
A. He is standing on the plank.
Q. What has the dog in his mouth ?
A. The dog has a piece of meat in his mouth.
Q; How does the piece of meat fall in the brook ?
A. The dog chanced to look into the brook, he saw another piece of meat and another dog in the water, he tried to seize the other piece of meat, and lost his own.
Q. How did he see the piece of meat in the water ? [the water.
A. The dog's piece of meat was reflected in
Q. What does the story tell you ?
A. The story tells us that we should not try to steal what belongs to another.[another ?
Q. Why should you not steal what belongs to
A. Because in doing so we lose our own and do not get what belongs to another.

11 THE LAZY PEON.

Q. Whom do you see in this picture ?
A. We see a peon with a box in this picture.
Q. What kind of peon is he ?
A. He is very lazy.
Q. Whose peon is he ?
A. He is a lawyer's peon.
Q. What is there in the box.
A. There are letters in the box.
Q Where is he taking the box ?
A. He is taking it to his master's office.
Q. Why is he sleeping ?
A. He was exhausted (tired) and wanted to sleep.
Q. Where is he sleeping ?
A. He is sleeping in the shade of bushes.
Q. What kind of air is there ?
A. The air is quite nice and cool.
Q. Will he not be late ?
A. He will be late.
Q. Will the letters be then posted ?
A. No, they will not be posted.

12 CLEVER JACK.

Q. Whom do you see in this picture ?
A. We see a man and two children.

Q. What is the name of the boy ?
A. His name is Jack.
Q. What has he in his hand ?
A. He has a dish with three cakes.
Q. How many cakes are there ?
A. There are two cakes.
Q. What is he doing with the cakes ?
A. He teases his sister with them.
Q. What is the name of his sister.
A. Her name is Nan.
Q. How old is Jack ?
A. Jack is ten years old.
Q. What is the age of Nan ?
A. She is nine years old.
Q. What does the boy say to Nan ?
A. He says there are three cakes.
Q. How many does Nan see ?
A. She sees only two.
Q. How does Jack prove that the cakes are [three in number ?
A. He shows number one and then number two and adds them and says there are three.
Q What does the father say ?
A. The father gives one to Nan, keeps another to himself and then says Jack to feast on the rest.

---

13 TREES.

Q. What is there in this picture ?
A. There is a big tree in this picture.
Q. How old is the tree ?
A. The tree is about a hundred years old.
Q. How thick are its leaves ?
A Its leaves are very thick.
Q What is there under the tree ?
A There is shade under the tree.
Q How does a tree grow ?
A Tree grows when sowed in the ground.
Q Which parts do you see outside the ground?
A The trunk, the branches and the leaves.
Q How are other parts called ?
A They are called roots.
Q What do the roots suck up ?
A The roots suck up food from the earth.
Q What does the food do ?
A The food makes the tree strong.
Q How do the roots hold the tree ?
A The roots hold the tree firm.

14 THE LION & THE MOUSE

Q What do you see in this picture ?
A We see a lion and the trunk of a tree.
Q With what is the lion tied ?
A The lion is tied with a rope.
Q Why is he tied up ?
A He is caught by hunters.
Q What did the hunters think to do with him?
A They thought to take him captive to their king.
Q What more do you see in this picture ?
A We see a small mouse.
Q What does the mouse do ?
A The mouse cuts the rope right through.
Q Why does the mouse cut the rope ?
A The mouse wants to make the lion free.
Q Why does he want to make him free ?
A Because the lion first saved his life.
Q How had he saved his life ?
A The mouse troubled the lion;the lion caught him; but the mouse prayed and he set himfree.

15 OUR SERVANTS.

Q Whom do you see in this picture ?
A We see a schoolmaster and two boys.
Q What is the name of one of the boys?
A His name is Dasa.
Q What is the name of the other boy ?
A His name is Venketa.
Q Whose son was Venketa ?
A Venketa was the son of a rich man.
Q Whose son was Dasa ?
A He was the son of a poor man.
Q What is Dasa saying to the schoolmaster ?
A He is saying that he has ten servants.
Q What are the names of his servants ?
A His servants are the two legs, two hands, two ears, two eyes. his nose, & his mouth.
Q. Are these servants always ready ?
A They are always ready to do the work given to them.
Q Do Venketa's servants do their work ?
A They may or may not do their work.
Q What does the schoolmaster say ?
A The school master says " well done ! " you have got the best servants in the world.

I6 BELLING THE CAT.

Q Who are seen in this picture ?
A Several mice are seen in this picture.
Q Why have they met to-gether ?
A They have met together to find out a way of knowing the cat's coming.
Q Why do they think of this way ?
A Because the cat used to catch them and eat them.
Q What way did the young mouse suggest ?
A He said that a bell should be tied round the cat's neck.
Q Did all the mice like this thing ?
A They all liked except one mouse.
Q What kind of mouse was he ?
A He was an old mouse.
Q What did the old mouse say ?
A The old mouse said that the plan was good.
Q But what more did he say !
A He said who would offer to bell the cat ?
Q What did the other mice say then ?
A Then they said nothing and sat silent.
Q What is it silly to speak of ?
A It is silly to speak of what no one can do.

17 THE BOY & THE JUDGE

Q What do you see in this picture?
A We see a man, a boy and a house.
Q What is the man?
A The man is a judge.
Q Whose son is the boy?
A The boy is the son of the Judge's clerk.
Q Why does the boy come to the Judge?
A He was asked to do so. [to him?
Q Why did the Judge ask the boy to come
A It was the boy's birthday.
Q What is the boy's name.?
A The boy's name is Ramoo.
Q What has the Judge in his hand.
A The Judge has a book in his hand.
Q What has the Judge in his other hand?
A He has his walking stick in his other hand.
Q Why does he give the book to Ramoo?
A As a birth-day present.
Q Where is the Judge going?
A He is going to take a walk.
Q When does he go to take a walk? [morning
A He goes to take a walk at six o'clock in the

18 THE CLEVER BOY.

Q What do you see in this picture ?
A We see a crow and a pot.
Q What has the crow in his bill ?
A The crow has a pebble in his bill.
Q What does he do with the pebbles ?
A He is throwing them in the pot.
Q Why does he throw them in the pot ?
A The water in the pot is clean and clear.
Q How will the water come up in the pot ?
A The pebbles remain at the bottom of the pot and the water rises up.
Q Why does he try to get water ?
A He tries to get water because he is thirsty.
Q What kind of crow is that ?
A The crow is clever and skilful.
Q What should you do when strength fails ?
A We should keep patience.
Q When does skill prevail ?
A Skill prevails when strength fails.

---

19 AGAINST BAD LANGUAGE.

Q Who are seen in this picture ?
A In this picture there are a father, a mother [and a son.

Q What is the son's name ?
A The son's name is Rama.
Q What has he in his hand ?
A In his hand there are his books.
Q Where is he ready to go ?
A He is ready to go to school.
Q By whom is he stopped ?
A He is stopped by his father.
Q Why is he stopped by his father ?
A His father wants to tell him something.
Q What had the father received from the school-master ?
A He had received a note from the school-master.
Q What had the school-master written to him ?
A He had written to him that Rama had behaved badly in the school.
Q Why is the mother standing on the door-step?
A She is standing there to hear the talk between Rama and his father.
Q What does the father say to Rama ?
A Rama's father says to him not to behave badly, and not to use bad words.
Q What are bad words like ?
A Bad words are like dirt which defile those who use them.

20 THE DOG IN THE MANGER.

Q What do you see in this picture?
A In this picture we see a dog and an ox.
Q Where is the dog standing?
A He is standing on the manger.
Q What is the ox doing?
A He is coming to his dinner.
Q After doing what does he come to his dinner?
A He comes after working hard for the whole day.
Q What does he see on approaching the manger
A He sees a dog.
Q Does the dog allow him to eat his dinner?
A He does not allow him to eat his dinner.
Q What does he do then?
A He snaps and snarls and begins to fight.
Q So what did the ox do?
A The ox turned back hungry.
Q Had he any dinner that day?
A He had no dinner at all that day.
Q Who is called "a dog in a manger?
A He who is selfish is called "a dog in a manger."
Q What was the dog doing on the manger?
A He was taking a nap on the manger.

Q Why was he taking a nap?
A Because the weather was very hot.

---

21 A GOOD BARGAIN.

Q Where is Gopal going?
A Gopal is going to the bazar.
Q What does he go to buy?
A He goes to buy some sweetmeat.
Q What does he say Venketa to do?
A He asks him to come with him.
Q How much money has he to buy sweatmeat with?
A He has two annas.
Q Where did he get so much money?
A He sold his kite to a boy named Rangoo.
Q For what did he buy the kite?
A He bought it for one anna.
Q How was Rangoo cheated? [a lie
A He was cheated because Gopal told him
Q Did Venketa become friends with him?
A He did not become friends with him.
Q What did Venketa do then?
A He sent Gopal to Rangoo and asked him to tell him that he was sorry.
Q Did he become friends with him then?

A He then become friends with him.
Q Do people profit by telling a lie?
A They profit once or twice but not profit much
Q When do people not trust him?
A The people do not trust a liar when they find him out.

---

22 THE WIND & THE SUN.

Q What do you see in this picture.
A We see the wind and a young traveller
Q What did the wind say to the sun?
A The wind said to the sun " I am stronger than you "
Q What did the sun say?
A The sun said he doubted it.
Q What trial did they make?
A They tried their strength on the young traveller.
Q Who began to blow?
A The wind began to blow.
Q Did the man take off his coat?
A He did not take off his coat.
Q What did he begin to feel?
A He began to feel cold.

Q What do you see in the second picture ?
A We see the sun shining and the man travelling
Q What did the sun then do ?
A He began to shine.
Q What did the man feel ?
A He felt very hot.
Q What did he do when he felt hot ?
A He took off his coat.
Q Who conquered in this trial ?
A The sun conquered in the trial.
Q Who was stronger of the two ?
A The sun was stronger than wind.

---

23. WRITING LETTERS.

Q What is Govind doing ?
A Govind is writing a letter.
Q Does he know how to write a letter ?
A He does not know how to write a letter.
Q How do you begin your letter when you write to your father ?
A We begin by " my dear father. "
Q How do you begin when you write to your mother, to your uncle or to your aunt ?

A He begins by the words "My dear mother, my dear uncle, or my dear aunt."

Q How do you begin when you write to your cousin, or to your sister, or to your brother?

•A We begin by "My dear cousin, or sister or brother.

Q How do you begin when you write to your

A We write "Sir, or my dear Sir." [master?

Q How do you end your letter when you write to your father? [your affectionate son."

A We end our letter by the words "I am

Q How do you end your letter when you write to your uncle or aunt? [Nephew."

A We end by "I am, your affectionate.

Q How do you end your letter when you write to your cousin?

A We end "I am, your affectionate cousin."

Q How do you end when you write to sister or brother?

A We end by "I am, your affectionate brother.

Q What do you write when you write to a friend?

A We end by "I am yours very sincerely'

Q How do you end when you write to a stranger!

A We end by "I am, yours faithfully." [master?

Q How do you end when you write to your

A We end by, "I am, your obedient Pupil.'

---

24 WORK WITH A WILL.

Q What do you see in this picture ?
A We see a man and a hill.
Q What is the man doing with the hill ?
A He is trying to climb the hill.
Q Can he climb it by standing at the foot ?
A He cannot climb it by standing at the foot
Q Can he climb it by gazing at the sky ?
A He cannot climb it by gazing at the sky.
Q Can you get up if you never try ?
A We cannot get up if we never try.
Q How should you work ?
A We should work with a will.
Q Who reach the top of the hill ?
A Those who climb the hill.

25 QUEEN VICTORIA THE GOOD.

Q What do you see in this picture?
A We see queen Victoria in this picture.
Q What kind of woman was Victoria ?
A Victoria was a very good woman.
Q Which king reigned in England before [Victoria.
A King William the IV.
Q Who was William IV ?

A William IV was Victoria's uncle.
Q Had William no child ?
A He had no child.
Q Who came to throne after William ?
A Victoria came to throne after William.
Q What do you see in this picture ? [Abbey.
A We see a building, called the Westminister
Q What is Westminister Abbey ?
A It is a great church in London.
Q Who are crowned in Westminister Abbey ?
A All the kings & queens of England are crowned in Westminister Abbey. [crowned?
Q What did the Lords do when Elizabeth was
A They come forward, knelt down, & kissed her.
Q What did the people then sing ?
A They then sang " God save the Queen. "
Q How long did Victoria rule ?
A She ruled for about sixty-three years.
Q How did she rule all through her reign ?
A All through her reign she was good and did her duty. [queen ?
Q How was she as a mother, as a wife, as a

26 THE CAMEL.

Q What do you see in this picture ?
A We see some camels and some men.
Q Where are the camels passing ?
A The camels are passing through a desert.
Q Cannot other beasts pass through deserts ?
A No other beasts pass through deserts ?
Q Why can the camels pass through deserts ?
A Because their broad, soft and flat feet do not sink into the sand.
Q Is there any water in deserts ?
A There is no water in deserts.
Q Can camels live without water ?
A They can live without water for some days
Q Can you see anything in deserts ?
A We see nothing but sand in deserts.
Q Is there any road, house, or tree, or village in a desert ? (villages.
A There are no houses, or trees, or roads or
Q Why is the camel called " the ship of the desert ? " [dry sandy deserts.
A Because like ships the camel goes across.
Q What is a long line of camels called ?
A It is called a caravan.

27 THE ELEPHANT

Q How many legs has the elephant?
A The elephant has four legs.
Q What is hanging down near his mouth?
A His trunk is hanging down near his mouth
Q How many tusks has the elephant?
A The elephant has two tusks.
Q Who is sitting on his neck?
A The keeper is sitting on his neck.
Q What does the keeper do?
A The keeper looks after him, feeds him and drives him.
Q How does the elephant feed himself?
A He feeds himself with his trunk.
Q How does he drink?
A He drinks with his trunk.
Q How long are his tusks?
A His tusks are three or four feet l ng.
Q What can he do with his tusks?
A He can dig up trees or can even kill a tiger with his tusks.
Q For what more are his tusks used?
A They are used to carry big logs of wood.
Q Where are elephants found?

A Elephants are found in India and Burma.
Q When do they work for men ?
A They work for men when they are tamed.

---

23 HIRA.

Q What do you see in this picture ?
A In this picture we see an elephant and some soldiers fighting.
Q What is moving above the elephant ?
A Above the elephant the king's flag is waving.
Q Whose flag is that ?
A It is the flag of a king.
Q What is on his back ?
A There is a houdah or a seat on his back.
Q Why are there no men in the houdah ?
A Because they are killed.
Q Where is his keeper ?
A He is killed by an arrow.
Q What are flying above the elephant ?
A Some arrows are flying above the elephant.
Q What are the soldiers doing ?
A They are fighting.
Q Who wins in the battle ?
A Hira's master wins the day.

Q How does he win the day ?
A Hira stood firm and the soldiers were cheered to fight by seeing the flag still waving

---

29 THE OX & THE FROG.

Q What do you see in this picture ?
A We see a big frog and two small frogs.
Q What does the small frog say ?
A He says that he saw a monster on the way.
Q Who was the monster ?
A The monster was an ox.
Q Why does frog appear so fat ?
A The frog appears fat because he blows his body.
Q Why does he blow himself ?
A To show how the ox was big.
Q What do you see in the next picture ?
A We see the father frog still blowing.
Q How far does he blow himself ?
A Till he bursts.
Q Why did the frog blow himself so much ?
A Because he was very vain.

---

30 RAMA & THE SQUIRREL

Q What do you see in this picture ?
A We see a squirrel in this picture.
Q What has the squirrel on its back ?
A She has stripes on her back.
Q Why has she stripes on her back ?
A Because Rama put his hands on her back.
Q When did Rama put his hand on her back?
A When his good queen Sita was carried away by Ravana, the king of Lanka.
Q Why did he put his fingers on her back ?
A Because the squirrel was the first animal who became ready to fight and help Rama to get his wife back.
Q Who was Lakshaman ?
A He was Ram's brother.
Q Where were they living ?
A They were living in a hut in a forest.

---

31 THE IDLE BOY.

Q What do you see in this picture ?
A We see a boy, a bird, and some trees.
Q Why is the boy standing here ?
A He is idle and does not like to go to school

Q What does he do with the bird ?

A He asks the bird to play with him.

Q What has the bird in its beak?

A It has a piece of straw.

Q Does the bird play with the boy ?

A The bird is very busy and cannot play.

Q How is the bird busy ?

A The bird is busy because it has a nest to build.

Q Does he meet anybody else ?

A He meets a dog.

Q Does the dog play with him? [master's field.

A He does not play; he has to watch his

Q Why does he watch his master's field ?

A To keep the thieves away.

Q What are the bees doing ?

A The bees are collecting honey.

Q What are the ants doing ?

A The ants are collecting grains.

Q Why do they collect grains? [does not grow.

A To collect food for the season when the grain

Q What does the boy think ?

A He thinks that he must not be idle.

આ ચોપડીની અંદરના ઉચ્ચાર તથા વ્યાકરણના ટુંકા રૂપ નીચે પ્રમાણે છેઃ—

(ʻ) એ અક્ષરની વચ્ચે આવી નિશાની મુકી છે તેનો ઉચ્ચાર અ્ એવો કરવો. દાખલો To pour=ટુ પો'ર-(પોઅ્ર).

(˘) આવા અર્ધચંદ્રાકાર હોય ત્યાં પહોળો ઉચ્ચાર સમજવો.

(¯) જે શબ્દો ઉપર આ નિશાની હોય ત્યાં ભાર દઈ બોલવું.

(ʼ) જે શબ્દો (અંગ્રેજી) ઉપર આવું નિશાન હોય તેનો ઉચ્ચાર બીજા શબ્દોના ઉચ્ચારથી સ્પષ્ટ પાડવા માટે છે.

n—Noun—નામ.
adj-ad—Adjective—વિશેષણ.
pron—Pronoun—સર્વનામ.
v—Verb—ક્રીયાપદ.
v.t—Verb transitive સકર્મક ક્રીયાપદ.
v. int—Verb intransitive—અકર્મક ક્રીયાપદ.
v. inf—Verb infinitive—ક્રીયાપદનું સાદું રૂપ.
adv—Adverb—ક્રીયાવિશેષણ.
Intj—Interjection—કેવળપ્રયોગી અવ્યય.

૩ ધ સ્ટુડન્ટસ ગુ. ઇન્ગ્લિ ડીક્ષનરી—(કારભારી કૃત) ગુજરાતી તમામ શબ્દોનું ઇંગ્રેજી જાણવા માટે અતિ ઉપયોગી છે, કિ. રૂા. ૩-૮-૦. પોષ્ટેજ માફ છે, છાપ બાઇન્ડીંગ સારી છે.

૪ ધ પાકેટ ઇ. ઇન્ગ્લિ ગુ. ડીક્ષનરી—કિ. રૂા. ૧-૦-૦ છે. નોવેલો તથા ન્યુસપેપરો વાંચતી વખતે અતિ ઉપયોગી થઇ પડે છે. મૂળ કિં. રૂા. ૧-૮-૦ ઘટાડેલી કિં. ૧-૦-૦ છે. વી. પી. જુદું.

હુન્નર પ્રકાશ—૨૦૦૦ હુન્નરોનો સંગ્રહ—જૂદી જૂદી વસ્તુઓ જે જે આપણે જોઇએ છે તે કઇ ચીજોની મેળવણીથી તૈયાર થાય છે. તેની સંપૂર્ણ માહિતી આપનારૂં છે, કિં. રૂા. ૧-૪-૦ ઘટાડેલી કિ. રૂ. ૧-૦-૦.

૬ ટ્રેઝરી ઑફ કોરસ્પોન્ડેન્સ—ઇંગ્રેજીમાં છટાદાર પત્રો સરળતાથી લખતાં શીખવનારૂં ઉમદા પુસ્તક કિ. રૂ ૧-૪-૦

૭ નઝીર—“કલાપિના કેકારવ” “ગઝલીસ્તાનના” પુસ્તકોની માફક કવિતામાં ગુજરાતી ટીકા સાથે વેદાંતી પુસ્તક કિ. રૂ. ૧-૦-૦

૮ બસો વરસનું શુદ્ધ પંચાંગ—હિંદુ, મુસલમાન, પારસી તથા ઇંગ્રેજી તારીખ જોવા માટે અતિ ઉપયોગી છે કિ. રૂ. ૨-૦-૦

૯ સીવીલ પ્રોસીજર કોડ—લેણ દેણ સંબંધી વાંધો ઊઠે ત્યારે “વકીલ” જેટલી સલાહ આપનારો ગ્રંથ કિ. રૂ. ૭-૦-૦ ઘટાડેલી કિ. રૂ. ૫-૦-૦.

આ સીવાય હરકોઈ **ઇંગ્રેજી-ગુજરાતી પુસ્તક સારૂં ને સસ્તું જોઇએ** તો તરત નીચેનાં સ્થળેથી મંગાવી લેશો. એકઝામીનેશન વખતે ઉપયોગી થઇ પડે તેવી જૂદાજૂદા વિષયોની જૂદી જૂદી **નોટો-કી.-વિગેરે વેચાતી** મળશે. “**સુચીપત્ર**” મફત મંગાવી લેશો.